

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ
ԼՈՌՈՒ ՄԱՐԶ

ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ
2016-2020 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ

Զ Ա Ր Գ Ա Ց Մ Ա Ն Հ Ն Գ Ա Մ Յ Ա
Ծ Ր Ա Գ Ի Ր

Մշակվել է՝ համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմնի կողմից՝ ԳՀՄԸ/ՀՖՄ «Աջակցություն Դիլիջանի, Թումանյանի և Տաթևի համայնքների զարգացման ծրագրերի մշակմանը և քննարկմանը» ծրագրի փորձագետների տեխնիկական խորհրդատվությամբ

Ներկայացվել է՝ համայնքի ղեկավար Լևոն Զավարյանի կողմից

Հաստատվել է՝ համայնքի ավագանու 25.10.2016թ-ի թիվ 56-Ն որոշմամբ

ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ 2016

Հապավումներիցանկ

ՀՀ	Հայաստանի Հանրապետություն
ՏԿԶՆ	Տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն
ՏԿԱԻՆ	Տարածքային կառավարման և արտակարգ իրավիճակների նախարարություն
ԳՄՀԸ	Գերմանիայի Միջազգային համագործակցության ընկերություն
ԱՄՆ ՍԶԳ	Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալություն
ՀՖՄ ՀԿ	«Համայնքների ֆինանսիստների միավորում» հասարակական կազմակերպություն
ԲԲՀ	Բազմաբնակավայր համայնք
ՏԻ	Տեղական ինքնակառավարում
ՏԻՄ-եր	Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ
ՄԺԾԾ	Միջնաժամկետ ծախսերի ծրագիր
ՄԶԾ	Մարզային զարգացման ծրագիր
ՏԶ	Տարածքային զարգացում
ՏԶԾ	Տարածքային զարգացման ծրագիր
ՀԶՀԾ	Համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագիր
ՀԶՔԾ	Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագիր
ՀՏԶՀ	Հայաստանի տարածքային զարգացման հիմնադրամ
ԽՄ	Խորհրդակցական մարմին
ԲԱԽ	Բնակավայրային աշխատանքային խումբ
ՀԿՏՀ	Համայնքի կառավարման տեղեկատվական համակարգ
ՈՒԹՀՎ	Ուժեղ կողմեր, թույլ կողմեր, հնարավորություններ, վտանգներ
ՔՀՄՀ	Քաղաքացիական հասարակության և մասնավոր հատվածներ
ՀՈԱԿ	Համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպություն
ՆՈՒՀ	Նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն.....	4
1. Համայնքի իրավիճակի բնութագրում, վերլուծություն և գնահատում.....	7
2. Համայնքի տեսլականի, ռազմավարության և ՀԶԲԾ-ի հիմնական նպատակների սահմանում.....	38
3. Համայնքի տարածքում նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական և մարզային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերի ու միջոցառումների ներկայացում.....	40
4. Համայնքի ֆինանսական իրավիճակի վերլուծում, գնահատում և կանխատեսում.....	42
5. Համայնքի ոլորտային ծրագրերի ցանկի կազմում և առաջնահերթությունների սահմանում, ֆինանսապես ապահովված ծրագրերի ձևակերպում և ամփոփում, լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների հայթայթման հնարավորությունների ներկայացում.....	51
6. Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի (շենքերի, շինությունների, հողամասերին այլն)կառավարման (օտարման, վարձակալության տրամադրման) հնգամյա ծրագիրը	73
7. ՀԶԲԾ-ի իրականացման մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման ձևաչափերը.....	77
Եզրափակում.....	80
Հավելված 1. Համայնքապետարանի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը	81
Հավելված 2. Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը՝ ըստ առանձին բնակավայրերի, համայնքի բնակավայրերում սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և ընդհանուր վիճակը.....	82
Հավելված 3. Համայնքի հողային հաշվեկշիռը՝ ըստ առանձինբնակավայրերի.....	94
Հավելված4.Համայնքումառկա անասնազլխաքանակի տվյալներն՝ ըստ առանձին բնակավայրերի.....	96
Հավելված 5. Համայնքի հիմնական ցուցանիշների գնահատումը և կանխատեսումը.....	97
Հավելված 6.ՀԶԲԾ-ում ներառված ոլորտային ծրագրերի նկարագրերը	100

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ Լոռու մարզի Թումանյան համայնքի 2016-2020 թթ. զարգացման հնգամյա ծրագիրը (այսուհետ՝ ՀԶԾ) մշակելիս հաշվի է առնվել, որ համաձայն 2015 թվականի դեկտեմբերի 6-ին փոփոխված ՀՀ Սահմանադրության 181-րդ հոդվածի, ՏԻՄ-երը՝ համայնքի ավագանին և համայնքի ղեկավարը, ընտրվում են հինգ տարի ժամկետով, և 210-րդ հոդվածի, «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքը պետք է համապատասխանեցվի Սահմանադրությանը և ուժի մեջ մտնի 2017 թվականի հունվարի 1-ից: Հաշվի առնելով այդ պահանջները՝ մշակվել է համայնքի զարգացման ոչ թե քառամյա, այլ հնգամյա ծրագիր:

ՀԶԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով ներկայումս գործող «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված՝ ՏԻՄ-երի իրավասությունները, համայնքի ղեկավարի լիազորությունները նրա գործունեության բնագավառներում (ոլորտներում), ՀԶԾ-ի մշակման և կառավարման վերաբերյալ օրենքի 37-րդ, 38-րդ և 53-րդ հոդվածների դրույթները, ինչպես նաև ՀՖՄ ՀԿ փորձագետների կողմից մշակված և ՀՀ ՏԿԱԻՆ կողմից 2014 թվականին հավանության արժանացած՝ «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մեթոդաբանությունը» (այսուհետ՝ Մեթոդաբանություն) և ԳՀՄԸ/ՀՖՄ ծրագրի շրջանակներում 2016 թվականին մշակված՝ «Բազմաբնակավայր համայնքում «Համայնքի զարգացման քառամյա ծրագրի մշակման և կառավարման մեթոդաբանության» կիրառման ուղեցույցը» (այսուհետ՝ Ուղեցույց):

ՀԶԾ-ն մշակելիս առանձնացվել և հաշվի են առնվել մեթոդաբանական հետևյալ չափանիշները՝

- համայնքի ֆինանսական կարողությունը.
- համայնքի բնակչության թվաքանակը.
- համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերում առկա ենթակառուցվածքները և մատուցվող հանրային ծառայությունները.
- համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի առանձնահատկությունները.
- համայնքում առկա վտանգները (ռիսկերը):

Հաշվի առնելով, որ համայնքի կազմում ընդգրկված Քոբեր կայարանի գյուղը գտնվում է Թումանյան քաղաքից ընդամենը 1 կմ հեռավորության վրա և ունի ընդամենը 45 բնակիչ, ՀԶԾ-ում Թումանյան քաղաքի վերաբերյալ բերված բոլոր տվյալներում ներառվել է նաև Քոբեր կայարանի գյուղի տվյալները:

ՀԶԾ-ի բովանդակությունը պայմանավորված է նաև ՀԶԾ-ի մշակմանը մասնակցած՝ համայնքի ԲԱԽ-երի կողմից կատարված աշխատանքով և առաջարկություններով, համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի ռեսուրսային (մարդկային, գույքային, ֆինանսատնտեսական, տեխնիկական և այլ) հնարավորություններով, համայնքային ծրագրերի իրականացման և ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների և ենթակառուցվածքների առկայությամբ, ինչպես նաև այն իրողությամբ, որ համայնքը ձևավորվել է համայնքների խոշորացման պետական փորձնական ծրագրի իրականացմամբ, գտնվում է ՀՀ կառավարության, միջազգային դոնոր և տեղական կազմակերպությունների ուշադրության կենտրոնում և, այս առումով, մեծացել է համայնքի զարգացմանը և առկա խնդիրների լուծմանը նրանց ներգրավելու հնարավորությունները: ՀԶԾ-ում հնարավորինս հաշվի են առնվել նաև համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերում հանրային ծառայությունների մատչելիությանը և հասանելիությանը, նոր ծառայությունների մատուցմանը վերաբերող և դրանցով պայմանավորված՝ լրացուցիչ ծախսեր առաջանալու խնդիրները, համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերը համաչափ զարգացնելու անհրաժեշտությունը, համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսմանն ուղղված առկա հնարավորությունները, տնտեսության տարբեր ճյուղերի զարգացման (հատկապես՝ գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, տուրիզմի և այլնի) հնարավորությունները, համայնքի տարածքում պատշաճ կառավարման իրականացման անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև համայնքում աղետի բազմաբնույթ վտանգները (ռիսկերը) և դրանց կառավարման միջոցառումները:

ՀԶԾ-ն մշակելիս ուսումնասիրվել է նաև Թումանյան բազմաբնակավայր համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի՝ նախկին համայնքների նախորդ քառամյա ժամանակաշրջանի զարգացման ծրագրերը, միտումները և դրանց շարունակականության հնարավորությունները:

Համայնքի 2016-20թթ. ՀԶԾ-ն մշակվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի նորընտիր ղեկավարի և ավագանու անդամների նախընտրական ծրագրերի դրույթները և նպատակ հետապնդելով հետևողականորեն բարեփոխումների իրականացնելու ճանապարհով աստիճանաբար լուծել համայնքում առկա հիմնախնդիրները և բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները:

ՀԶԾ-ն դիտարկելով որպես համայնքի ռազմավարական պլանավորման և մասնակցային կառավարման կարևորագույն միջոց, համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմինը՝ փաստաթուղթը մշակելիս, հատուկ ուշադրություն է դարձրել և ձգտել, որպեսզի այն հնարավորինս համահունչ լինի գործողության մեջ դրված ՀՀ ռազմավարական, մարզային և տարածաշրջանային զարգացման ծրագրերին՝ ակնկալելով ՀՀ պետական կառավարման մարմինների, ՔՀՄՀ կազմակերպությունների և շահագրգիռ այլ անձանց հետ լիակատար փոխըմբռնում ՀԶԾ-ում ներկայացված խնդիրների առնչությամբ և արդյունավետ համագործակցություն դրանց լուծման գործում:

ՀԶԾ-ի 1-ին բաժինը ներառում է՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական ընդհանուր, բնակավայրային և ոլորտային փաստացի իրավիճակի և համայնքի կողմից մատուցվող ծառայությունների բնութագրումը և վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով ՀԶԾ-ի մշակման մեթոդաբանական չափանիշների ազդեցությունը համայնքի ՏԻՄ-երի գործունեության ոլորտների կազմի վրա, համայնքում առկա սոցիալ-տնտեսական

ենթակառուցվածքների ֆիզիկական վիճակի գնահատումը, դրանց շահագործման, պահպանման և նորոգման հետ կապված խնդիրները, համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերում հիմնական ենթակառուցվածքների առկայության և ընդհանուր վիճակի, ինչպես նաև դրանց զարգացման հնարավորությունների, կարողությունների ու ռեսուրսների վերլուծումը և գնահատումը: Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային կարիքների գնահատման հիման վրա, ըստ համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի, կազմվել է համայնքում առկա հիմնախնդիրների ցանկը՝ առանձնացնելով նրանք, որոնց լուծումը նպատակահարմար է ներառել սույն ՀԶՀԾ-ում՝ էլնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից: Բաժնում ներառվել է նաև համայնքի ՈՒԹՀՎ-վերլուծությունը՝ հիմնվելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության ու գնահատման արդյունքների վրա և ձևակերպելով համայնքի ուժեղ և թույլ կողմերը, զարգացման ներքին ու արտաքին հիմնական հնարավորությունները, համայնքին սպառնացող հիմնական վտանգները:

ՀԶՀԾ-ի 2-րդ բաժինը ներառում է՝ համայնքի երկարաժամկետ տեսլականը, զարգացման ռազմավարությունը և սույն ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակները:

ՀԶՀԾ-ի 3-րդ բաժինը ներառում է՝ պետության, միջազգային և տեղական, քաղաքացիական հասարակության, մասնավոր հատվածի և այլ կազմակերպությունների կողմից համայնքում գալիք հինգ տարիների համար նախատեսվող (շարունակվող) հանրապետական, մարզային, տարածաշրջանային, միջհամայնքային համագործակցության և այլ ծրագրերն ու միջոցառումները:

ՀԶՀԾ-ի 4-րդ բաժինը ներառում է՝ համայնքի ֆինանսական վիճակի վերլուծությունը, գնահատումը և կանխատեսումը՝ ըստ համայնքի բյուջեի եկամտային ուղղությունների (սեփական եկամուտներ, պաշտոնական դրամաշնորհներ, փոխառու միջոցներ)՝ դիտարկելով նախորդ երկու և գալիք հինգ տարիների եկամտային տվյալները:

ՀԶՀԾ-ի 5-րդ բաժինը ներառում է՝ ԲԱԽ-երի կողմից, ըստ բնակավայրերի, առաջարկված առաջնահերթ ոլորտային ծրագրերի ցանկը, ապա՝ համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով խորհրդակցական մարմնի կողմից համայնքի զարգացման ոլորտային ծրագրերի ընտրությունը, դրանց առաջնահերթությունների սահմանումը՝ էլնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, բացահայտված կարիքներից ու հիմնախնդիրներից, ենթակառուցվածքների վիճակից և ՀԶՀԾ-ի հիմնական նպատակներից: Բաժնում ձևակերպվել և ամփոփվել են ՀԶՀԾ-ում ներառվող ոլորտային ծրագրերը՝ օգտագործելով դրանց կազմման՝ Մեթոդաբանությունում բերված օրինակելի ձևը, ինչպես նաև ներկայացնելով ծրագրերի ֆինանսավորման աղբյուրները (համայնքի բյուջե, ՀՀ պետական բյուջե, դոնոր կազմակերպություններ, այլ) և դրանց մոտավոր արժեքներն՝ ըստ գալիք հինգ տարիների:

Բաժնում ներկայացվում են նաև ՀԶՀԾ-ում ներառված ոլորտային ծրագրերն՝ ըստ առանձին բնակավայրերի և առաջիկա հինգ տարիների:

ՀԶՀԾ-ի 6-րդ բաժինը ներառում է՝ համայնքի սեփականություն համարվող շենքերի ու շինությունների, հողամասերի օտարման հնգամյա ծրագիրն՝ ըստ առանձին տարիների:

ՀԶԾ-ի 7-րդ բաժինը ներառում է՝ ՀԶԾ-ի իրականացման մշտադիտարկման (մոնիթորինգի) և գնահատման, տարեկան հաշվետվությունների կազմման և քննարկման ձևաչափերը:

ՀԶԾ-ի եզրափակումը ներառում է՝ համառոտմուտեցումներ և դրույթներ՝ ՀԶԾ-ում փոփոխություններին (կամ) լրացումների կատարման, քննարկման և հաստատման գործընթացների վերաբերյալ:

ՀԶԾ-ի հավելվածները ներառում են՝

- համայնքապետարանի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը,
- համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը՝ ըստ առանձին բնակավայրերի, համայնքի բնակավայրերում սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և ընդհանուր վիճակը,
- համայնքի հողային հաշվեկշիռը՝ ըստ առանձին բնակավայրերի,
- համայնքում առկա անասնազվաքանակի տվյալներն՝ ըստ առանձին բնակավայրերի,
- համայնքի հիմնական ցուցանիշների գնահատումը և կանխատեսումը,
- համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶԾ-ում ներառված ոլորտային ծրագրերի ձևակերպումներն՝ ըստ դրանց օրինակելի ձևի,
- համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶԾ-ում ներառված ոլորտային ծրագրերն՝ ըստ առանձին բնակավայրերի:

1. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ԲՆՈՒԹԱԳՐՈՒՄ, ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ

1.1 ԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ԴԻՐՔԸ, ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ԱԿՆԱՐԿ

ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից 2015 թվականին նոյեմբերի 24-ին ընդունված «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին ՀՀ օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ Թումանյան, Աթան, Ահնիձոր, Լորուտ, Մարց, Շամուտ, Քարինջ համայնքների միավորման արդյունքում ձևավորվել է Թումանյան բազմաբնակավայր համայնքը:

Այսպիսով, ներկայում Թումանյան համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերն են՝ Թումանյան քաղաքը և Քոբերկայարանի, Աթան, Ահնիձոր, Լորուտ, Մարց, Շամուտ, Քարինջ գյուղերը (**աղյուսակ 1**): Համայնքի կենտրոնը Թումանյան քաղաքն է:

Աղյուսակ 1. Համայնքի բնակավայրերի վարչական տարածքի, առկա և մշտական բնակչության, տնային տնտեսությունների ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Բնակավայրի անվանումը	Վարչական և տարածքը (հա)	Առկա բնակչության թվաքանակը (մարդ)	Մշտական բնակչության թվաքանակը (մարդ)	Առկա տնային տնտեսությունների թվաքանակը	Մշտական տնային տնտեսությունների թվաքանակը
1.	Թումանյան	1096,68	1712	1866	426	536

2.	Աթան	2609,0	265	202	76	90
3.	Ահնիձոր	6036,76	217	182	65	91
4.	Լորուտ	7648,38	1022	1012	227	289
5.	Շամուտ	1796,07	185	230	64	80
6.	Քարինջ	3601,08	580	634	144	172
7.	Մարց	7117,34	554	495	165	118
	Ընդամենը	29905,31	4535	4621	1167	1376

Համայնքն իր վարչական սահմաններով սահմանակից է Ալավերդի, Հաղպատ, Ծաղկաշատ, Դսեղ, Ծաթեր, Այգեհատ, Օձուն համայնքներին և ՀՀ Տավուշի մարզին: Ստորև ներկայացվում է համառոտ տեղեկատվություն համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի մասին:

ՔԱՂԱՔ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ, ՔՈՒԲԵՐ ԿԱՅԱՐԱՆԻ ԳՅՈՒՂ

Քաղաքը նախկինում եղել է Թիֆլիսի նահանգի Լոռի-Բորչալուի գավառի կազմում և ունեցել է Չագիձոր, Չաղիձոր անվանումները: Թումանյան է վերանվանվել 1951 թվականին՝ ի պատիվ Ամենայն հայոց բանաստեղծ Հովհաննես Թումանյանի:

Չաղիձորը 1921թ. հուլիսի 20-ի «ՀԽՍՀ վարչական վերաբաժանումների մասին» դեկրետով եղել է Լոռու գավառի Դսեղ գավառամասի կազմում, 1930թ. սեպտեմբերի 9-ից՝ Ալավերդու վարչական շրջանի կազմում, 1969թ.-ից՝ Թումանյանի վարչական շրջանի կազմում: Թումանյանը (նախկին Չաղիձորը) 1947թ.-ից մինչև 1995թ. Ունեցել է քաղաքատիպ ավանի կարգավիճակ: 1995թ.-ին «ՀՀ վարչատարածքային բաժանման մասին» ՀՀ օրենքով Լոռու մարզի կազմում Թումանյան քաղաքատիպ ավանին տրվել է համայնքի և քաղաքի կարգավիճակ:

Համայնքի կազմում ընդգրկված Քոբեր կայարանի գյուղը հիմնադրվել է որպես երկաթուղային կայարան, գտնվում է Դեբեդ գետի ձախ ափին, Թումանյան քաղաքից 1 կմ հեռավորության վրա: Գյուղը վարչատարածքային առումով սկզբում գտնվում էր Թումանյանի ավանային խորհրդի, հետագայում Թումանյան քաղաքային համայնքի կազմում:

Թումանյան քաղաքը գտնվում է Լոռու մարզի հյուսիս-արևելյան մասում, զբաղեցնում է Դեբեդ գետի ստորին հոսանքի ավազանի աջափնյա մասը, Դեբեդի կիրճի աջափնյա դարավանդները: Քաղաքի բարձրությունը ծովի մակերևույթից 810 մետր է:

Թումանյան քաղաքի հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 158 կմ է, մարզկենտրոն Վանաձորից՝ 38 կմ, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդի քաղաքից՝ 14 կմ:

Քաղաքի մոտով է անցնում Մ-6 միջպետական նշանակության Վանաձոր-Ալավերդի-Վրաստանի սահման ճանապարհը: Քոբեր կայարանով է անցնում Երևան-Թբիլիսի երկաթգծի 4 կիլոմետրանոց հատվածը:

Քաղաքի և Քոբեր կայարանի գյուղի կլիման մերձարևադարձային է, չափավոր շոգ և չորային ամառներով, մեղմ ձմեռներով: Ձմեռը չափավոր ցուրտ է, ձյան կայուն շերտով: Գարունը խոնավ է, երկարատև: Աշունը չափավոր է, երկրորդ կեսին՝ խոնավ: Տեղումների տարեկան քանակը կազմում է 600-650 մմ:

Քաղաքը ագրոկլիմայական տեսակետից ընկած է ինտենսիվ ոռոգման գոտում: Բնական լանդշաֆտները լեռնանտառներն են: Քաղաքը շրջապատված է անտառներով: Անտառները հարուստ են ընկուզենու, կաղնու, լորու, հացենու, հոնու, վայրի տանձենու, խնձորենու ծառատեսակներով, հատապտուղներով (մոշ, մոռ, մասուր,

ալոճ), մեղրատու թփաբույսերով և բժշկության մեջ օգտագործվող դեղաբույսերով: Հիմնական ծառատեսակներն են լորենին, բոխին և հացենին: Գետափնյա հարթ տարածությունների վրա կան պտղատու այգիներ (խնձորի, դեղձի, սալորի, ընկույզի և այլն):

Քաղաքի տարածքում գտնվող հրակայուն կավային ապարների հանքավայրի բազայի վրա 1951թ. կառուցվել է Թումանյանի հրակայուն աղյուսի գործարանը, որը գործում էր մինչև խորհրդային կարգերի փլուզումը: Գործարանն արտադրում էր հրակայուն աղյուս, եռաշերտ ծայրակալներ, ընկալափոխանցիկ սարքեր:

Քաղաքի և Քոբեյ կայարանի գյուղի տարածքը հարուստ է պատմամշակութային հուշարձաններով: Բնական հուշարձաններ են Դեբեդի խորը ձորը, գետի երկու ափերին խիստ թեք և աստիճանաձև բարձրացող լանջերի վրա տարբեր չափի քարախորշերը՝ շրջապատված խիստ թեք, անտառապատ լանջերով:

Պատմամշակութային հուշարձանները տարբեր են ըստ կառուցման ժամանակահատվածի (Ք.ա. 2-1 հազարամյակից մինչև Ք.հ. 13-15-րդ դարեր), ավելի բազմազան են 13-14-րդ դարերի հուշարձանները (եկեղեցիներ, ամրոցներ, գյուղատեղիներ): Տարբեր են նաև հուշարձանների պահպանվածության աստիճանները՝ սկսած ավերակներից մինչև լավ պահպանվածները:

Համայնքի տարածքում է Քոբայրի վանական համալիրը (Քոբայրավանք, 12-13-րդ դարեր), որի կազմում են Մարիամաշեն և գլխավոր միանավերը (12-13-րդ դարեր, երկուսն էլ՝ թաղածածկ) և 13-րդ դարի թաղածածկ եկեղեցիները:

2002թ.-ին ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված պատմության և մշակույթի հուշարձանների ցանկում՝ Թումանյան քաղաքում ներառված է 11 հուշարձան (9 միավոր), Քոբեյ կայարանի գյուղում՝ 71 հուշարձան (8 միավոր):

ԳՅՈՒՂ ԱԹԱՆ

Գյուղը հիմնադրվել է 1827թ.-ին, Հաղպատի վանքի կալվածքները լքած գյուղացիների կողմից: Այդ են վկայում գյուղում և շրջակայքում եղած խաչքարերը և գերեզմանները: Գյուղը Աթան անունը ստացել է Աթանես Վարդապետի անունից:

Աթան գյուղը բնակեցվել է Հաղպատից, Սանահինից և Շիրակից տարբեր ժամանակներում տեղափոխված բնակիչներով:

Գյուղամիջում կա հին եկեղեցի, իսկ շրջակայքում՝ աշխարհիկ հին շինությունների ավերակներ:

Գյուղը գտնվում է Ալավերդի քաղաքից 24 կմ հարավ-արևելք, բարձրադիր և լեռնային վայրում՝ ծովի մակերևույթից 1650 մ բարձրության վրա, հեռավորությունը մայրաքաղաքից՝ 184 կմ, մարզկենտրոնից՝ 64կմ, Ալավերդի քաղաքից՝ 45կմ, համայնքի կենտրոնից՝ 28կմ:

Բնակավայրը սահմանակից է Շամուտ և Ահնիձոր գյուղերին:

Գյուղի կլիման բարեխառն է, տևական, ցուրտ ձմեռներով: Ամեն տարի հաստատվում է կայուն ձնածածկույթ: Ամառները տաք են, համեմատաբար խոնավ: Տարեկան թափվում են 600-700 մմ մթնոլորտային տեղումներ: Ագրոկլիմայական տեսակետից գյուղն ընկած է մասնակի ոռոգման գոտում:

Գյուղի տարածքում կան բարձրորակ կավի հանքավայրեր:

ԳՅՈՒՂ ԱՀՆԻՁՈՐ

Ահնիձոր գյուղը պատմական արձանագրություններում հիշատակվում է դեռևս 16-17-րդ դարերից: Մակայն, այն ավելի հին է, քան ենթադրվում է, ինչի մասին են վկայում գյուղի մոտակայքում գտնվող խաչքարերը: Գյուղի ներկայիս բնակիչների նախնիները 19-րդ դարի երկրորդ կեսին եկել են Հաղպատ և Սանահին գյուղերից: Նրանք հիմնականում վանքի կալվածքները լքած բնակիչներ են եղել:

Գյուղում կա 13-րդ դարի եկեղեցի, գյուղի շրջակայքում կան 10-ից ավելի խաչքարեր:

Ահնիձորում է ծնվել հայ մեծ արձակագիր, կինոսցենարիստ Հրանտ Մաթևոսյանը:

Գյուղը գտնվում է մարզկենտրոնից 52 կմ հյուսիս-արևելք, Ալավերդի քաղաքից 26 կմ հարավ-արևելք, լեռնային անտառապատ վայրում՝ ծովի մակերևույթից 1520 մետր բարձրության վրա: Գյուղի հեռավորությունը մայրաքաղաքից 177 կմ է, մարզկենտրոնից՝ 57 կմ, Ալավերդի քաղաքից՝ 37 կմ, համայնքի կենտրոնից՝ 23 կմ:

Բնակավայրը սահմանակից է Աթան, Շամուտ, Լորուտ գյուղերին և Իջևան քաղաքին:

Կլիման բարեխառն է, տեական, ցուրտ ձմեռներով: Ամեն տարի հաստատվում է կայուն ձնածածկույթ: Ամառները տաք են, համեմատաբար խոնավ: Տարեկան թափվում են 600-700 մմ մթնոլորտային տեղումներ: Ագրոկլիմայական տեսակետից գյուղն ընկած է մասնակի ոռոգման գոտում:

Գյուղը հարուստ է անտառներով, վայրի բերքատու ծառերով և բնական աղբյուրներով: Գյուղի տարածքով է անցնում Ահնիձոր գետը, որը գյուղից ներքև ձախից միախառնվում է Մարց գետին:

ԳՅՈՒՂ ԼՈՐՈՒՏ

Լորուտ գյուղը հիմնադրվել է 1843 թվականին, առաջնաբնակները եկել են նախկին Նոյեմբերյանի շրջանի ներկայիս Բերդավան, այն ժամանակվա Ղալաչա գյուղից, մի քանի ընտանիքներ եկել են նախկին Ալավերդու շրջանի գյուղերից:

Լորուտի մոտակայքում 1979թ. հայտնաբերվել են բրոնզե դարի մշակույթի մնացորդներ, դամբարաններ, սալարկղային թաղումներով: Գյուղի մոտ կան նաև միջնադարյան պատմա-ճարտարապետական հուշարձաններ՝ խաչքարեր, գյուղատեղի «Մոտկոր», Լորուտ գետի վրա կան միջնադարյան երկու կամուրջներ: Գյուղն ունի եկեղեցի՝ «Սուրբ Սարգիս»: Լորուտի մոտ է գտնվում 13-րդ դարի գիտնական Վանական Վարդապետի քարայր ապաստարանը, որտեղ նա ուսուցանում էր իր սաներին:

Գյուղը գտնվում է Մարց գետի աջափնյա լանջին, Ալավերդի քաղաքից մոտ 20 կմ հարավ-արևելք, բլուրների վրա անտառապատ գեղատեսիլ վայրում: Գյուղի հեռավորությունը մայրաքաղաքից 177 կմ է, մարզկենտրոնից՝ 57 կմ, Ալավերդի քաղաքից՝ 38 կմ, համայնքի կենտրոնից՝ 21 կմ: Գյուղի բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1500 մետր է:

Բնակավայրը սահմանակից է Մարց, Շամուտ ու Ահնիձոր գյուղերին:

Գյուղի կլիման համեմատաբար մեղմ է: Ագրոկլիմայական տեսակետից գյուղն ընկած է մասնակի ոռոգման գոտում: Բնական լանդշաֆտները լեռնանտառներ են:

ԳՅՈՒՂ ՄԱՐՑ

Մարց գյուղը Լոռու մարզի հնագույն գյուղերից է: Առաջին անգամ գրավոր հիշատակվում է Բենի խաչքարի արձանագրությունում (1211թ.): 1967թ. հնագետների խումբը՝ Ա. Քալանթարյանի գլխավորությամբ, Մարցի շրջակայքում հետազոտություններ կատարելիս, պարզել է, որ գյուղի շրջակայքում դեռևս 3000 տարի առաջ եղել են մարդկանց բնակավայրեր:

Մարցի տարածքում կան պատմաճարտարապետական բազմաթիվ հուշարձաններ: Գյուղից 5 կմ դեպի հարավ-արևելք գտնվում է Իգատակի վանքը (1255թ.), գյուղի մեջ՝ Սուրբ Նշան եկեղեցին: Շրջակայքում կան քսանից ավելի ավերակ գյուղատեղիներ (Իգատակ, Արփաթալա, Ջազիտներ, Դեղձուտևայլն), մատուռներ (13-14-րդ դարեր), խաչարձաններ (13-րդ դար), խաչքարերով հարուստ գերեզմանոցներ (13-17-րդ դարեր) և միջնադարյան կամուրջներ (Մոսկորի, Ջուխտակ, Լորի):

Գյուղի ներկայիս բնակիչների նախնիների հիմնական մասը այստեղ հաստատվել է Արցախից, Կարսից, Օձունից և այլ վայրերից:

Մարցում են ծնվել ԽՍՀՄ հերոս Աշխարհաբեկ Սարգսի Ղազարյանը և Սոցիալիստական աշխատանքի հերոս Արշակ Շամիրի Ղազարյանը:

Գյուղը գտնվում է Ալավերդի քաղաքից 16 կմ հարավ-արևելք, Մարցի սարավանդին, Մարցգետի աջ ափին, ծովի մակերևույթից 1050 մ բարձրության վրա: Գյուղի կլիման մեղմ է, բարեխառն: Ձմեռը չափավոր մեղմ է, համեմատաբար տաք, անկայուն ձյունածածկույթով: Ամառը տաք է, երկարատև: Մարցի տարածքի բնական բուսածածկն անտառային է: Բնակավայրի հեռավորությունը մայրաքաղաքից 164 կմ է, մարզկենտրոնից՝ 44 կմ, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդի քաղաքից 25 կմ, համայնքի կենտրոնից՝ 8 կմ:

Բնակավայրը սահմանակից է Լորուս, Դսեղ, Քարինջ գյուղերին:

Գյուղի տարածքով է անցնում Ալավերդու հանքաբեր գոտու Մարցի գետ-Պրիվոլնոյե ենթագոտու մի մասը, որը հարուստ է անագի հանքավայրերով: Մարցի շրջակայքում կա ոսկու բազմամետաղային խոշոր հանքավայր:

ԳՅՈՒՂ ՇԱՍՈՒՏ

Շամուս գյուղը հիմնադրվել է 1850 թվականին: Գյուղի բնակիչների նախնիների հիմնական մասը այստեղ հաստատվել է Արցախից:

Գյուղի մեջ և նրա շրջակայքում պահպանվել են՝ ամրոց (18-րդ դար), եկեղեցի (17-րդ դար), գյուղատեղի (13-17-րդ դարեր) և Սբ. Սարգիս մատուռ (17-րդ դար):

Գյուղը գտնվում է Գուգարաց լեռների արևմտյան մասում, Մարցգետի աջափնյա լեռնակողին: Գյուղի հեռավորությունը մայրաքաղաքից 180 կմ է, մարզկենտրոնից՝ 59 կմ, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդի քաղաքից՝ 40 կմ, համայնքի կենտրոնից՝ 23 կմ: Գյուղի բարձրությունը ծովի մակերևույթից 1560 մետր է:

Բնակավայրը սահմանակից է Լորուս և Աթան գյուղերին:

Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են չորային տարիները:

Բնակավայրի տարածքում կան ածխի հանքավայրեր, որոնք չեն շահագործվում:

ԳՅՈՒՂ ՔԱՐԻՆԶ

Քարինջ գյուղը հիմնադրվել է 1841 թվականին: Գյուղի բնակիչների նախնիների հիմնական մասը այստեղ հաստատվել է Արցախից:

Գյուղը գտնվում է Չաթինդաղ լեռան ստորոտում, ծովի մակերևույթից 1230 մ բարձրության վրա: Գյուղն իր գեղեցիկ աշխարհագրական դիրքով և գեղատեսիլ բնությամբ արժանացել է հայ մեծ նկարիչ Մարտիրոս Սարյանի վրձին (1952թ.), այդ նկարը պատկերված է հայկական 5-հազարանոց թղթադրամի վրա:

Գյուղի կլիման ձմռանը ցրտաշունչ է, ամռանը՝ զով: Գյուղում հաճախակի են չորային տարիները, որից մեծապես տուժում են գյուղատնտեսական աշխատանքները:

Բնակավայրի հեռավորությունը մայրաքաղաքից 164 կմ է, մարզկենտրոնից՝ 44 կմ, տարածաշրջանային կենտրոնից՝ 25 կմ, համայնքի կենտրոնից՝ 8 կմ: Բնակավայրը սահմանակից է Թումանյան քաղաքին և Մարց, Դսեղ ու Ակներ գյուղերին:

Գյուղի տարածքում կան բազալտի հանքավայրեր:

1.2 ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի առկա բնակչության թիվը կազմում է 4535 մարդ, այդ թվում տղամարդիկ՝ 2218 և կանայք՝ 2317: Ըստ բնակավայրերի համայնքի բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմը բերված է **աղյուսակ 2-ում**:

Աղյուսակ 2. Համայնքի առկա բնակչության տարիքային և սոցիալական կազմի ցուցանիշները (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնք	ք.Թումանյան, գ. Քոբեր կայարանի	գ.Աթան	գ.Անիձոր	գ.Լորուտ	գ.Մարց	գ.Շամուտ	գ.Քարինջ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Առկա բնակչության թիվը, այդ թվում՝	4535	1712	265	217	1022	554	185	580
	Տղամարդիկ	2218	816	139	109	497	277	88	292
	Կանայք	2317	896	126	108	525	277	97	288
	0-6 տարեկան , այդ թվում՝	338	122	13	16	67	44	16	60
	- 0-3 տարեկան	190	77	5	9	36	23	9	31
	- 3-6 տարեկան	148	45	8	7	31	21	7	29
	7-17 տարեկան	520	133	33	30	138	64	33	89
	18-63 տարեկան	3015	1237	175	143	672	357	89	342
	63-ից բարձր տարեկան	662	220	44	28	145	89	47	89
2.	Կենսաթոշակառուներ, այդ թվում՝	782	263	48	33	169	108	50	115
	Տարիքային և աշխատանքային	635	190	40	29	148	89	47	96
3.	Փախստականներ	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Միակողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	33	4	2	0	11	6	6	4
5.	Երկկողմանի ծնողազուրկ երեխաներ	0	0	0	0	0	0	0	0

6.	Հայրենական մեծ պատերազմի մասնակիցներ	2	1	0	0	1	0	0	0
7.	Արցախյան պատերազմի մասնակիցներ	9	5	0	1	0	3	0	0
8.	Հաշմանդամներ, այդ թվում՝ Մանկուց հաշմանդամներ	148	73	8	5	21	19	3	19
9.	Աշխատունակներ	3292	1474	171	146	678	366	107	350
10.	Զբաղվածներ	1614	205	139	109	551	228	97	285
11.	Գործազուրկներ, այդ թվում՝ Գրանցված	1539	1269	10	15	72	98	10	65
12.	Առկա տնային տնտեսությունների թիվը	1167	426	76	65	227	165	64	144
13.	Ընտանեկաննպաստների պետական համակարգում գրանցված ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝ Նպաստառու ընտանիքների թիվը	202	78	0	15	34	18	19	38
14.	Հայրենական մեծ և արցախյան պատերազմներում զոհվածների ընտանիքների թիվը	9	6	0	0	0	3	0	0
15.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը, այդ թվում՝ Անօթևան ընտանիքներ	55	35	2	5	1	0	0	12
16.	Բնակարանային պայմաններ իբրաբեղավորման կարիք ունեցող ընտանիքների թիվը	106	35	4	4	13	27	11	12
17.	Արտագնա աշխատանքի մեկնող ունեցող տնային տնտեսությունների թիվը	152	53	3	5	17	8	5	61
18.	Արտագնա/սեզոնային/ աշխատանքի մեկնողների թիվը	238	68	4	8	21	12	10	115

1.3 ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

2016թ. փետրվարին կայացած ՏԻՄ-երի ընտրությունների արդյունքում ընտրվել են համայնքի ավագանին՝ բաղկացած 9 անդամից, և համայնքի ղեկավարը, որը ձևավորել է համայնքի աշխատակազմը՝ բաղկացած 28 աշխատակցից: Համայնքի ավագանին 2016 թվականի մարտի 1-ի թիվ 7-Ա որոշմամբ հաստատել է համայնքի ղեկավարի վարձատրության չափը, համայնքի աշխատակազմի աշխատակիցների թվաքանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը՝

- Համայնքի ղեկավար - 1 միավոր, 248,0 հազ. դրամ,
- համայնքի ղեկավարի տեղակալ - 1 միավոր, 180,0 հազ. դրամ,
- բնակավայրի վարչական ներկայացուցիչ - 6 միավոր, 135,0 հազ. դրամ,
- համայնքի ղեկավարի օգնական - 1 միավոր, 85,0 հազ. դրամ,
- աշխատակազմի քարտուղար - 1 միավոր, 170,0 հազ. դրամ,

- գլխավոր մասնագետ –հաշվապահ- 1 միավոր, 160,0 հազ. դրամ,
- առաջատար մասնագետ - 1 միավոր, 110,0 հազ. դրամ,
- առաջին կարգի մասնագետ - 6 միավոր, 95,0 հազ. դրամ,
- երկրորդ կարգի մասնագետ - 8 միավոր, 85,0 հազ. դրամ,
- վարորդ - 1 միավոր, 85,0 հազ. դրամ,
- հավաքարար - 1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ:

Ընդամենը՝ 28 միավոր, 3,171, 0 հազ. դրամ:

Համայնքի ավագանին 2016 թվականի մարտի 1-ի թիվ 9-Ա որոշմամբ հաստատել է 5 համայնքային ոչ առևտրային կազմակերպությունների (ՀՈԱԿ) աշխատակիցների թվաքանակը, հաստիքացուցակը և պաշտոնային դրույքաչափերը՝

1. «Թումանյան քաղաքի նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն» ՀՈԱԿ, 8 աշխատակից՝
 - տնօրեն - 1 միավոր, 105,0 հազ. դրամ,
 - հաշվապահ - 0,5 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - դաստիարակ - 1,12 միավոր, 100,0 հազ. դրամ,
 - երաժիշտ - 0,25 միավոր, 100,0 հազ. դրամ,
 - խոհարար - 1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - դայակ-սանիտար-1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - օժանդակ –բանվոր- 0,5 միավոր, 78,0 հազ. դրամ:

Ընդամենը՝ 5,37 միավոր, 463,5 հազ. դրամ:

2. «Լորուտ գյուղի նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն» ՀՈԱԿ, 5 աշխատակից՝
 - տնօրեն - 1 միավոր, 105,0 հազ. դրամ,
 - հաշվապահ - 0,25 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - դաստիարակ - 1 միավոր, 100,0 հազ. դրամ,
 - խոհարար - 1 միավոր, 78,0 հազ. դրամ,
 - դայակ-սանիտար- 1 միավոր, 78,0 հազ. դրամ:

Ընդամենը՝ 4,25 միավոր, 379,25 հազ. դրամ:

3. «Քարինջ գյուղի նախադպրոցական ուսումնական հաստատություն» ՀՈԱԿ, 5 աշխատակից՝
 - տնօրեն - 1 միավոր, 84,0 հազ. դրամ,
 - հաշվապահ - 0,25 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - դաստիարակ - 1 միավոր, 81,0 հազ. դրամ,
 - խոհարար - 1 միավոր, 74,0 հազ. դրամ,
 - դայակ-սանիտար- 1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ:

Ընդամենը՝ 4,25 միավոր, 330,25 հազ. դրամ:

4. «Թումանյան համայնքի կոմունալ տնտեսություն» ՀՈԱԿ, 9 աշխատակից՝
 - տնօրեն - 1 միավոր, 95,0 հազ. դրամ,
 - հաշվապահ - 1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - վարորդ - 1,5 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - բանվոր - 4,5 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
 - տեխնիկական աշխատող- 1 միավոր, 78,0 հազ. դրամ:

Ընդամենը՝ 9 միավոր, 684,0 հազ. դրամ:

5. «Թումանյան քաղաքի մանկական արվեստի դպրոց» ՀՈԱԿ, 5 աշխատակից՝

- տնօրեն - 1 միավոր, 78,0 հազ. դրամ,
- հաշվապահ - 0,5 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
- դաշնամուրի դասատու - 1 միավոր, 78,0 հազ. դրամ,
- դաշնամուրի դասատու - 1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ,
- նկարչության դասատու- 1 միավոր, 78,0 հազ. դրամ,
- տեխնիկական աշխատող - 1 միավոր, 73,0 հազ. դրամ:

Ընդամենը՝ 5,5 միավոր, 416.5 հազ. դրամ:

Համայնքի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը բերված է **հավելված 1-ում:**

1.4 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԸ

Համայնքի սեփականությունն են հանդիսանում նրա կազմի մեջ մտնող նախկին համայնքների սեփականություն համարվող գույքը, որի ցանկը սահմանվել է ՀՀ կառավարության 14.03.1997թ. թիվ 51 որոշմամբ:

Համայնքի սոցիալ-տնտեսական յուրաքանչյուր ենթակառուցվածքի վիճակի գնահատումը կատարվել է՝ օգտագործելով **Ներդիր 1-ում** բերված գնահատման չափանիշները (գնահատականները):

Ներդիր 1. Համայնքի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքի վիճակի գնահատականներ

- ա) գերազանց, եթե ենթակառուցվածքը վերջերս է կառուցվել կամ վերանորոգվել, գործում է անխափան.
- բ) լավ, եթե ենթակառուցվածքն իր շահագործմանը խոչընդոտող լուրջ թերություններ չունի.
- գ) բավարար, եթե ենթակառուցվածքը դեռևս գործում է, բայց արդեն կապիտալ նորոգման կարիք ունի.
- դ) վատ, եթե ենթակառուցվածքը գործում է ամենացածր արտադրողականությամբ կամ բոլորովին չի գործում.
- ե) շատ վատ, եթե ենթակառուցվածքը քայքայված է, այն պետք է քանդել կամ փոխարինել ուրիշով:

Հավելված 2-ում բերված է 01.06.2016թ. դրությամբ համայնքի սեփականություն համարվող գույքի ցանկը և վիճակը ըստ առանձին բնակավայրերի: Ի լրումն սրան, բերված է նաև համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերում սոցիալ-տնտեսական հիմնական ենթակառուցվածքների առկայությունը և վիճակը:

1.5 ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂՈՉ ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐ ՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Համայնքի վարչական տարածքում գործող պետական կազմակերպություններն են՝ Թումանյանի, Լորուտի, Մարցի, Քարինջի միջնակարգ, Աթանի, Ահնիձորի և Շամուտի

հիմնական դպրոցների ՊՈԱԿ-ները, «Թումանյանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ն, որը սպասարկում է նաև Քարինջի բուժակ մանկաբարձական կետը (ԲՄԿ) Լորուտի, Մարցի, Աթանի, Ահնիձորի և Շամուտի ԲՄԿ-ները սպասարկվում են «Դսեղի առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի կողմից: Այդ կազմակերպությունների հետ նախկին համայնքների ՏԻՄ-երն արդյունավետորեն համագործակցել են, արվել է հնարավորը կրթության և առողջապահության ոլորտներում ծառայությունների արդիականացման և արդյունավետության բարձրացման նպատակով:

Համայնքում չկան գործող ոչ կառավարական կազմակերպություններ (ՀԿ-ներ, հիմնադրամներ և այլն): Քաղաքական կուսակցություններից համայնքի վարչական տարածքում միայն ՀՀԿ-ն Թումանյան քաղաքում ունի գործող մասնաճյուղ:

Բացի Թումանյան քաղաքից, համայնքի մնացած բնակավայրերում գործում են «Արտոօգտագործողների սպառողական կոոպերատիվ»-ները, որոնք մատուցում են գյուղատնտեսական աշխատանքների ծառայություններ, հատկապես խոտհնձի:

Թումանյան համայնքի Աթան, Ահնիձոր, Լորուտ, Շամուտ բնակավայրերում չկան գործող ոչ համայնքային ենթակայության կազմակերպություններ:

Թումանյան քաղաքում կան ոչ համայնքային ենթակայության արտադրական 6 կազմակերպություններ՝

- «Հրակայուն նյութերի գործարան» ԲԲԸ, աշխատողների թիվը՝ 8,
- «Գամարին» ՓԲԸ, չի աշխատում,
- ՀԷԿ «Արգիշտի-1» ՍՊԸ, աշխատողների թիվը՝ 19,
- «Ձաղիձորգագ» ՍՊԸ, աշխատողների թիվը՝ 12,
- «Արա Զավարյան» ԱԶ, աշխատողների թիվը՝ 6,
- «Հույսի Շող» ՍՊԸ, թեթև արդյունաբերության ոլորտ, աշխատողների թիվը՝ 4:

Մարց գյուղում ոչ համայնքային ենթակայության կազմակերպություններն են՝

- «Մարցէնէրջի» ՍՊԸ-ի «Մարցիգետ» ՓՀԷԿ, աշխատողների թիվը՝ 14,
- «Այուդա- Լոս» ՍՊԸ-ի «Պոզիտրոն» ՓՀԷԿ, աշխատողների թիվը՝ 9:

Քարինջ գյուղում կան ոչ համայնքային ենթակայության արտադրական 4 առևտրային կազմակերպություններ՝

- «ԳնելՄելքումյան» անհատ ձեռներեց (ա/ձ), շահագործում է հանքավայր, զբաղվում է բազալտի վերամշակմամբ, արտադրում է քարեսալիկներ, աշխատողների թիվը՝ 2,
- «Ալբերտ Մխիթարյան» ա/ձ, արտադրում է քարեսալիկներ, չի գործում:
- «Կարեն Հարությունյան» ա/ձ, արտադրում է քարեսալիկներ, աշխատողների թիվը՝ 2,
- «Թթնաձոր» ՍՊԸ, գործել է մինչև 2013 թվականը, արտադրել է քարեսալիկներ, ներկայումս չի գործում:

Լորուտ գյուղում «Արտո օգտագործողների սպառողական կոոպերատիվ»-ի կազմում մասամբ գործում է նաև կաթի մթերման կետ՝ 2 աշխատողներով:

1.6 ՔԱՂԱՔԱՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿՈՄՈՒՆԱԼ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակավայրերից միայն Թումանյան քաղաքն ունի գլխավոր հատակագիծ, բոլոր բնակավայրերը չունեն քաղաքաշինական ծրագրային այլ

փաստաթղթեր (գոտիավորման նախագիծ, քաղաքաշինական կադաստր, քաղաքաշինական կանոնադրություն և այլն): Բացի Թումանյան քաղաքից, մնացած բնակավայրերը չունեն ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի): Թումանյան քաղաքում կանոնավոր կերպով իրականացվում է աղբահանություն, մնացած բնակավայրերում նախկինում աղբահանության կազմակերպումը կամ չի իրականացվել, կամ իրականացվել է մասնակի: Աղբամանների և աղբահավաք մեքենայի բացակայությունը բացասաբար է անդրադառնում գյուղերի արտաքին տեսքի և սանիտարահիգիենիկ պայմանների վրա:

Թումանյան քաղաքի մոտավորապես 80%-ն ապահովված է փողոցային լուսավորությամբ, Մարց գյուղում փողոցային լուսավորություն կա միայն կենտրոնական հատվածում, մնացած բնակավայրերում փողոցային լուսավորություն չկա: Գրեթե բոլոր բնակավայրերի գերեզմանատները ցանկապատերի վերանորոգման կամ մասնակի նորոգման կարիք ունեն: Ստորկերված է այս բնագավառում առկա իրավիճակի վերլուծությունը՝ ըստ առանձին բնակավայրերի՝

ՔԱՂԱՔ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ, ՔՈՒՄԻՍՅԱՆ, ՔՈՒՄԻՍՅԱՆ ԳՅՈՒՂ

Քաղաքի բնակելի կառուցապատումը կազմակերպված է երկշաբբ անհատական հողամասերով տներով, հողամասերի չափերը զգալիորեն տարբեր են՝ կենտրոնական հատվածում՝ 400-1000մ², առավել ծայրամասային հատվածներում հասնում են մինչև 3000 մ²:

Հասարակական կառուցապատումը կենտրոնացած է մշակույթի պալատի, բազմաբնակարան բնակելի կառույցներով ձևավորված տարածքի շուրջ:

Քաղաքի գոյություն ունեցող հատակագծային կառուցվածքը պայմանավորված է ռելիեֆային բարդ պայմաններով (մեծ թեքություններ, կտրտվածություն՝ հեղեղատներով): Կառուցապատված են հիմնականում հարթարավանդները և քիչ թեք լանջերը: Փողոցային ցանցը կազմակերպված է մեկ հիմնական փողոց-առանցքի ճյուղավորվող կանոնավոր, միմյանց զուգահեռ մոտեցումներով:

Քաղաքի 1-ին թաղամասի ջրամատակարարումը կատարվում է շուրջօրյա, 2-րդ և 3-րդ թաղամասերինը՝ 20 ժամյա, քաղաքն ունի ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ, բայց մաքրման կայանը չի գործում: Ջրամբարների վիճակը բավարար է, բայց ցանկապատված չեն:

Քաղաքի 2-րդ և 3-րդ թաղամասերի խմելու ջրի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներբնակավայրային համակարգերը, կարգավորիչ ջրամբարներն ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք, ավագանու արդեն իսկ կայացրած որոշմամբ առաջիկայում դրանք սեփականության իրավունքով հանձնվելու են «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ին:

Քաղաքը գազաֆիկացված է, բնակչությունը, մանկապարտեզը և դպրոցն օգտվում են կապույտ վառելիքից:

Քաղաքն ունի աղբատար մեքենա: Աղբահանությունը քաղաքում իրականացվում է շաբաթական 2 անգամ: Աղբավայրը, որը շահագործվել է դեռևս խորհրդային տարիներից, այժմ անմխիթար վիճակում է, պետք է փակել, այն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում քաղաքի մաքրության, գեղատեսիլ բնության պահպանության վրա:

Քաղաքի գերեզմանատները ցանկապատված չեն, որի պատճառով անասուններն անարգել մուտք են գործում այդ գերեզմանատների տարածքներ՝ առաջացնելով բնակչության արդարացի դժգոհությունը:

ԳՅՈՒՂ ԱԹԱՆ

Գյուղի ջրամատակարարումն իրականացվում է 2 աղբյուրից, ինքնահոս եղանակով: Ջրամատակարարումը շուրջօրյա է, բնակչության մի մասը ջուր ստանում է թաղամասերում առկա աղբյուր-ծորակներից, մյուս մասը՝ տներում ունեն անհատական ծորակներ: 2007 թ.-ին ՀՄՆՀ-ի միջոցներով կառուցվել է արտաքին ցանցի 3 կմ-ոց հատվածը: Գյուղի դպրոցը, բուժկետը ջուր չունեն: Գյուղը զագաֆիկացված չէ, աղբահանություն չի իրականացվում:

Բնակավայրում կա 2 գերեզմանատուն, որոնցից մեկը ցանկապատված է մետաղյա ցանցով, որն ունի վերանորոգման կարիք:

ԳՅՈՒՂ ԱՀՆԻՉՈՐ

Ինքնահոս եղանակով գյուղ մտնող խմելու ջրի ջրատարը կապիտալ վերանորոգվել է 2001 թվականին «Փրկեք երեխաներին» և ՀՄՆՀ կազմակերպությունների աջակցությամբ, սակայն ներկայումս ջրատարի որոշ հատվածներում կարիք կա ընթացիկ նորոգման: Գյուղի բնակչությունը խմելու ջուր ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված աղբյուր-ծորակներից, ջրամատակարարումը շուրջօրյա է: Խմելու ջրով ապահովված չեն բնակավայրի դպրոցը, վարչական ներկայացուցչի նստավայրը և բուժկետը: Օրվա կարգավորիչ ջրամբարը գտնվում է ոչ բարվոք վիճակում, չկան բավարար պայմաններ քլորացում կատարելու համար: Գյուղը զագաֆիկացած չէ, աղբահանություն չի իրականացվում:

Բնակավայրում կա 1 գերեզմանատուն, որը ցանկապատված է մետաղյա ցանցով, այն լավ վիճակում է:

ԳՅՈՒՂ ԼՈՐՈՒՏ

Գյուղի ջրամատակարարումն իրականացվում է ինքնահոս եղանակով 2 աղբյուրից, ջրամատակարարման համակարգը կառուցվել է 1964 թվականին, նախկինում մասնակիորեն վերանորոգվել է գյուղապետարանի կողմից: Դրա 3 կմ-ոց հատվածը 2012 թ.-ին վերանորոգվել է ՀՀ կառավարության աշխատակազմի «Գյուղական տարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ»-ի միջոցով, արտաքին ցանցի 17 կիլոմետրանոց և ներբնակավայրային ներքին ցանցի 10 կիլոմետրանոց հատվածներն ունեն վերանորոգման կարիք: Ներքին ցանցի մաշվածության պատճառով կորուստը հասնում է 50% -ի: Խմելու ջրով ապահովված են համայնքի դպրոցը, մանկապարտեզը: Գյուղի բնակչությունը խմելու ջուր ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված աղբյուր-ծորակներից կամ անհատական ծորակներից, օրական մինչև 6 ժամ տևողությամբ: Կապտածները գտնվում են ոչ բարվոք վիճակում: Բնակչության 70%-ն օգտվում է բնական զագից:

Գյուղում աղբահանություն չի իրականացվում:

Բնակավայրում կա 1 գերեզմանատուն, որը ցանկապատված է մետաղյա ցանցով, և վերանորոգման կարիք ունի:

ԳՅՈՒՂ ՄԱՐՑ

Գյուղի «Արփաթալա», «Ղջանանց թալա», «Մուրադի ձոր» և «Վիդիշ» հանդամասերից ինքնահոս եկող խմելու ջրի ջրատարը մասնակի վերանորոգվել է, սակայն ներկայումս ջրատարի 6կմ խաղովակաշարը գտնվում է անմխիթար վիճակում, փոխելու կարիք կա: Ջրամատակարարման ներբնակավայրային 5 կմ-ոց ցանցը ևս ունի վերանորոգման կարիք: Գյուղի բնակչությունը խմելու ջուր ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված աղբյուր-ծորակներից կամ անհատական ծորակներից, օրական մինչև 12 ժամ տևողությամբ:

Խմելու ջրով ապահովված են բնակավայրի դպրոցը և բուժկետը: Օրվա կարգավորիչ ջրամբարը գտնվում է ոչ բարվոք վիճակում, չկան բավարար պայմաններ քլորացում կատարելու համար:

2008 թվականին գյուղը գազաֆիկացվել է, գազից օգտվում է բնակչության 50%-ը և դպրոցը, 700 մ գազախողովակի ձեռքբերման դեպքում գազամատակարարումից կօգտվեն ևս 30 տնտեսություն, իսկ գյուղի ամբողջական գազաֆիկացումը մեծապես կնպաստի բնակչության կենցաղային խնդիրների լուծմանը, ինչպես նաև գյուղի անտառային ֆոնդը կփրկվի ոչնչացումից:

Գյուղում աղբահանություն չի իրականացվում:

Գյուղում կա 2 գերեզմանատուն, որոնց ցանկապատերը մասնակի վերանորոգման կարիք ունեն, անասունները մուտք են գործում այդ գերեզմանատների տարածքները՝ առաջացնելով բնակչության դժգոհությունը:

ԳՅՈՒՂ ՇԱՄՈՒՏ

«Նազանի աղբյուր» հանդամասից ինքնահոս եղանակով խմելու ջրագիծը կառուցվել է 2000 թվականին ՄԱԿ-ի «Մնունդ աշխատանքի դիմաց» ծրագրի աջակցությամբ, սակայն ներկայումս ջրատարի որոշ հատվածներ կարիք ունեն ընթացիկ նորոգման: Վերանորոգման կարիք ունի նաև ջրամատակարարման ներքին ցանցը: Գյուղի բնակչությունը խմելու ջուր ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված աղբյուր-ծորակներից կամ անհատական ծորակներից, ջրամատակարարումը շուրջօրյա է: Խմելու ջրով ապահովված է բնակավայրի դպրոցը: Բուժկետն ապահովված չէ խմելու ջրով: Օրվա կարգավորիչ ջրամբար գյուղը չունի:

Գյուղը գազաֆիկացված չէ, աղբահանություն չի իրականացվում: Բնակավայրում կա 2 գերեզմանատուն, որոնք ցանկապատված են մետաղյա ցանցով, սակայն դրանք ունեն վերանորոգման կարիք:

ԳՅՈՒՂ ՔԱՐԻՆՁ

Գյուղի «Բոխուտ-թալա» հանդամասից ինքնահոս եկող խմելու ջրի ջրատարը կապիտալ նորոգվել է 2004 թվականին՝ ՀՄՆՀ-ի աջակցությամբ, սակայն ներկայումս ջրատարի որոշ հատվածներում կարիք կա ընթացիկ նորոգման: Բնակավայրի բնակչությունը խմելու ջուր ստանում է բոլոր թաղամասերում տեղադրված աղբյուր-ծորակներից կամ անհատական ծորակներից, օրական մինչև 6 ժամ տևողությամբ: Խմելու ջրով ապահովված են նաև համայնքի դպրոցը, մանկապարտեզը և բուժկետը: Կապտածները գտնվում են ոչ բարվոք վիճակում:

Բնակավայրը ապահովված է նաև տեխնիկական ջրով, որի «Ջարդուտ» հանդամասից եկող ջրատարը հիմնովին վերանորոգվել է 2012 թվականին՝ ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության ԾԻԳ-ի աջակցությամբ: Ներկայումս բնակավայրի գրեթե յուրաքանչյուր տնային տնտեսությունն ապահովված է բավարար քանակությամբ տեխնիկական ջրով:

2008 թվականին Մարց գյուղից մինչև Քարինջ գյուղի կենտրոն անցկացվել է գազատար, իսկ 2011 թվականին այն շարունակվեց և հասցվեց մինչև գյուղի դպրոց: Սակայն, բնակավայրի բնակչությունը և դպրոցն առայժմ կապույտ վառելիքից չեն օգտվում: Բնակավայրի ամբողջական գազաֆիկացումը մեծապես կնպաստի բնակչության կենցաղային խնդիրների լուծմանը, ինչպես նաև բնակավայրի անտառային ֆոնդը կփրկի ոչնչացումից: Բնակավայրի գազամատակարարման ներքին ցանց անցկացնելու դեպքում նրա երկարությունը կկազմի մոտ 2 կմ:

Քարինջ բնակավայրում աղբահանություն չի իրականացվում: Բնակավայրը չի ունեցել աղբատար մեքենա, առանձին հատկացված աղբավայր:

Գյուղում կա 3 գերեզմանատուն, որոնցից «Խաչի հողեր» կոչվող տարածքի գերեզմանատունը ցանկապատված է մետաղյա ցանցով, իսկ մյուս երկուսը ցանկապատված չեն: Ներկայումս «Վերևի թաղի» գերեզմանատունը համարվում է փակ:

1.7 ԲՆԱԿԵԼԻ ԵՎ ՈՉ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ

Համայնքում բազմաբնակարան բնակելի շենքեր կան միայն Թումանյան քաղաքում, մնացած բնակավայրերում կան միայն բնակելի առանձնատներ: Քաղաքի բազմաբնակարան բնակելի շենքերի թիվը 99 է, որոնցից՝ մեկ հարկանի՝ 74, երկու հարկանի՝ 14, երեք հարկանի՝ 11 շենք (ընդամենը՝ 476 բնակարան): Բնակֆոնդի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 48524.8քմ, որից՝ 1743.6 քմ-ը համայնքային սեփականություն է: Համայնքում կիսակառույց բազմաբնակարան բնակելի շենքերի թիվը 2 է, առանձնատների թիվը՝ 155, բնակարանի կարիքավոր ընտանիքների թիվը՝ 35:

Բնակելի առանձնատների թիվը և դրանց ընդհանուր մակերեսը համայնքի մյուս բնակավայրերում կազմում են՝

- Աթանում՝ 130 տուն, մոտ 13000քմ,
- Ահնիձորում՝ 101 տուն, մոտ 10000 քմ,
- Լորուտում՝ 289տուն, մոտ32000քմ,
- Մարցում՝ 128 տուն, մոտ 11520 քմ,
- Շամուտում64տուն, մոտ6400քմ,
- Քարինջում՝ 170 տուն, մոտ 17000 քմ:

Համայնքի առանձնատների մեծ մասը վերանորոգման կարիք ունեն, նորաբաժան ընտանիքների համար անհրաժեշտ են նոր առանձնատներ: Սակայն, բնակչության սոցիալական վատ պայմանների պատճառով առանձնատների վերանորոգման աշխատանքներ կատարվում են միայն խիստ անհրաժեշտության դեպքերում, իսկ նոր առանձնատներ համարյա չեն կառուցվում:

1.8 ՀՈՂՕԳՏԱԳՈՐԾՈՒՄ

Համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 29905,31հա, այդ թվում՝ գյուղատնտեսական նշանակության հողեր՝ 13839,46 հա, բնակելի շինությունների տակ հողեր՝ 350,48 հա, արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակի հողեր՝ 69,94 հա, ընդերքօգտագործման հողեր՝ 6,65 հա, ճանապարհների տակի հողեր՝ 20,85 հա, առողջապահական, հանգստավայրերի, մարզական ու պատմամշակութային նշանակության հողեր՝ 77,12 հա, էներգետիկայի, տրանսպորտի, կապի, կոմունալ ենթակառուցվածքների օբյեկտների հողեր՝ 0.88 հա, հատուկ պահպանվող տարածքներ՝ 0.69հա, անտառային ֆոնդի հողեր՝ 15208,52 հա, ջրային ֆոնդի հողեր՝ 115,37 հա, համայնքի այլ հողեր՝ 216,92 հա:

1991թվականին հանրապետությունում իրականացված հողի սեփականաշնորհման ժամանակ համայնքի բնակավայրերում սեփականաշնորհված հողերի մեկ հողաբաժնի չափը կազմել է՝

- Աթանում՝ 4.0հա, այդ թվում՝ 0,7 հավարելահող, 3,3հա՝ խոտհարք,
- Ահնիձորում՝ 3.6հա, այդ թվում՝ 0,5 հավարելահող, 3,1հա՝ խոտհարք,
- Լորուտում՝ 1,9 հա, այդ թվում՝ 0,9 հա՝ վարելահող, 1,0 հա՝ խոտհարք,
- Մարցում՝ 1,2 հա, այդ թվում՝ 0,4 հա՝ վարելահող, 0,8 հա՝ խոտհարք,
- Շամուտում՝ 3.65 հա, այդ թվում՝ 1.5 հա՝ վարելահող, 2.15 հա՝ խոտհարք,
- Քարինջում՝ 0,78 հա, այդ թվում՝ 0,38 հա՝ վարելահող, 0,4 հա՝ խոտհարք:

Հավելված 3-ում բերված են 01.01.2016թ. դրությամբ համայնքի վարչական տարածքի հողերի վերաբերյալ տվյալներն՝ ըստ հողատեսքերի և առանձին բնակավայրերի:

1.9 ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում չկա գյուղատնտեսական նշանակության հողերի ոռոգման համակարգ, այդ պատճառով համայնքի բնակչությունը հողագործությունից մեծ եկամուտներ չի կարողանում ստանալ: Համայնքում ավելի զարգացած է անասնապահության ճյուղը: Սակայն, դրա հետագա զարգացման համար համայնքում խոտհարքների տարածքները չեն բավականացնում, այդ պատճառով համայնքի վարելահողերն աստիճանաբար վերածվել են խոտհարքների կամ բնակչությունն անասնակերի մի մասը ստիպված է լինում գնել հարևան համայնքներից:

2012 թվականին պետության կողմից իրականացվել է համայնքի տարածքի գյուղական բնակավայրերի արոտավայրերի ջրարդիացման աշխատանքներ, որոնք իրենց դրական ազդեցությունը թողեցին թե՛ անասունների մթերատվության բարձրացման և թե՛ դրանց քանակի ավելացման գործում: 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, համայնքի խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը կազմել է 6674, այդ թվում կովեր՝ 2852: Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը կազմել է՝ 2537, ավանակների և ջորիների՝ 54, ձիերի՝ 626, հավերի և այլ թռչունների՝ 4258, նապաստակների և ճագարների՝ 110, մեղվաբնակիչների քանակը՝ 1775: Համայնքի տնային տնտեսությունների մի մասը հաջողությամբ զբաղվում է մեղվապահությամբ:

Համայնքում անասնապահությամբ, թռչնապահությամբ և մեղվապահությամբ զբաղվողներն արտադրում են կաթ, միս, բուրդ, ձու, մեղր: Համայնքի բնակիչներն իրենց

տնամերձերում աճեցնում են կարտոֆիլ, բանջարաբուստանային կուլտուրաներ, զբաղվում են նաև պտղաբուծությամբ (տանձ, խնձոր, սալոր), մշակում են հացահատիկային, կերային մշակաբույսեր՝ հիմնականում սեփական կարիքների բավարարման համար:

Համայնքում խոշոր եղջերավոր անասնապահությամբ զբաղվող տնային տնտեսությունների մեծ մասը գարնանից մինչև գրեթե աշնան վերջը անասուններին արածեցնում են գյուղամերձ կամ հեռագնա արոտներում, չնայած արոտներ տանող ճանապարհները գտնվում են անմխիթար վիճակում:

Համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքների իրացման հարցում, հատկապես որ ոչ բոլոր գյուղերն ունեն ավտոբուսային հաղորդակցություն մարզկենտրոն Վանաձորի կամ Ալավերդի քաղաքի հետ:

Հավելված 4-ում բերված է, 01.01.2016թ. դրությամբ, համայնքի բնակավայրերում առկա անասնազվաքանակի վերաբերյալ տվյալներն՝ ըստ առանձին բնակավայրերի:

1.10 ԲՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ԲՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի անտառային ֆոնդի պահպանությունն իրականացվում է Դսեղի անտառտնտեսության կողմից: Չմեռնամուտին անտառտնտեսության կողմից անտառում կատարվում են սանիտարական հատումներ՝ համայնքի յուրաքանչյուր տնային տնտեսությանը տրամադրելով մինչև 8 խմ վառելափայտ:

Թումանյան քաղաքի անմխիթար վիճակում գտնվող աղբավայրը և համայնքի բնակավայրերում աղբավայր չլինելը մեծապես վնասում է բնությանը և շրջակա միջավայրին: Համայնքի գյուղական բնակավայրերի տնային տնտեսություններն իրենց արտադրած կենցաղային աղբն անթույլատրելիորեն թափում են այնտեղ, որտեղ հարմար են գտնում: Այդ ուղղությամբ կարիք կա լայն բացատրական աշխատանք կատարել բնակչության հետ՝ զերծ մնալու բնության և շրջակա միջավայրի աղտոտումից: Համայնքն իր ուժերով ի վիճակի է լուծելու աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների կազմակերպումը, այդ ուղղությամբ անհրաժեշտ է պետական մարմինների աջակցությունը՝ նոր աղբավայրի կառուցման հարցում կամ ծավալել միջհամայնքային համագործակցություն՝ Ալավերդի համայնքում առկա աղբավայրը համատեղ օգտագործելու ուղղությամբ:

Վիճակն անմխիթարական կարելի է համարել նաև հանդամասերից հոսող խմելու և տեխնիկական ջրերի ջրային ավազաններում, որոնց որոշ հատվածներում ջուրը՝ մինչև ջրամբար հասնելը, հոսում է բաց վիճակում, և այնտեղ անարգել մուտք են գործում անասունները: Դա հղի է սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգով:

Բնության և շրջակա միջավայրի պահպանման ուղղությամբ անելիքներ ունեն նաև համայնքում գործող արտադրական կազմակերպությունները, քարի վերամշակման արտադրամասերը, քարհանք շահագործողները, որոնց գործունեության նկատմամբ անհրաժեշտ է ՏԻՄ-երի մշտական վերահսկողությունը:

1.11 ՏՐԱՆՍՊՈՐՏ, ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքի բնակավայրերը կենտրոնի նկատմամբ բնակավայրային ճանապարհները խճապատ են, վատապատար կման պատճառով դարձել են դժվար անցանելի, ձմռանը՝ երբեմն նաև անանցանելի: Համայնքի բոլոր բնակավայրերը, բացառությամբ Թումանյանի, փակուղային են, ունեն միայն մեկ ելքի (մուտքի) ճանապարհ: Թումանյան քաղաքի բնակավայրային ճանապարհներին մոտ 80%-ը բարեկարգ են, համայնքի գյուղական բնակավայրերի ներբնակավայրային ճանապարհները գրունտային են, գտնվում են անբարեկարգ վիճակում: Համայնքի կենտրոնում տեղակայված են ճանապարհային երթևեկության նշաններ, գյուղերում դրանք չկան: Բնակավայրերի ներսում ավտոկանգառներ չկան: Համայնքում գրեթե բացակայում է միջբնակավայրային հասարակական տրանսպորտը: Գործում են միայն հետևյալ երթուղիները՝ Մարց-Քարինջ-Վանաձոր (շաբաթական 1-2 անգամ և անկանոն), Վանաձոր-Աթան-Վանաձոր, Թումանյան-Ալավերդի, Թումանյան-Վանաձոր: Համայնքի կենտրոն չհանդիսացող բնակավայրերի բնակչությունը տեղաշարժվելու լուրջ դժվարություններ ունի և սահմանափակ հնարավորություններ՝ օգտվելու այլ բնակավայրերում մատուցվող տրանսպորտային ծառայություններից:

ՔԱՂԱՔ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ, ՔՈՒԲԵՐ ԿԱՅԱՐԱՆԻ ԳՅՈՒՂ

Քաղաքի ներբնակավայրային փողոցների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 27.5 կմ, որից 20.3 կմ-ը՝ բնահողային և 7.2 կմ-ը՝ ասֆալտապատ: Փողոցները նախկինում մասնակի վերանորոգվել են համայնքի ուժերով, բայց կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման:

Համայնքի սեփականությունն են հանդիսանում 1 ծառայողական «ՆԻՎԱ» ավտոմեքենան և 1 աղբատար մեքենան: Քաղաքում կան նաև մասնավոր մարդատար ավտոմեքենա՝ 171 հատ, բեռնատար ավտոմեքենա՝ 16 հատ և միկրոավտոբուս՝ 1 հատ:

Քաղաքի տարածքում կան 4 կամուրջ՝ Դեբեդ գետի վրա: Քաղաքի կապը մարզկենտրոնի հետ իրականացվում է միկրոավտոբուսներով ամեն օր, իսկ Ալավերդի քաղաքի հետ՝ շաբաթվա ամեն օր, բացի շաբաթ և կիրակի օրերից:

ԳՅՈՒՂ ԱԹԱՆ

Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 7 կմ: Համայնքի կենտրոնից մինչև գյուղ 28 կմ-ոց ճանապարհը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ, սակայն այդ ճանապարհը ասֆալտապատ չէ: Ներբնակավայրային փողոցները և ճանապարհները գրունտային են, կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման, չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ:

Անհրաժեշտ է վերանորոգել գյուղը արոտավայրերին կապող 10 կմ-ոց ճանապարհը:

Ներկայումս գյուղի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Վանաձոր քաղաքի շուկայից՝ չնայած տրանսպորտային առկա դժվարություններին:

Գյուղում շահագործվում են 32 մարդատար և 30 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենաներ: Գյուղում կան նաև մասնավոր 25 տրակտոր, որոնցից 2-ը թրթուրավոր են, իսկ 23-ը՝ անիվավոր:

Գյուղի տարածքում կան 2 փոքր կամրջակ, որոնք գտնվում են գյուղով անցնող գետակների վրա, ընդ որում դպրոց տանող ճանապարհի կամուրջը ծառայում է միայն հետիոտներին, տրանսպորտային միջոցների համար դպրոցն անհասանելի է: Գործում է Վանաձոր-Աթան Վանաձոր տրանսպորտային երթուղին:

ԳՅՈՒՂ ԱՀՆԻՉՈՐ

Բնակավայրը համայնքի կենտրոնին միացված է 23 կմ խճապատ և գրունտային ճանապարհներով: Ներքնակավայրային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 3.5 կմ, դրանք անմխիթար վիճակում են:

Ներքնակավայրային փողոցները և ճանապարհները գրունտային են, կարիք ունեն լուրջ վերանորոգման ու բարեկարգման, չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ:

Գյուղում կան մասնավոր 40 ավտոմեքենա, 15 տրակտոր, որոնցից 2-ը թրթուրավոր են, իսկ 13-ը՝ անիվավոր: Համայնքի սեփականությունն է համարվում միայն 1 մարդատար «ՈՒԱԶ» ավտոմեքենան, այն ունի նորոգման կարիք:

Գյուղի տարածքում կան 2 փոքր կամրջակ՝ գյուղով անցնող գետակի վրա:

Գյուղը չունի ավտոբուսային հաղորդակցություն այլ բնակավայրերի հետ:

ԳՅՈՒՂ ԼՈՐՈՒՏ

Ներքնակավայրային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 10 կմ: Համայնքի կենտրոնից մինչև գյուղ 21 կմ-ոց ճանապարհը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ: Ներքնակավայրային փողոցները և ճանապարհները կարիք ունեն վերանորոգման ու բարեկարգման, չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ:

Գյուղի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Վանաձոր քաղաքի շուկայից՝ չնայած տրանսպորտային առկա դժվարություններին:

Գյուղում շահագործվում են 78 մարդատար և 89 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա, մասնավոր 32 տրակտոր, որոնցից 1-ը թրթուրավոր է, իսկ 31-ը՝ անիվավոր:

Գյուղի տարածքում կան 2 փոքր կամրջակ՝ բնակավայրով անցնող գետակի վրա:

Ներքնակավայրային ճանապարհները և փողոցները վերանորոգման կարիք ունեն, հատկապես՝ 8 կմ երկարությամբ գյուղամիջյան փողոցները և գյուղը արոտավայրերին կապող 15 կմ-ոց ճանապարհները:

ԳՅՈՒՂ ՄԱՐՑ

Ներքնակավայրային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 6 կմ: Համայնքի կենտրոնից մինչև գյուղ ճանապարհի երկարությունը 8 կմ է, վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ: Ներքնակավայրային փողոցները և ճանապարհները կարիք ունեն վերանորոգման ու բարեկարգման, չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ:

Գյուղում շահագործվում են 48 մարդատար և 23 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա, մասնավոր 3 տրակտոր, որոնցից 2-ը թրթուրավոր են, իսկ 1-ը՝ անիվավոր /էքսկավատոր/:

Գյուղի տարածքում կան 3 կամուրջ՝ բնակավայրով անցնող Մարց գետի վրա:

ԳՅՈՒՂ ՇԱՄՈՒՏ

Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 3 կմ: Համայնքի կենտրոնով անցնող մայրուղուց մինչև գյուղ 21 կմ ճանապարհը խճապատ է: Ներբնակավայրային փողոցները կարիք ունեն վերանորոգման ու բարեկարգման, չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ:

Բնակավայրի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Վանաձոր քաղաքի շուկայից՝ չնայած տրանսպորտային առկա դժվարություններին:

Բնակավայրում շահագործվում են 29 մարդատար և 14 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա, մասնավոր 15 տրակտոր, որոնցից 2-ը թրթուրավոր են, իսկ 13-ը՝ անհիվավոր: Համայնքի սեփականությունն է համարվում «Բելառուս T 82-10» տրակտորը, որը սարքին վիճակում է:

Բնակավայրի տարածքում կան 2 փոքր կամրջակ՝ գյուղով անցնող գետակի վրա:

Գյուղը չունի ավտոբուսային հաղորդակցություն այլ բնակավայրերի հետ:

ԳՅՈՒՂ ՔԱՐԻՆՁ

Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների ընդհանուր երկարությունը կազմում է 9 կմ: Մայրուղուց մինչև գյուղ 3 կմ-ոց ճանապարհը վերանորոգվել է 2011 թվականին պետության կողմից՝ կատարելով հիմնականում հողային և խճապատման աշխատանքներ: Մնացած 6 կմ-ոց մասը կազմում են ներբնակավայրային այլ փողոցները, որոնք կարիք ունեն վերանորոգման ու բարեկարգման: Ներբնակավայրային ճանապարհները և փողոցները չունեն ջրահեռացման հեղեղատներ:

Գյուղի բնակչությունը հիմնականում օգտվում է Վանաձոր քաղաքի շուկայից:

Գյուղում շահագործվում են 40 մարդատար և 23 բեռնատար մասնավոր ավտոմեքենա, մասնավոր 7 տրակտոր, որոնցից 5-ը թրթուրավոր են, իսկ 2-ը՝ անհիվավոր: Գյուղում կան համայնքի սեփականություն համարվող 2 մարդատար ավտոմեքենաներ՝ «ՈւԱԶ-469», որը ներկայումս անսարք վիճակում է և ոչ պիտանի հետագա շահագործման համար, և «ՎԱԶ-2110»՝ սարքին վիճակում:

Բնակավայրի տարածքում կան 2 փոքր կամրջակներ՝ գյուղով անցնող գետակի վրա:

Գյուղը չունի ավտոբուսային հաղորդակցություն այլ բնակավայրերի հետ:

1.12 ԱՌԵՎՏՏՈՒՐ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Համայնքի տարածքում գործում են համապատասխանաբար Թումանյան քաղաքում՝ 4, Աթանում և Ահնիձորում՝ 1-ական, Լորուտում՝ 2, Մարցում՝ 3, Քարինջում՝ 4 առևտրի կետ, որոնք հիմնականում զբաղվում են սննդի որոշ տեսակների, ծխախոտի, ալկոհոլային խմիչքների և այլ ապրանքների վաճառքով: Նրանք բոլորն էլ հաշվառված են պետական հարկային մարմնում, ինչպես նաև եռամսյա կտրվածքով վճարում են համապատասխան տեղական տուրք համայնքի բյուջե՝ գործունեության թույլտվության համար: Շամուտում գործող առևտրի կետ չկա:

Թումանյան քաղաքում գործում է նաև ավտոմեքենաների գազալիցքվորման 1 կետ:

1.13 ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

Այս ոլորտում առկա իրավիճակը ներկայացվում է ստորև՝ ըստ համայնքի առանձին բնակավայրերի:

ՔԱՂԱՔ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ, ՔՈՒԲԵՐ ԿԱՅԱՐԱՆԻ ԳՅՈՒՂ

Քաղաքում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 116 աշակերտ: Արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողել նաև համայնքի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազել է: Դպրոցում կան 30 աշխատող, որոնցից 22 -ը մանկավարժ են: Դպրոցի շենքը կարիք ունի հիմնանորոգման: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է գազով աշխատող վառարաններով: 2015թ. «Վիվասել» ընկերության և «Մանուկների հիմնադրամի» ֆինանսական միջոցներով դպրոցում կառուցվել է «Սմարթ» դասասենյակ, իսկ բարերարների ֆինանսավորմամբ վերանորոգվել է 1-ին և 2-րդ հարկերի սանհանգույցների մի մասը:

Համայնքում գործում է նախադպրոցական ուսումնական 1 հաստատություն՝ մանկապարտեզ, ուր հաճախում են 30 երեխա և աշխատում են 6 աշխատող: Համայնքի մանկապարտեզի շենքը հիմնականում վերանորոգված է, այն ներկայում քավարար վիճակում է, ապահովված է ջրամատակարարմամբ, գույքով, երեխաներին անհրաժեշտ պարագաներով, խաղալիքներով: Մանկապարտեզը գործում է 8-ժամյա աշխատակարգով, երեխաներին տրվում է տաք սնունդ: Համայնքի ավագանու որոշմամբ, մանկապարտեզ հաճախող երեխաների ծնողական ամսական վճարը սահմանվել է 2500 դրամ:

ԳՅՈՒՂ ԱԹԱՆ

Գյուղում գործում է հիմնական հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 33 աշակերտ: Գյուղից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողել նաև դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազել է: Դպրոցում կան 19 աշխատող, որոնցից 13-ը մանկավարժ են: Դպրոցի շենքը հիմնականում վերանորոգված է և ներկայումս գտնվում է բարվոք վիճակում: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է վառելափայտով, կարիք ունի տանիքի վերանորոգման:

Գյուղում մանկապարտեզ և կրթական այլ հաստատություններ չկան:

ԳՅՈՒՂ ԱՆՆԻՉՈՐ

Գյուղն ունի հիմնական դպրոց՝ 1 մասնաշենքով, որտեղ սովորում են 21 աշակերտ: Ներկայումս դպրոցի շենքը գտնվում է բարվոք վիճակում: Դպրոցում աշխատում են 18 աշխատող, որոնցից 9-ը մանկավարժ են: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է վառելափայտով: Դպրոցն ունի սանհանգույցների փոխարինման և ջրամատակարարման, ջրահեռացման խնդիրներ:

Գյուղում մանկապարտեզ և կրթական այլ հաստատություններ չկան:

ԳՅՈՒՂ ԼՈՐՈՒՏ

Գյուղում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 104 աշակերտ: Համայնքից աստիճանական արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողել նաև գյուղի դպրոցի աշակերտների թվի վրա, որը վերջին տարիներին անընդհատ նվազել է: Դպրոցում աշխատում են 30 աշխատող, որոնցից 18-ը մանկավարժ են: Դպրոցի շենքը հիմնականում վերանորոգված է և ներկայումս գտնվում է բարվոք վիճակում: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է բնական գազով:

Գյուղում գործում է նախադպրոցական ուսումնական 1 հաստատություն՝ մանկապարտեզը, ուր հաճախում են 20 երեխա և աշխատում են 5 աշխատող: Գյուղի մանկապարտեզի շենքը հիմնականում վերանորոգված է, սակայն պատերից մեկը ենթակա է կապիտալ նորոգման, կարիք ունի սենյակներից մեկի և տանիքի վերանորոգման, կա պատուհանների փոխարինման անհրաժեշտություն:

Մանկապարտեզի շենքը ապահովված է ջրամատակարարմամբ, գույքով, երեխաներին անհրաժեշտ պարագաներով, խաղալիքներով: Մանկապարտեզը գործում է 7-ժամյա աշխատակարգով, երեխաներին տրվում է տաք սնունդ: Ձմռանը շենքը ջեռուցվում է վառելիքայտով:

Համայնքի ավագանու որոշմամբ, մանկապարտեզ հաճախող երեխաների ծնողական ամսական վճարը սահմանվել է 2500 դրամ:

ԳՅՈՒՂ ՄԱՐՑ

Գյուղում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 55 աշակերտ: Դպրոցում աշխատում են 23 աշխատող, որոնցից 17-ը՝ մանկավարժ: Դպրոցի շենքը տիպային է, կառուցվել է 2014 թվականին: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է բնական գազով:

Դպրոցի շենքը նախատեսված է նաև նախակրթարանի համար,բայց առայժմ չի գործում: Գյուղում այլ մանկապարտեզ ևս չկա:

ԳՅՈՒՂ ՇԱՄՈՒՏ

Բնակավայրում գործում է հիմնական հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 31 աշակերտ: Դպրոցում կան 18 աշխատող, որոնցից 10-ը մանկավարժ են: Դպրոցի շենքը հիմնականում վերանորոգված է և ներկայումս գտնվում է բարվոք վիճակում: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է վառելիքայտով: Նախակրթարան չկա: Դպրոցում կա ջրամատակարարում, սանհանգույցը գործում է: Դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը, սակայն մարզադահլիճը վերանորոգման կարիք ունի:

Գյուղում մանկապարտեզ և կրթական այլ հաստատություններ չկան:

ԳՅՈՒՂ ՔԱՐԻՆՁ

Բնակավայրում գործում է միջնակարգ հանրակրթական դպրոց, որտեղ սովորում են 86 աշակերտ: Դպրոցում աշխատում են 25 աշխատող, որոնցից 19-ը մանկավարժ են: Դպրոցի շենքը հիմնականում վերանորոգված է,գտնվում է բարվոք վիճակում: Ձմռանը շենքը ջեռուցվում է վառելիքայտով, սակայն ցանկալի է մոտ ապագայում այդ նպատակով օգտագործել գազ, առավել ևս, որ բնակավայրում անցկացված

զագատարի և դպրոցի միջև հեռավորությունը կազմում է ընդամենը 50 մ: Շենքը ներկայումս կարիք ունի միայն ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման, դռների ու պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինման և ջրահեռացման համակարգի (կոյուղու) կապիտալ նորոգման:

Բնակավայրում գործում է նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունը՝ մանկապարտեզը, որտեղ հաճախում են 21 երեխա և աշխատում են 6 աշխատող: Բնակավայրի մանկապարտեզի շենքը հիմնականում վերանորոգված է, միայն կարիք է զգացվում պատուհանների փոխարինման, այն ներկայումս բավարար վիճակում է, ապահովված է ջրամատակարարմամբ, գույքով, երեխաներին անհրաժեշտ պարագաներով, խաղալիքներով: Այդ գործում մանկապարտեզին օգնում են նաև «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու տարածքային զարգացման ծրագիրը (ՏՁԾ) և Ալավերդու «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն» ՀԿ-ն:

Մանկապարտեզը գործում է 8-ժամյա աշխատակարգով, բայց քանի որ տարածքը ընդլայնելու հնարավորություն չկա, ավելի նպատակային կլինի, եթե վերանորոգվի համայնքի հաշվեկշռում գտնվող անավարտ մանկապարտեզի տիպային շենքը:

Համայնքի ավագանու որոշմամբ, մանկապարտեզ հաճախող երեխաների ծնողական ամսական վճարը սահմանվել է 2500 դրամ:

1.14 ՄՇԱԿՈՒՅԹ, ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Համայնքը հարուստ չէ մշակութային օջախներով, սակայն համայնքի տարածքում կան բազմաթիվ և հազվագյուտ պատմամշակութային նշանակություն ունեցող եկեղեցիներ, մատուռներ, հին գյուղատեղիներ և խաչքարեր: Բացի համայնքի կենտրոնից, մնացած բնակավայրերում առկա և համայնքային սեփականության մշակութային կառույցները, ֆինանսական միջոցների սղության պատճառով, գրեթե չեն գործել, անտեսվել են բնակչության և, հատկապես, երիտասարդության հետ տարվող աշխատանքները: Այսպես, Լորուտ գյուղում մշակույթի տունը կիսակառույց է, Շամուտ գյուղում չի եղել մշակութային որևէ կառույց, Քարինջի մշակույթի տունն ավերվել է 1988 թվականին տեղի ունեցած Սպիտակի երկրաշարժի ժամանակ, Մարցում մշակույթի տունը օգտագործվում է որպես հանդիսությունների և արարողությունների սրահ, իսկ Աթան, Ահնիձոր գյուղերի ակումբներն ունեն վերանորոգման խիստ կարիք:

Գյուղական բոլոր բնակավայրերի դպրոցներում կան գրադարաններ: Աթանի գրադարանը տեղակայված է ակումբի մի սենյակում, որը գտնվում է անմխիթար վիճակում, ունի մոտ 3280 կտոր գրքային ֆոնդ: Ահնիձորում ևս գրադարանը տեղակայված է ակումբի մի սենյակում, որը ևս գտնվում է անմխիթար վիճակում, ունի 2224 կտոր գրքային ֆոնդ: Լորուտի գրադարանի շենքի անմխիթար վիճակի պայմաններից ելնելով՝ գրքային ֆոնդը տեղափոխվել է համայնքի միջնակարգ դպրոց: Մարցի գրադարանը տեղակայված է բնակավայրի վարչական ներկայացուցչի ստավայրի մի սենյակում, ունի մոտ 5000 կտոր գրքային ֆոնդ: Շամուտի գրադարանը ևս տեղակայված է վարչական ներկայացուցչի ստավայրի մի սենյակում, որը գտնվում է անմխիթար վիճակում, ունի մոտ 2400 կտոր գրքային ֆոնդ: Քարինջի գրադարանը տեղակայված է մանկապարտեզի շենքում, ունի մոտ 5000

կտոր գրքային ֆոնդ:Գյուղական բոլոր բնակավայրերի գրքերը նպատակահարմար է հանձնել բնակավայրերի դպրոցների:

Թումանյան քաղաքի գրադարանը տեղակայված է համայնքապետարանի շենքի առաջին հարկում, ունի 18279 կտոր գրքային ֆոնդ:

Թումանյան քաղաքի մշակույթի տունը վերանորոգվել է 2008թ.-ին՝ ՀՄԼՀ-ի աջակցությամբ: Մշակույթի տանը հաճախակի կազմակերպվում են համերգներ, մշակութային այլ միջոցառումներ:Մշակույթի տանը գործում է նաև մանկական արվեստի դպրոցը: Դպրոցում գործում են դաշնամուրի և նկարչության խմբակներ, ուր հաճախում են 30 երեխա: Դպրոցը կահավորված է գույքով: Ձմռանը դպրոցի շենքը ջեռուցվում է էլեկտրական տաքացուցիչներով:

Քոբեր կայարանի գյուղի տարածքում է գտնվում նշանավորՔոբայրի վանական համալիրը, որը ներկայումս վերականգնվում է՝ ՀՀ մշակույթի և երիտասարդության հարցերի նախարարության աջակցությամբ: Լորուտի եկեղեցին վերանորոգման կարիք ունի: Մարցինոր եկեղեցին կառուցվել է 2014թ.-ին, իսկ հին կիսավեր եկեղեցին (13-րդ դար) վերակառուցման և վերանորոգման կարիք ունի: Շամուտում առկա մատուռը կառուցվել է 2005 թվականին, այնտեղ կան նաև 3 խաչքար, որոնցից 2-ն ունեն վաղեմի պատմություն (մոտ 17-րդ դար):Քարինջի եկեղեցին վերանորոգվել է 2016թ.-ին գյուղի նախկին բնակիչ բարերարի միջոցներով, մատուռը վերանորոգման կարիք ունի:

1.15 ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ, ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱ, ՍՊՈՐՏ

Համայնքի տարածքում գործող «Թումանյանի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ-ում, աշխատում է 1 բժիշկ, 5 բուժքույր: Կենտրոնն ապահովված է խմելու ջրով, առաջին բուժօգնության պարագաներով և դեղորայքով: Շենքը կարիք ունի մասնակի վերանորոգման: ՊՓԲԸ-ն սպասարկում է նաև Քարինջի բուժակման կաբարձական կետը՝ որտեղ աշխատում է 1 բուժքույր: Բուժկետը տեղակայված է բնակավայրի մանկապարտեզի շենքում, բարվոք վիճակում է, ապահովված է խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ: 2012 թվականին Քարինջ համայնքի բյուջեի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի համաֆինանսավորմամբ, բուժկետի մուտքի մոտ կառուցվել է սպասարահ, որը 2014 թվականի սկզբին կահավորվել է անհրաժեշտ գույքով:

«Դսեղ առողջության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի Լորուտի, Մարցի, Աթանի, Ահնիձորի և Շամուտի բուժակ մանկաբարձական կետերում ևս աշխատում են 1-ական բուժքույրեր: Աթանի բուժկետը տեղակայված է մանկապարտեզի շենքում, ունի վերանորոգման կարիք, ապահովված է խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ, առաջին բուժօգնության պարագաներով և դեղորայքով: Ահնիձորի բուժկետի շենքը վերանորոգման և հատկապես տանիքի փոխման կարիք ունի: Լորուտի բուժկետը ապահովված չէ խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ: Մարցի բուժկետը գործում է տնակային պայմաններում, ապահովված է խմելու ջրի ջրամատակարարմամբ, կարիք կա փոխարինելու քարե շինությունով: Շամուտի բուժկետը տեղակայված է բնակավայրի վարչական ներկայացուցչի նստավայրում, բարվոք վիճակում է:

Բոլոր բուժկետերը ապահովված են առաջին բուժօգնության պարագաներով և դեղորայքով:

Թումանյանում գործում է մարզադաշտը և խաղահրապարակը, որտեղ կազմակերպվում են ֆուտբոլի մրցումներ տարբեր համայնքների թիմերի միջև:

Ներկայումս «Դիակոնիա» բարեգործական հիմնադրամի միջոցներով քաղաքի 3-րդ թաղամասում կառուցվում է Ծերերի կենտրոն, ամռան ամիսներին այն որպես ճամբար գործելու է երեխաների համար:

Աթանի հիմնական դպրոցի մարզադահլիճը գտնվում է անմխիթար վիճակում, գյուղում այլ խաղահրապարակ չկա:

Ահնիձոր գյուղի դպրոցը ևս չունի խաղահրապարակ:

Լորուտի միջնակարգ դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը՝ ֆուտբոլի դաշտով, որոնցից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև երիտասարդները: Գյուղի նախկին Ճաշարանի շենքում գործում է ըմբշամարտի խմբակ, որի ֆինանսավորումը կատարվում է համայնքի բյուջեից:

Մարցի միջնակարգ դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը՝ ֆուտբոլի դաշտով, որոնցից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև երիտասարդները: Բնակավայրում կա նաև առանձին ֆուտբոլի դաշտ, որտեղ կազմակերպվում են միջբնակավայրային խաղեր:

Շամուտի հիմնական դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը:

Քարինջի միջնակարգ դպրոցում գործում են մարզադահլիճը և խաղահրապարակը՝ ֆուտբոլի դաշտով, որոնցից, բացի դպրոցի աշակերտներից, օգտվում են նաև երիտասարդները: Բնակավայրում գործում է ֆուտբոլի խմբակ, որը հասարակական հիմունքներով ղեկավարում է բնակավայրի սոցիալական աշխատողը, իսկ խմբակին մարզագույքով և խաղակոշիկներով ապահովում է «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ն:

1.16 ՀԱՆԳՍՏԻ ԳՈՏԻՆԵՐ, ԶԲՈՍԱՅԳԻՆԵՐ, ԽԱՂԱՀՐԱՊԱՐԱԿՆԵՐ, ԲԱԿԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾՔՆԵՐ

Համայնքի բոլոր բնակավայրերին հարակից տարածքներում կան հանգստի գոտիներ և գեղեցիկ հուշադրյուրներ, որտեղ համայնքի բնակիչները և շատ զբոսաշրջիկներ անց են կացնում իրենց հանգիստը:

Թումանյան քաղաքի միայն 1-ին թաղամասում է գործում մանկական խաղահրապարակը և հանգստի գոտին,

այն հիմնականում ծառայում է մանկապարտեզ հաճախող, ինչպես նաև այդ թաղամասում բնակվող երեխաներին: Կարիք կա նման խաղահրապարակներ կառուցել նաև մյուս 2 թաղամասերում:

Աթան գյուղում չկան խաղահրապարակներ և զբոսայգիներ:

Ահնիձորի դպրոցն ունի վոլեյբոլի բացօթյա խաղահրապարակ:

Լորուտում և Մարցում, բացի դպրոցների ֆուտբոլի դաշտերի խաղահրապարակներից, կան նաև առանձին ֆուտբոլի դաշտեր:

Շամուտի դպրոցում կա խաղահրապարակ:

Քարինջի մանկապարտեզի բակային տարածքում գործում է խաղահրապարակը, այն հիմնականում ծառայում է մանկապարտեզ հաճախող, ինչպես նաև այդ թաղամասում բնակվող երեխաներին: Այդ խաղահրապարակը մասնակիորեն վերանորոգվել և ցանկապատվել է համայնքի և «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի համատեղ ուժերով, սակայն ներկայումս այնտեղ կարիք կա ավագային խաղահրապարակի կառուցման և համապատասխան խաղամիջոցների տեղադրման:

1.17 ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Համայնքում կան 3292 աշխատունակ մարդիկ, որոնցից մշտական աշխատանքով (այդ թվում՝ գյուղատնտեսական) զբաղված են միայն 1614-ը, աշխատանք չունեն 1539-ը, սակայն վերջիններից միայն 132-ն են գրանցված Ալավերդու զբաղվածության տարածքային կենտրոնում որպես գործազուրկներ, քանի որ համայնքի բնակիչները հիմնականում հողերի սեփականատերեր են և, համաձայն ՀՀ օրենսդրության, չեն համարվում գործազուրկ:

Համայնքի մոտ 1167 ընտանիքներից 202-ը հաշվառված են ընտանեկան նպաստի պետական համակարգում, որոնցից սոցիալապես անապահովության նպաստառուներ են գնահատվել 139 ընտանիքները (ընդհանուրի մոտ 12 %-ը): Համայնքում բնակվում են նաև 148 հաշմանդամ և միակողմանի ծնողազուրկ 33 երեխա, բնակարանի կարիքավոր են 55 ընտանիքներ, բնակարանի բարելավման կարիք ունեն 106 ընտանիքներ:

Համայնքի ընտանիքների մեծ մասը սոցիալապես խոցելի են՝ բազմաբնույթ սոցիալառողջապահական խնդիրներով: Համայնքի բնակիչներին շոշափելի սոցիալական ծառայություններ մատուցվում են հիմնականում Ալավերդու ՄՕՏԳ-ի (պետական պատվերի շրջանակներում) և համայնքապետարանի կողմից, ինչպես նաև մի շարք դոնոր կազմակերպությունների («Հայաստանի մանուկների հիմնադրամ» բարեգործական կազմակերպության, «ՎորլդՎիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶՕ-ի, Ալավերդու «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն» ՀԿ-ի, «Դիակոնիա» բարեգործական հիմնադրամի) կողմից՝ դրամաշնորհային ծրագրերի շրջանակներում:

1.18 ԲՆԱԿԻԶՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌՄԱՆԸ

Համայնքի կազմի մեջ մտնող բնակավայրերում վերջին տարիների ընթացքում նկատելի էր որոշակի դրական տեղաշարժ նախկին համայնքների ՏԻՄ-երի և բնակչության փոխհարաբերություններում: Ներկայումս նոր ձևավորված ՏԻՄ-երի գործունեությունը դարձել է համեմատաբար ավելի թափանցիկ և հրապարակային, որը զգալիորեն նպաստում է համայնքի բնակչության իրազեկվածությանը ՏԻՄ-երի ընդունած որոշումներին և կատարած աշխատանքներին: Համայնքի բնակիչները սկսել են բավականին ակտիվորեն մասնակցել ՏԻՄ-երի կողմից կազմակերպված հանրային հանդիպումներին ու միջոցառումներին: 2015թ.-ին «Հայաստանի մանուկների հիմնադրամ» բարեգործական կազմակերպության կողմից կառուցված՝ համայնքի Սմարթ սենյակում, բնակավայրերի վարչական ներկայացուցիչների նստավայրերում կազմակերպվում են հանրային լսումներ և քննարկումներ (մասնավորապես, համայնքի բյուջեի նախագծի, համայնքային ծրագրերի և այլնի շուրջ), տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից անցկացվում են ուսուցման և վերապատրաստման դասընթացներ, սեմինարներ, որոնց հաճույքով մասնակցում են ինչպես համայնքի ՏԻՄ-երը և աշխատակազմի մասնագետները, այնպես էլ համայնքի որոշ ակտիվ բնակիչներ: Հիմնականում բոլոր միջոցառումները, այդ թվում նաև ավագանու նիստերը, հեռարձակվում են առցանց տարբերակով՝ համայնքի

<http://www.tumanyancity.am/> ինտերնետային կայքի միջոցով, որը նպաստում է ՏԻՄ-երի գործունեության նկատմամբ բնակչության վստահության ամրապնդմանը:

Նախկին Թումանյան համայնքը դեռևս 2013թվականին ընդգրկվել է «Բացկառավարման գործընկերություն/Հայաստան» գործողությունների ծրագրում և այդ շրջանակներում 2 անգամ համայնքում SMS-ների միջոցով անցկացվել են համայնքային միկրոհարցումներ՝ համայնքի համար կարևոր նշանակություն ունեցող հարցերի վերաբերյալ բնակչության կարծիքը հաշվի առնելու համար: Այս առումով, նախկինում ձեռք բերված դրական փորձը պետք է կիրառեն նաև նորընտիր ՏԻՄ-երը:

Համայնքի ավագանու կողմից ընդունվել են տեղական ինքնակառավարմանը բնակիչների մասնակցության, համայնքի ղեկավարին կից խորհրդակցական մարմինների ձևավորման և գործունեության, համայնքում հանրային բաց լսումների և (կամ) քննարկումների կազմակերպման և անցկացման կարգերը, որոնք մեծապես կնպաստեն բնակիչների ավելի ակտիվ մասնակցությանը տեղական ինքնակառավարմանը:

1.19 ԱՂԵՏՆԵՐԻ ՌԻՍԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ

Համայնքում աղետների (բնածին և տեխնածին) ռիսկի կառավարման ոլորտում կատարվել են լուրջ ուսումնասիրություններ, որին կարող էք ծանոթանալ հետևյալ հղումով /[աղետների ռիսկի կառավարում Թումանյան համայնքում:](#)/

1.20 ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԻՋԱՎԱՅՐԸ

Համայնքի գործարար միջավայրը սահմանափակվում է համայնքում գործող 9 արտադրական ՍՊԸ-ների և ԱԶ-ների, առևտրի 14 մանր կետերի, 6 գյուղերի «Արոտ օգտագործողների սպառողական կոոպերատիվ»-ների գործունեությամբ, որոնց հետ ՏԻՄ-երը պաշտպանում են լավ ու բարյացկամ հարաբերություններ: Սակայն, դրանով հանդերձ, միևնույն է, համայնքում բիզնեսի վիճակն առանձնապես բարվոք համարել չի կարելի:

Եվ այսպես, համայնքի և նրա կազմի մեջ մտնող բնակավայրերի իրավիճակի բնութագրման և գնահատման ընդհանուր և ոլորտային հիմնական ցուցանիշները բերված են **հավելված 5-ում**: Այդ ցուցանիշները երկու տեսակի են՝ համայնքի սոցիալ-տնտեսական իրավիճակը (միջավայրը) բնութագրող (ոչ ֆինանսական) և ֆինանսական ցուցանիշներ:

Հիմնվելով համայնքում և նրա կազմի մեջ մտնող բնակավայրերում տիրող փաստացի իրավիճակի ուսումնասիրության, վերլուծության և գնահատման արդյունքների վրա՝ կարելի է արձանագրել համայնքում ներկայումս առկա **ընդհանուր և ոլորտային հիմնական հիմնախնդիրները**: Դրանք են՝

- համայնքի կազմի մեջ ընդգրկված բնակավայրերը (բացի Թումանյան քաղաքից), չունեն գլխավոր հատակագիծ, համայնքը չունի քաղաքաշինական ծրագրային այլ փաստաթղթեր,

- համայնքի բոլոր բնակավայրերում խմելու ջրի ջրամատակարարման ենթակառուցվածքների ոչ բարվոք վիճակ, ջրամատակարարման ոչ բավարար մակարդակ,
- համայնքի բնակավայրերի միջև տրանսպորտային հաղորդակցության և այս կամ այն բնակավայրում մատուցվող ծառայություններից օգտվելու սահմանափակ հնարավորությունները,
- Լորուտ, Շամուտ, Քարինջ, Մարց բնակավայրերում մշակույթի տների կամ համայնքային կենտրոնների բացակայությունը, Աթան, Ահնիձոր բնակավայրերի ակումբների վերանորոգման կարիք և լիարժեք գործելու սահմանափակ հնարավորություններ,
- Գյուղական բոլոր բնակավայրերը չունեն ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգ (կոյուղի),
- համայնքը չունի ժամանակակից աղբավայր, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազա և ֆինանսական հնարավորություններ՝ իր կազմի մեջ մտնող բոլոր բնակավայրերում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար,
- միջբնակավայրային և ներբնակավայրային (բացառությամբ՝ Թումանյան քաղաքի մի մասի) ճանապարհները և փողոցներն անբարեկարգ վիճակում են, չունեն արտաքին լուսավորության համակարգ (բացառությամբ՝ Թումանյան քաղաքի և Մարց գյուղի), ճանապարհային երթևեկության նշաններ(բացառությամբ Թումանյան քաղաքի),
- համայնքը չունի գյուղատնտեսական հողերի ոռոգման համակարգ, որի պատճառով համայնքի գյուղատնտեսական նշանակության վարելահողերը մեծամասամբ չեն մշակվում, դրանք աստիճանաբար վեր են ածվել խոտհարքների, իսկ վերջիններիս տարածքները չեն բավականացնում համայնքում անասնապահության հետագա զարգացման համար,
- համայնքի բնակիչներն ունեն լուրջ խնդիրներ ու դժվարություններ՝ արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու հարցում,
- Աթան, Շամուտ, Ահնիձոր, Մարց բնակավայրերում չկան մանկապարտեզներ (նախակրթարաններ), Քարինջում մանկապարտեզը գործում է մասնակիորեն՝ չնայած բնակավայրում առկա է դրա ընդլայնման և ամբողջական գործարկման պահանջարկը,
- Աթան, Շամուտ, Ահնիձոր բնակավայրերում չկա գազամատակարարում, Լորուտ, Մարց բնակավայրերում առկա է գազամատակարարման ներքին ցանցի անցկացման խնդիրներ,
- համայնքի գրեթե բոլոր դպրոցների շենքերը (բացառությամբ՝ Մարց գյուղի) կարիք ունեն մասնակի կամ ամբողջական ընթացիկ նորոգման, ներքին հարդարման և դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինման,
- համայնքի բնակավայրերի վարչական ներկայացուցիչների նստավայրերը, բոլոր մանկապարտեզները, Թումանյան քաղաքի արվեստի դպրոցը, բոլոր գյուղերի համայնքային սեփականություն համարվող գրադարանները, մշակույթի տները և ակումբները, Աթանի, Ահնիձորի, Շամուտի, Քարինջի դպրոցների շենքերը, գրեթե բոլոր բուժակման կաբարձական կետերը չունեն ջեռուցման համակարգեր,

որի պատճառով այդ հիմնարկները ձմռանը ստիպված են իրենց շենքերը տաքացնել էլեկտրական կամ վառելիքայտի վառարանների միջոցով,

- համայնքի գերեզմանատներից մի մասը ցանկապատվածչեն կամ առկա է ցանկապատերի վերանորոգման խնդիր,
- համայնքի բոլոր բնակավայրերից տարեց տարի արտագաղթն իր բացասական ազդեցությունն է թողնում դպրոցների աշակերտների, մանկապարտեզների սաների թվերի վրա,
որոնք վերջին տարիներին անընդհատ նվազում են իր բոլոր բացասական հետևանքներն վիճակում,
- համայնքի աշխատունակ բնակչության մոտ 46,7 %-ը չունի մշտական աշխատանք, այդ պատճառով հաճախ բնակիչների մի որոշակի մասը մեկնում է արտագնա աշխատանքի այլ երկրներ, մեկնողներից ոչ բոլորն են վերադառնում համայնք,
- համայնքի տարածքում առկա եկեղեցիների և մատուռների մի մասը կիսավեր վիճակում են:

Համայնքի հիմնախնդիրների ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն, ակնհայտ է, որ հնգամյա ժամանակահատվածում անհնար է լուծում տալ համայնքում առկա բոլոր հիմնախնդիրներին: Վերևում թվարկված հիմնախնդիրներից անհրաժեշտ է առանձնացնել նրանք, որոնց լուծումն, իրատեսականության տեսանկյունից, նպատակահարմար է ներառել համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶԲԾ-ում՝ էլնելով համայնքի ռեսուրսային հնարավորություններից և համայնքի հետագա զարգացման՝ ՏԻՄ-երի ընտրած ռազմավարությունից և սահմանած հիմնական նպատակներից:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԹՇՎ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՈՒԺԵՂ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Համայնքի աշխարհագրական լավ դիրքը (մոտիկությունը մարզկենտրոն Վանաձորին, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդուն, համայնքի տարածքով անցնող հանրապետական նշանակության Վանաձոր-Ալավերդի ճանապարհը)
- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացման համար առկա հողային բավականին մեծ ռեսուրսների առկայությունը
- Համայնքի համեմատաբար բարենպաստ կլիման, գեղատեսիլ բնությունը
- Համայնքի բոլոր բնակավայրերին հարակից անտառամերձ գոտու առկայությունը
- Համայնքի բոլոր բնակավայրում հանրակրթական դպրոցների և բուժակ մանկաբարձական կետերի գործելը
- Համայնքում հեռախոսակապի և հեռուստատեսության առկայությունը
- Համայնքի բոլոր բնակավայրում խմելու ջրի ներհամայնքային համակարգերի առկայությունը
- Համայնքի կենտրոնում «Թումանյան քաղաքի մանկական արվեստի դպրոց» և «Թումանյանի քաղաքային համայնքի կոմունալ տնտեսություն» ՀՈԱԿ-ների գործելը

- Համայնքի տարածքում նշանավոր Քոբայրի վանական համալիրի, պատմամշակութային հուշարձանների (եկեղեցիներ, մատուռներ, ամրոցներ, գյուղատեղիներ) առկայությունը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ

- Միջբնակավայրային և ներբնակավայրային ճանապարհների և փողոցների անբարեկարգ վիճակը
- Համայնքի բոլոր բնակավայրերում խմելու ջրի ջրամատակարարման ենթակառուցվածքների ոչ բարվոք վիճակը և ջրամատակարարման ոչ բավարար մակարդակը
- Համայնքի 5 բնակավայրերում (Աթան, Ահնիձոր, Լորուտ, Շամուտ, Քարինջ)արտաքին (գիշերային) լուսավորության համակարգի բացակայությունը
- Լորուտ, Շամուտ, Քարինջ, Մարց բնակավայրերում մշակույթ տների կամ համայնքային կենտրոնների բացակայությունը, Աթան, Ահնիձոր բնակավայրերի ակումբների ոչ բարվոք վիճակը
- Գյուղական բոլոր բնակավայրերում ջրահեռացման կենտրոնացված համակարգերի (կոյուղու) բացակայությունը
- Համայնքում աղբահանության ծառայության կազմակերպման փոքր մասշտաբը և ցածր մակարդակը, ժամանակակից աղբավայրի, աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ տնտեսական բազայի և ֆինանսական հնարավորությունների բացակայությունը
- Ոռոգման ներհամայնքային և ներբնակավայրային համակարգերի բացակայությունը
- Միջբնակավայրային հասարակական տրանսպորտի բացակայությունը՝ ապահովելու մշտական հաղորդակցություն մարզկենտրոնի, տարածաշրջանային և համայնքի կենտրոնների հետ
- Աթան, Շամուտ, Ահնիձոր բնակավայրերում գազամատակարարման բացակայությունը, Լորուտ, Մարց բնակավայրերում գազամատակարարման ոչ լրիվ ներքին ցանցի առկայությունը
- Համայնքում արտադրված գյուղատնտեսական մթերքներն իրացնելու, մինչև շուկա հասցնելու բազմաբնույթ խնդիրների ու դժվարությունների առկայությունը
- Համայնքում աշխատատեղերի խիստ պակասը, գործազրկության բարձր մակարդակը
- Համայնքում սոցիալապես խոցելի ընտանիքների մեծ թիվը
- Աթան, Շամուտ, Ահնիձոր, Մարց բնակավայրերում մանկապարտեզների բացակայությունը, Քարինջում մանկապարտեզի մասնակի գործելը
- Համայնքի վարչական ներկայացուցիչների նստավայրերի, բոլոր մանկապարտեզների, Թումանյան քաղաքի արվեստի դպրոցի, բոլոր գյուղերի համայնքային սեփականություն համարվող գրադարանների, մշակույթի տների, ակումբների, Աթանի, Ահնիձորի, Շամուտի, Քարինջի դպրոցների, գրեթե բոլոր բուժակմանկաբարձական կետերի շենքերում ջրի և (կամ) ջեռուցման

համակարգերի բացակայությունը, դրանց գործարկման դժվարությունները ձևաձև ընթացքում

- Համայնքի բոլոր բնակավայրերից տարեցտարի շարունակվող արտագաղթը՝ իր բոլոր բացասական հետևանքներով
- Համայնքի գերեզմանատներից մի մասի ցանկապատված չլինելը կամ ցանկապատերի վերանորոգման խնդիրը
- Համայնքի տարածքում առկա եկեղեցիների և մատուռների մի մասի կիսավեր վիճակը, բնակչության հոգևոր կարիքների բավարարմանը չնպաստելը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- Համախմբել նախկին փոքր համայնքներում փոշիացած մարդկային, գույքային ու ֆինանսական ռեսուրսները և ապահովել օրենքով ՏԻՄ-երին վերապահված սեփական լիազորությունների ամբողջական ու լիարժեք իրականացումը
- Խելամտորեն օգտագործել ստեղծված լավ հնարավորությունը, որ համայնքը ձևավորվել է համայնքների խոշորացման պետական փորձնական ծրագրով, գտնվում է ՀՀ կառավարության, միջազգային դոնոր և տեղական կազմակերպությունների ուշադրության կենտրոնում, աստիճանաբար մեծացնել համայնքում առկա խնդիրների լուծմանը նրանց ներգրավվածության շրջանակները
- Խթանել ՔՀՄՀ-ից որակյալ մասնագետների հոսքը համայնքի աշխատակազմ և համայնքային կազմակերպություններ՝ հնարավորինս բարձրացնելով համայնքային ծառայողների և այլ աշխատողների աշխատավարձերի դրույքաչափերը
- Էականորեն բարձրացնել համայնքի բյուջեի սեփական եկամուտների հավաքագրման մակարդակը՝ ի հաշիվ ավելի որակյալ մասնագետների աշխատանքի, տեղեկատվական արդի համակարգերի ներդրման և արդյունավետ շահագործման
- Բարձրացնել ՏԻՄ-երի ինքնուրույնության մակարդակը՝ մշակելով և իրականացնելով նպատակամետ ու արդյունքահեն համայնքային քաղաքականություններ, ռազմավարություններ և ծրագրեր
- Աստիճանաբար ընդլայնել համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի բնակչությանը մատուցվող համայնքային ծառայությունների շրջանակը, կիրառել յուրաքանչյուր ծառայության մատուցման մասշտաբի էֆեկտը (նվազեցնելով ծառայության միավորի վրա կատարվող ծախսերը), ըստ այդմ՝ բարձրացնել ծառայությունների մատուցման ծավալները և արդյունավետությունը, և, որպես հետևանք, բնակչությանը դրանց հասանելիության և որակի մակարդակները
- Էականորեն մեծացնել համայնքի տարածքում տնտեսական գործունեության խրախուսմանն ուղղված հնարավորությունները՝ կապված համայնքի սեփականություն համարվող հողային, գույքային և ֆինանսական ռեսուրսների բազային ծավալների մեծացման և դրանց նպատակային օգտագործման հետ
- Համայնքի ընդլայնված տարածքում նպաստել տնտեսության տարբեր ճյուղերի (հատկապես՝ գյուղատնտեսության, փոքր և միջին բիզնեսի, տուրիզմի և այլնի)

զարգացմանը՝ օգտվելով համայնքում բնական պաշարների, պատմամշակութային և այլ արժեքների առկայությունից

- Նպաստել համայնքի տարածքային համաչափ զարգացմանը՝ տեղային «աճի բևեռների» ստեղծման և զարգացման, համայնքի սոցիալ-տնտեսական մրցունակության և գրավչության բարձրացման շնորհիվ
- Մեղմացնել համայնքում ՏԻ վրա բնակիչների ազգակցական կապերի հնարավոր բացասական ազդեցությունները
- Նպաստել համայնքի ավագանու ինստիտուտի կայացմանը, որի շնորհիվ կուժեղանա համայնքի ներքին վերահսկողության համակարգը և, արդյունքում, կբարձրանա համայնքի ընդհանուր կառավարման արդյունավետությունը
- Բարձրացնել համայնքի ՏԻՄ-երի փոխհարաբերությունների և համագործակցության մակարդակը ՀՀ պետական կառավարման մարմինների հետ՝ նպաստելով համայնքի աստիճանական զարգացմանը
- Հնարավորինս արագ կայանալ և պատրաստ լինել՝ ընդունելու և իրականացնելու ՏԻՄ-երին օրենքով ակնկալվող նոր սեփական և պատվիրակված լիազորություններ՝ համապատասխան ֆինանսական միջոցներով
- Համայնքում ստեղծել լուրջ նախադրյալներ և նպաստավոր պայմաններ ժողովրդագրական աճի, սոցիալ-տնտեսական և տեղական ժողովրդավարության զարգացման համար՝ հիմնելով նոր աշխատատեղեր, ավելացնելով ընտանիքների եկամուտները և բարձրացնելով բնակչության ընդհանուր կենսամակարդակը, հաղթահարելով աղքատությունը և կանխելով արտագաղթը
- Համայնքի վարչական տարածքում զարկ տալ ջերմոցների ստեղծմանը՝ նպաստելով գյուղատնտեսության զարգացմանը
- Համայնքի ամբողջական զազաֆիկացումը նկատելիորեն կնպաստի համայնքի բնակչության կենցաղային կարիքների բավարարմանը, կփրկի համայնքի անտառային ֆոնդը ոչնչացումից
- Տարածաշրջանի այլ համայնքների հետ միջհամայնքային համագործակցություն ծավալելու դեպքում հնարավոր կլինի լուծել ընդհանուր աղբավայր ունենալու և շահագործելու հարցը, համայնքում պատշաճ մակարդակով կազմակերպելու աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցումը
- Ներհամայնքային տրանսպորտային հաղորդակցության, ինչպես նաև հաղորդակցության այլ միջոցների հասանելիության ապահովման միջոցով նպաստել ՏԻՄ-երի գործունեության արդյունավետության, համայնքային ծառայությունների մատուցման մակարդակի կտրուկ բարձրացմանը, արտաքին աշխարհի հետ նոր կապերի ու համագործակցության հաստատմանը և համայնքային տնտեսությունում լրացուցիչ ներդրումների ապահովմանը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՆՍՊԱՌՆԱՑՈՂ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳՆԵՐԸ

- Համայնքի մեջ ընդգրկված փոքր բնակավայրերից բնակիչների հնարավոր արտահոսք դեպի համայնքի կենտրոն կամ այլ խոշոր բնակավայրեր

- Համայնքի կենտրոնի, որպես տարաբնակեցման տեղային կենտրոնի, զարգացմանը չափից դուրս մեծ ուշադրության դարձնումը (ի հաշիվ համայնքի կազմում ընդգրկված այլ բնակավայրերի) կվատացնի համայնքի փոքր բնակավայրերի սոցիալ-տնտեսական և ժողովրդագրական վիճակը՝ վնասելով համայնքի համաչափ զարգացմանը
- ԲԲՀ-ի կառավարման փորձի պակասը և արդյունավետության ապահովման իրատեսականությունը
- Համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի բնակիչների հարկային պարտավորությունների կատարման ոչ բավարար վիճակը
- Անհրաժեշտ ռեսուրսների անբավարարությունը, ինչպես նաև համայնքի ՏԻՄ-երի հստակ և նպատակային ծրագրերի բացակայությունը (հատկապես ԲԲՀ-ի ՏԻՄ-երի գործունեության սկզբնական շրջանում) կարող են առաջացնել համայնքի բնակիչների՝ ինչ-որ տեղ հիմնավորված թերահավատությունը, հիասթափությունը և անվստահությունը ՏԻՄ-երի նկատմամբ
- Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգերի մաշվածության և բաց ավազանների առկայության պատճառով համայնքում սուր վարակիչ հիվանդությունների առաջացման վտանգը
- Միջբնակավայրային և ներբնակավայրային ճանապարհներին քարաթափումների և սողանքների վտանգը
- Ներհամայնքային փողոցներում և ճանապարհներում ջրահեռացման հեղեղատների բացակայության պատճառով դրանց վիճակի էլ ավելի վատթարացման վտանգը
- Աղբավայրի բացակայության պատճառով համայնքի տարածքում բնության ու շրջակա միջավայրի աղտոտման և վնասման վտանգը
- Համայնքում հողագործությամբ զբաղվելու անհեռանկարայնությունը վտանգում է գյուղատնտեսության այդ ճյուղի զարգացումը
- Համայնքի երիտասարդների արտագաղթը, արտերկրներ աշխատանքի մեկնելը և չվերադառնալը վտանգում է համայնքի կենսագործունեությունը:

2. ՀԱՄԱՅՆՔԻՏԵՍԼԱԿԱՆԻ, ՌԱԶՄԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆԵՎ ՀԶՀԾ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ

Համայնքի տեսլականն է՝

Թումանյան համայնքը դարձնել գյուղատնտեսական մթերքների արտադրության, հատապտուղների վերամշակման, մաքուր, բարեկարգ, առևտրի և սպասարկման, կրթական և մշակութային զարգացած ենթակառուցվածքներ, բնակչության համար բավարար կենսապայմաններ ունեցող և զբոսաշրջության համար գրավիչ տարածք:

Համայնքի սահմանված տեսլականին հասնելու համար **համայնքի ռազմավարությունն է՝**

- չխորացնել համայնքի կազմում ընդգրկված բնակավայրերի միջև առկա տարբերությունները և զարգացման անհամաչափությունները, ապահովել բնակավայրերի աստիճանական ինտեգրումը և համաչափ զարգացումը,
- համայնքում անասնապահության զարգացում և անասնապահական մթերքների արտադրության ծավալների աստիճանական մեծացում՝ անասնազլխաքանակի տարեցտարի ավելացման և անհրաժեշտ քանակությամբ անասնակերի ապահովման միջոցով,
- համայնքում կաթի, մսի, հատապտուղների հանձնման և վերամշակման արտադրամասերի ստեղծում և գործարկում,
- համայնքում մեղվապահության ընդլայնում և էկոլոգիապես մաքուր մեղրի արտադրության աստիճանական զարգացում,
- համայնքի տարածքի համեմատական առավելությունների բացահայտում և առևտրայնացում, այդ նպատակով պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ՔՀՄՀ-ի կազմակերպությունների համագործակցության շրջանակների ընդլայնում և ջանքերի մեկտեղում,
- համայնքում էկոտուրիզմի ենթակառուցվածքների ստեղծում և զարգացում՝ զբոսաշրջիկների գիշերակացի տնային պայմանների ապահովման, հասարակական սննդի, առևտրի և կենցաղսպասարկման օբյեկտների ստեղծման, համապատասխան ծառայությունների պատշաճ մակարդակով մատուցման միջոցով,
- համայնքի սեփականություն համարվող ենթակառուցվածքների պահպանում, շահագործում, նորոգում և զարգացում,
- միջբնակավայրային և ներբնակավայրային ճանապարհների և փողոցների նորոգում և բարեկարգում, ջրահեռացման և արտաքին լուսավորության համակարգերի անցկացում, ճանապարհային նշանների տեղադրում, ավտոկանգառների ժամանակակից տաղավարների կառուցում,
- համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանների բարելավում՝ նրանց մատուցվող հանրային ծառայությունների տեսակների (ջրամատակարարում և ջրահեռացում, գազամատակարարում, էլեկտրամատակարարում, աղբահանություն և սանիտարական մաքրում, տրանսպորտ և կապ, նախադպրոցական և դպրոցական կրթություն, արտադպրոցական դաստիարակություն, մշակույթ, առողջապահություն և սպորտ, սոցիալական պաշտպանություն և այլն) շրջանակի աստիճանական ընդլայնման, հասանելիության ու մատչելիության ապահովման և որակի անշեղ բարձրացման միջոցով,
- համայնքի ՏԻՄ-երի, աշխատակազմի, համայնքային կազմակերպությունների ինստիտուցիոնալ կարողությունների աստիճանական հզորացում, տեղական ժողովրդավարության ամրապնդում, համայնքում պատշաճ կառավարման սկզբունքների հետևողական իրականացում,
- ՏԻ-անը բնակիչների ներգրավվածության բարելավում՝ բնակիչների մասնակցության ձևերի ներդրման և զարգացման միջոցով,
- ՏԻՄ-երի գործունեության թափանցիկության, հրապարակայնության և հաշվետվողականության մակարդակների հետևողական բարձրացում,

- համայնքի ֆինանսական կառավարման համակարգում հստակ մեխանիզմների ներդրում և հետևողական կիրառում,
- նոր աշխատատեղերի ստեղծում և համայնքից միգրացիայի նվազեցում, բնակչության թվաքանակի կայունացում:

Համայնքի զարգացման 2016-2020թթ. հնգամյա ծրագրի հիմնական նպատակներն

են՝

- ՏԻ-անը բնակիչների մասնակցության ակտիվացում՝ մասնակցության նոր մեթոդների և ձևերի ներդրման և աստիճանական զարգացման միջոցով,
- համայնքում գյուղատնտեսության (հողագործության, անասնապահության, այգեգործության, թռչնապահության, մեղվապահության) զարգացում՝ տնամերձերի, վարելահողերի, խոտհարքների և արոտավայրերի նպատակային և արդյունավետ օգտագործման միջոցով,
- միջբնակավայրային և ներբնակավայրային ճանապարհների և փողոցների վիճակի բարելավում և լուսավորում,
- համայնքի կենտրոնի հետ բոլոր բնակավայրերի հասարակական տրանսպորտի գործունեության ապահովում, բոլոր բնակավայրերում ավտոկանգառների ստեղծում,
- համայնքի բոլոր բնակավայրերում նախադպրոցական կրթության և արտադպրոցական դաստիարակության ոլորտներում պայմանների ընդլայնում և բարելավում,
- համայնքի բնակչության կենցաղային պայմանների բարելավում՝ առանձնատների գազաֆիկացման, խմելու և տեխնիկական ջրի ջրամատակարարման արտաքին և ներբնակավայրային համակարգերի նորոգման և շահագործման, աղբահանության և սանիտարական ծառայությունների կազմակերպման և մատուցման ճանապարհով,
- համայնքի դպրոցական հանրակրթության պայմանների բարելավում՝ դպրոցների շենքերի նորոգմանն ջեռուցման, ներքին հարդարման, դռների, պատուհանների և սանհանգույցների փոխարինման միջոցով,
- համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայություններ մատուցող համայնքային հիմնական ենթակառուցվածքների (բնակավայրերի վարչական ներկայացուցիչների նստավայրերի, մանկապարտեզների, մշակույթի տների և ակումբների, գրադարանների, բուժկետերի) շենքերի հիմնանորոգում կամ վերակառուցում,
- համայնքում գործարար միջավայրի բարելավում՝ նոր աշխատատեղեր ստեղծող անհատներին և կազմակերպություններին խրախուսելու (օրինակ, տեղական հարկերի, տուրքերի և վճարների զծով արտոնություններ տրամադրելու) միջոցով:

**3. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԱՐԱԾՔՈՒՄ ՆԱԽԱՏԵՍՎՈՂ (ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ)
 ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ, ՄԻՋՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ
 ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՈՒ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ
 ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ**

2016-2020թ.թ. ընթացքում համայնքի ՏԻՄ-երը նախատեսում են լայնորեն համագործակցել պետական կառավարման մարմինների, միջազգային և տեղական կազմակերպությունների, ՔՀՄՀ-ի նախընտրյալ հազարավորների հետ:

Համայնքում պետության կողմից ներդրումներ ապահովելու նպատակով, նախատեսվում է սերտ համագործակցություն ՀՀ Լոռու մարզպետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հետ: Որպես պետական կառավարման մարմինների հետ համայնքի համագործակցության հիմնական ուղղություններ, 2016-2020թ.թ.-ին նախատեսվում են հետևյալ հանրապետական և մարզային ծրագրերն ու միջոցառումները՝

- Համայնքում գյուղատնտեսության զարգացում՝ պարարտանյութերի, թունաքիմիկատների, սերմացուի, գյուղտեխնիկայի ձեռքբերման, գյուղացուն ձեռնոտ պայմաններով (երկարաժամկետ, շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, առանց գրավի) գյուղատնտեսական վարկերի տրամադրման, գյուղատնտեսական աշխատանքների կազմակերպման, խորհրդատվության ու աջակցության և այլ ուղղություններով:
- Թումանյան քաղաքի մանկապարտեզի շենքի, 3-րդ փողոցի Նոր Միկրոշրջան N 4 բազմաբնակարան շենքի տանիքի վերանորոգում:
- Քոբայրավանքի վերանորոգում՝ նպաստելով համայնքում զբոսաշրջության զարգացմանը:
- Ահնիձոր, Մարց գյուղերում բուժակման կաբարձական կետերի շենքերի հիմնանորոգում:
- Աթան գյուղում նախկին մանկապարտեզի շենքի հիմնանորոգում և բնակավայրային կենտրոնի ստեղծում, որի շահագործմամբ հնարավորություն կստեղծվի այդտեղ տեղակայել վարչական ներկայացուցչի նստավայրը, բուժակման կաբարձական կետը, հանդիսությունների սրահը՝ նոր մակարդակի բարձրացնելով այդ ենթակառուցվածքների գործունեությունը, ակտիվացնելով բնակիչների մասնակցությունը ՏԻ-անը:
- Համայնքի հանրակրթական դպրոցների շենքերի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դռների, պատուհանների և սանհանգույցների փոխարինում, ջեռուցում՝ բարելավելով դպրոցական հանրակրթության որակը:
- Քարինջ գյուղի տնային տնտեսությունների գազաֆիկացում, գազամատակարարման ներբնակավայրային համակարգի ստեղծում և շահագործում, Մարց և Լոռուտ գյուղերում ներբնակավայրային համակարգի ընդլայնում՝ եռակողմ համագործակցության ներգրավելով «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ին:
- Համայնքի բոլոր բնակավայրերի ջրամատակարարման համակարգերի հիմնանորոգում կամ մասնակի վերանորոգում և ջրամատակարարման բարելավում՝ համագործակցության ներգրավելով «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ին:
- Մարզկենտրոն Վանաձորի, տարածաշրջանային կենտրոն Ալավերդու և Թումանյան քաղաքի հետ մշտական հասարակական տրանսպորտային հաղորդակցության կազմակերպում և շահագործում՝ համագործակցության ներգրավելով մարզի մասնավոր տրանսպորտային կազմակերպություններին:

- Առողջապահության և սոցիալական պաշտպանության ոլորտներում համայնքի բնակչությանը հանրային ծառայությունների հասանելիության և մատուցման մակարդակի բարձրացում՝ պետական պատվերի շրջանակներում:
- Աղետների ռիսկի կառավարման ոլորտում համայնքի բնակչության լայն իրազեկում, արտակարգ իրավիճակներում համայնքի գործողությունների պլանի կազմում և իրականացում, կանխարգելիչ միջոցառումների կազմակերպում և իրականացում:

2016-2020թթ. ընթացքում Հայաստանում ընթացող վարչատարածքային բարեփոխումների և (կամ) միջհամայնքային համագործակցության շրջանակներում նախատեսվում են հետևյալ նպատակային ծրագրերը և միջոցառումները՝

- ՀՏԶՀ-ի հետ՝ «Համայնքի ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգման և սպասարկման, աղբահանության ծառայությունների ստեղծում, ներհամայնքային հասարակական տրանսպորտի համակարգի ձևավորում, դպրոցականների ու երիտասարդության շրջանում բնապահպանական և ագրոբիզնեսի կառավարման գիտելիքների տարածում» ծրագիրը:
- Ալավերդի համայնքի հետ ընդհանուր աղբավայրի ձևավորում և շահագործում:
- Հնարավոր այլ ծրագրեր ու միջոցառումներ:

2016-20թթ. ընթացքում կշարունակվեն համայնքի և ՀՀ Լոռու մարզում գործունեություն ծավալող՝ միջազգային և տեղական դոնոր կազմակերպությունների, ՔՀՄՀ-ի սուբյեկտների, այլ կազմակերպությունների և անհատների համագործակցության շրջանակներում նախատեսվող ներդրումային, դրամաշնորհային, տեխնիկական աջակցության, բարեգործական ծրագրերը և միջոցառումները: Մասնավորապես, նախատեսվում է շարունակել համայնքի սերտ համագործակցությունը «Հայաստանի մանուկների հիմնադրամ» բարեգործական կազմակերպության, «Վորլդ Վիժն - Հայաստան» կազմակերպության Ալավերդու ՏԶԾ-ի, Ալավերդու «Համայնքային համախմբման և աջակցության կենտրոն» ՀԿ-ի, «Դիակոնիա» բարեգործական հիմնադրամի, «Թումանյան Աշխարհ» զբոսաշրջային միջհամայնքային գրասենյակի հետ՝ նախադպրոցական և դպրոցական կրթության, առողջապահության, երեխաների սոցիալական պաշտպանության, մշակույթի և սպորտի, տեղական ժողովրդավարության և մասնակցության, զբոսաշրջության, մարդու իրավունքների, համայնքային զարգացման և այլ ոլորտներում:

4. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ, ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Վերլուծելով համայնքի կազմի մեջ մտնող բնակավայրերի՝ նախկին համայնքների 2014-15թթ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները (աղյուսակ 3), տեսնում ենք, որ նախկին համայնքների 2014թ. բյուջեների փաստացի կատարողական ընդհանուր մուտքերը՝ 95,344.7հազ. դրամ, 2015թ.-ին աճել են մոտ 25.2 %-ով և կազմել 119,443.2հազ. դրամ: Դա հիմնականում պայմանավորված է եղել երեք հանգամանքներով՝

1) 2015թ.-ին նախկին համայնքները ստացել են ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ 82,998.1 հազ. դրամ, իսկ 2014թ.-ին այդ նույն ուղղությամբ՝ ընդամենը 72,026.2 հազ. դրամ,

2) 2015թ.-ին ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհները կազմել են՝ 9,869.7հազ. դրամ, 2014թ.-ին այդ նույն ուղղությամբ՝ դրամաշնորհներ չեն եղել,

3) 2015թ.-ին կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհները կազմել են՝ 5,155.8հազ. դրամ, իսկ 2014թ.-ին այդ նույն ուղղությամբ՝ ընդամենը 310.2 հազ. դրամ:

Դրա հետ մեկտեղ, պետք է նկատել նաև այն, որ նախկին համայնքների սեփական փաստացի եկամուտները 2014թ.-ին կազմել են ընդամենը 23,318.5 հազ. դրամ, այնինչ 2015թ.-ին՝ ընդամենը 21,504.8 հազ. դրամ, կամ նվազել են 7.8 %-ով, իսկ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները 2014թ.-ին կազմել են 70,649.8 հազ. դրամ, 2015թ.-ին՝ 77,035.4 հազ. դրամ, կամ աճել են 9.03%-ով:

Վերլուծելով համայնքի կազմի մեջ մտնող նախկին համայնքների տարեկան, օրինակ՝ 2015թ., բյուջեի փաստացի մուտքերի ուղղությունների տեսակարար կշիռներն ընդհանուր մուտքերի մեջ, տեսնում ենք, որ սեփական մուտքերի (հարկեր և տուրքեր, այլ եկամուտներ) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է ընդամենը 18.0%, իսկ պաշտոնական դրամաշնորհների (պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ, պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)) տեսակարար կշիռն ընդհանուր մուտքերի մեջ կազմել է 82.0%: Սա նշանակում է, որ համայնքի կազմի մեջ մտնող նախկին համայնքների բյուջեների մուտքերի ճնշող մեծամասնությունը ստացվել են ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաների ուղղությամբ, այսինքն նախկին համայնքների ֆինանսական անկախության (ինքնուրույնության) աստիճանն անչափ ցածր է եղել և նրանք մեծ կախվածության մեջ են գտնվել ՀՀ պետական բյուջեից:

Կատարելով համայնքի 2016-2020թթ. բյուջեների մուտքերի կանխատեսումները՝ պետք է հաշվի առնել երեք հանգամանք՝

1) Համայնքի բյուջեի մուտքերի կանխատեսման համար որպես ելակետային տվյալներ են ընդունվել նախկին 7 համայնքների 2014-15թթ. բյուջեների մուտքերի փաստացի գանձման ցուցանիշները՝ յուրաքանչյուր տարի նախատեսելով որոշակի աճ: Մուտքերի աճը նախատեսվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքի հետագա զարգացման հետ կապված պատկերացումներն ու ակնկալիքները, նոր ծառայությունների մատուցման անհրաժեշտությունը և դրանց դիմաց վճարների գանձման հնարավորությունները և այլն:

2)ՀՀ

պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման ակզբունքով տրամադրվող դոտացիաներ ի գումարները կանխատեսելու համար, որպես 2016թ. ցուցանիշ հիմքերն առնվել 2016թ.

նախկին 7 համայնքների համար ՀՀ պետական բյուջեում նախատեսված դոտացիաների գումարների հանրագումարը:

Հաջորդ տարիների ցուցանիշները կանխատեսելու համար համապատասխանաբար նախորդ տարվա ցուցանիշն ավելացվել է 3.7 %-ով (2015թ. համեմատ 2016թ. Բոլոր համայնքներին տրամադրվող դոտացիաների ընդհանուր գումարի աճի տեմպը):

3) Պետական բյուջեից նպատակային հատկացումների կանխատեսման համար հաշվի է առնվել այն հանգամանքը, որ ներհամայնքային (միջբնակավայրային) ճանապարհները, որոնք նախկինում համարվում էին միջհամայնքային, անհրաժեշտ է պահպանել և սպասարկել: Այդ ճանապարհների պահպանության համար նախկինում գումարներ են հատկացվել ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին: Դրանց ներհամայնքային (միջբնակավայրային) դառնալուց հետո, անհրաժեշտ է նպատակային հատկացումների տեսքով, այդ գումարները ՀՀ պետական բյուջեից փոխացնել համայնքի բյուջե:

Աղյուսակ 3. Համայնքի 2014-2015թ.թ. բյուջեների մուտքերի ցուցանիշները և 2016-2020թ.թ. Բյուջեների կանխատեսումը

Հազար դրամ

Հ/հ	Մուտքերի անվանումը	2014թ. փաստ.	2015թ. նախատ.	2015թ. փաստ.	2016թ. նախատ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐ` ԸՆԴԱՄԵՆԸ (I+II+III)*	98332.1	129689.1	122636.7	110594.2	120022.0	124082.2	128413.1	132199.7
I.	ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԵՎ ՄՈՒՏՆԵՐ (1+2+3)*	95344.7	121675.1	119443.2	108270.4	115094.6	118961.6	123411.9	127146.8
1.	ՀԱՐԿԵՐ ԵՎ ՏՈՒՐՔԵՐ	17517.1	18545.2	17588.7	18465.1	19720.0	19940.0	20110.0	20230.0
1.1	Գույքային հարկեր անշարժ գույքից	11387.2	11133.5	10715.5	10864.4	11560.0	11670.0	11780.0	11830.0
	Գույքահարկ շենքերի և շինությունների համար	450.4	400.9	436.7	446.9	460.0	470.0	480.0	480.0
	Հողի հարկ	10936.8	10732.6	10278.8	10417.5	11100.0	11200.0	11300.0	11350.0
1.2	Գույքային հարկեր այլ գույքից	5488.4	6742.7	6264.8	6951.7	7500.0	7600.0	7650.0	7700.0
	Գույքահարկ փոխադրամիջոցների համար	5488.4	6742.7	6264.8	6951.7	7500.0	7600.0	7650.0	7700.0
1.3	Ապրանքների օգտագործման կամ գործունեության իրականացման թույլտվության վճարներ	641.5	669.0	608.6	649.0	660.0	670.0	680.0	700.0
	Տեղական տուրքեր	641.5	669.0	608.6	649.0	660.0	670.0	680.0	700.0
1.4	Ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից այլ պարտադիր վճարներ								
	Պետական տուրքեր								

1.5	Այլ հարկային եկամուտներ								
	Այլ հարկերից և պարտադիր վճարներից կատարվող մասհանումներ								
	Հողի հարկի և գույքահարկի գծով համայնքի բյուջե վճարումների բնագավառում բացահայտված հարկային օրենսդրության խախտումների համար հարկատուներից գանձվող տույժեր և տուգանքներ, որոնք չեն հաշվարկվում այդ հարկերի գումարների նկատմամբ								
2.	ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	72026.2	88159.1	82998.1	83959.5	87010.6	90174.6	93451.9	96846.8
2.1	Ընթացիկ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ								
2.2	Կապիտալ արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ								
2.3	Ընթացիկ ներքին պաշտոնական դրամաշնորհներ	72026.2	86794.1	81633.1	82259.5	85310.6	88474.6	91751.9	95146.8
ա)	Պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դրտացիաներ	70649.8	77035.4	77035.4	79855.9	82810.6	85874.6	89051.9	92346.8
բ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող այլ դրտացիաներ	1072.8	9558.7	4597.7	2403.6	2500,0	2600.0	2700.0	2800,0
գ)	Պետական բյուջեից տրամադրվող նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)	303.6							
դ)	ՀՀ այլ համայնքների բյուջեներից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ								
2.4	Կապիտալ ներքին		1365.0	1365.0	1700.0	1700.0	1700.0	1700.0	1700.0

	պաշտոնական դրամաշնորհներ								
ա)	Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումներ (սուբվենցիաներ)		1365.0	1365.0	1700.0	1700.0	1700.0	1700.0	1700.0
բ)	ՀՀ այլ համայնքներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակով ստացվող պաշտոնական դրամաշնորհներ								
3.	ԱՅԼ ԵԿԱՍՏՈՒՏՆԵՐ*	5801.3	14970.8	18856.3	5845.8	8364.0	8847.0	9850.0	10070.0
3.1	Տոկոսներ								
3.2	Շահաբաժիններ								
3.3	Գույքի վարձակալությունից եկամուտներ	5431.3	4415.8	3820.8	4665.8	6625.0	7055.0	8055.0	8275.0
	Համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ	5376.3	4329.8	3782.3	4579.8	6570.0	7000.0	8000.0	8215.0
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետական սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության վարձավճարներ								
	Համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարներ								
	Այլ գույքի վարձակալությունից մուտքեր	54.8	86.0	38.5	86.0	55.0	55.0	55.0	60.0
3.4	Համայնքի բյուջեի եկամուտներ ապրանքների մատակարարումից և ծառայությունների մատուցումից, այդ թվում	32.0				150.0	200.0	200.0	200.0
	Պետության կողմից ՏԻՄ-երին					150.0	200.0	200.0	200.0

	պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցներ								
3.5	Վարչական գանձումներ	27.9				19.0	22.0	25.0	25.0
	Տեղական ճարներ	16.0				19.0	22.0	25.0	25.0
	Համայնքի վարչական տարածքում ինքնակամ կառուցված շենքերի, շինությունների օրինականացման համարվ ճարներ	11.9							
	Օրենքով սահմանված դեպքերում համայնքային հիմնարկների կողմից առանց տեղական տուրքի գանձման մատուցվող ծառայությունների կամ կատարվող գործողությունների դիմաց ստացվող (գանձվող) վճարներ								
3.6	Մուտքեր տույժերից, տուգանքներից		10.0	10.0					
	Վարչական իրավախախտումների համար ՏԻՄ-երի կողմից պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտներ		10.0	10.0					
	Մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից								
3.7	Ընթացիկ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ								
3.8	Կապիտալ ոչ պաշտոնական դրամաշնորհներ	0.0	10400.0	9869.7	70.0	70.0	70.0	70.0	70.0
3.9	Այլ եկամուտներ*	761.2	553.4	5516.5	1110.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0
	Համայնքի գույքին պատճառած վնասների փոխհատուցումից								

	մուտքեր								
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	451.0	408.4	360.7	5364.3	5250.0	5250.0	5250.0	5250.0
	Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջեի մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտներ	761.2	553.4	5516.5	1110.0	1500.0	1500.0	1500.0	1500.0
II.	ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐԻ ԻՐԱՑՈՒՄԻՑ ՄՈՒՏՔԵՐ (1+2+3+4)	163.4	6185.5	2185.7	399.4	2727.4	2720.6	2501.2	2452.9
1.	Հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր	263.4	5834.0	1834.0	0.0	874.2	1070.6	851.2	802.8
	Անշարժ գույքի իրացումից մուտքեր	156.3	0.0	1834.0	0.0	874.2	1070.6	851.2	802.8
	Շարժական գույքի իրացումից մուտքեր								
	Այլ հիմնական միջոցների իրացումից մուտքեր		5834.0						
2.	Պաշարների իրացումից մուտքեր								
3.	Բարձրարժեք ակտիվների իրացումից մուտքեր								
4.	Չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր	107.0	351.5	351.7	399.4	1853.2	1650.0	1650.0	1650.0
	Հողի իրացումից մուտքեր	107.0	351.5	351.7	399.4	1853.2	1650.0	1650.0	1650.0
	Ոչ նյութական չարտադրված ակտիվների իրացումից մուտքեր								
III.	ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՅՈՒՋԵԻ ՀԱՎԵԼՈՒԴԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՈՒՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՍ ՊԱԿԱՍՈՒԴԻ (ԴԵՖԻՑԻՏ) ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԸ (Ա+Բ)	2724.1	3193.5	3193.5	1924.4	2200.0	2400.0	2500.0	2600.0
Ա.	ՆԵՐՔԻՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ (1+2)	2724.1	3193.5	3193.5	1924.4	2200.0	2400.0	2500.0	2600.0
1.	ՓՈԽԱՌՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից								

	մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխառվածություններ								
	-բյուջետային փոխառվածությունների ստացում								
	-ստացված փոխառվածությունների գումարի մարում								
2.	ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	2724.1	3193.5	3193.5	1924.4	2200.0	2400.0	2500.0	2600.0
2.1	Բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն								
	-համայնքային սեփականության բաժնետոմսերի և կապիտալում համայնքի մասնակցության իրացումից մուտքեր								
	-իրավաբանական անձանց կանոնադրական կապիտալում պետական մասնակցության, պետական սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի (բացառությամբ հողերի), այդ թվում՝ անավարտ շինարարության օբյեկտների մասնավորեցումից առաջացած միջոցներից համայնքի բյուջե մասհանումից մուտքեր								
	-բաժնետոմսեր և կապիտալում այլ մասնակցություն ձեռք բերում								
2.2	Փոխառվածություններ								
	-նախկինում տրամադրված փոխառվածությունների դիմաց ստացվող մարումներից մուտքեր								

	-փոխատվությունների տրամադրում								
2.3	Համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդը	2724.1	3193.5	3193.5	1924.4	2200.0	2400.0	2500.0	2600.0
2.4	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցների տրամադրում վարչական մաս								
2.5	Համայնքի բյուջեի ֆոնդային մասի ժամանակավոր ազատ միջոցներից վարչական մաս տրամադրված միջոցների վերադարձ ֆոնդային մաս								
2.6	Համայնքի բյուջեի հաշվում միջոցների մնացորդները հաշվետու ժամանակահատվածում								
	որից՝ ծախսերի ֆինանսավորմանը չուղղված համայնքի բյուջեի միջոցների տարեսկզբի ազատ մնացորդի գումարը								
Բ.	ԱՐՏԱՔԻՆԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ								
1.	ՓՈՒՍԱՌՈՒՄԻՋՈՑՆԵՐ								
1.1	Արժեթղթեր								
	-թողարկումից և տեղաբաշխումից մուտքեր								
	-հիմնական գումարի մարում								
1.2	Վարկեր								
	-վարկերի ստացում								
	-ստացված վարկերի հիմնական գումարի մարում								
1.3	Փոխատվություններ								
	- փոխատվությունների ստացում								
	- ստացված փոխատվությունների գումարի մարում								

*)Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջեի ատկացվող գումարը չի մտնում բյուջե տայինը նդհանուր եկամուտների մեջ

Անհրաժեշտ է նկատել, որ համայնքի գալիք 5 տարիների բյուջեներումն չֆինանսական ակտիվների (հող, գույք) իրացման գծով նախատեսվել են ընդամենը՝ 10,801.5 հազ. դրամի մուտքեր, իսկ փոխառու միջոցներից (փոխատվություն, վարկ) մուտքեր չեն նախատեսվել: Մա նշանակում է, որ համայնքն իր ֆոնդային բյուջեում կարող է նախատեսել կապիտալ ծախսեր ու ծրագրեր՝ հիմնականում համայնքի վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից փոխանցելով համայնքի ֆոնդային բյուջե:

Համայնքի ղեկավարի և աշխատակազմի աշխատողների (28 միավոր) 2016 թվականի միայն աշխատավարձի տարեկան ֆոնդը նախատեսվել է 49300.0 հազ. դրամ (այս գումարի մեջ ներառվել է նաև համայնքի կազմի մեջ մտած բնակավայրերի նախկին համայնքապետարանների աշխատակազմերի աշխատանքից ազատված աշխատողների վերջնահաշվարկի վճարումները), իսկ աշխատակազմի պահպանման մյուս ընդհանուր ծախսերը՝ 8795.0 հազ. դրամ:

Համայնքի 5 ՀՈԱԿ-ների աշխատակիցների 2016 թվականի միայն աշխատավարձի տարեկան ֆոնդը նախատեսվել է 27904.0 հազ. դրամ, իսկ դրանց պահպանման մյուս ընդհանուր ծախսերը՝ 6009.5 հազ. դրամ:

Անհրաժեշտ է նաև հաշվի առնել, որ՝

- 2016 թվականին ՀՏՁՀ-ի հետ համագործակցությամբ իրականացվելու է «Համայնքի ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգման և սպասարկման, աղբահանության ծառայությունների ստեղծում, ներհամայնքային հասարակական տրանսպորտի համակարգի ձևավորում, դպրոցականների ու երիտասարդության շրջանում բնապահպանական և ագրոբիզնեսի կառավարման գիտելիքների տարածում» ծրագիրը, որի շնորհիվ զգալիորեն ավելանալու են «Թումանյան համայնքի կոմունալ տնտեսություն» ՀՈԱԿ-ի ֆինանսավորման ծավալները,
- 2017-2020 թթ. ընթացքում համայնքի ՏԻՄ-երը նախատեսում են համայնքի ղեկավարի, աշխատակազմի և ՀՈԱԿ-ների աշխատակիցների աշխատավարձերի և պահպանման այլ ծախսերի բարձրացում՝ տարեկան 5%-ի չափով,
- 2017 թվականի կեսից Մարց բնակավայրում գործելու է նաև մանկապարտեզը:

Հաշվի առնելով վերոնշյալը՝ համայնքի 2016-20թթ. տարեկան բյուջեներից (տե՛ս աղյուսակ 3) հնարավորություն կլինի կատարելու մոտ 13.0 մլն-ից մինչև 20.0 մլն դրամի ծախսեր կապիտալ աշխատանքներ կատարելու համար, եթե, իհարկե, պայմանականորեն ընդունենք, որ տվյալ տարվա վարչական բյուջեում, բացի համայնքի աշխատակազմի և ՀՈԱԿ-ների պահպանման ծախսերից, գործառական դասակարգման այլ ուղղություններով ընթացիկ ծախսեր չեն նախատեսվելու և չեն իրականացվելու: Իսկ եթե տվյալ տարվա վարչական բյուջեում նախատեսվեն և իրականացվեն այլ ընթացիկ ծախսեր ևս, ապա, բնականաբար, ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի և ծրագրերի համար նախատեսվող միջոցները կպակասեն համապատասխան չափով:

Այսպիսով, համայնքի տվյալ տարվա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսերի չափն ուղղակիորեն կախված կլինի նրանից, թե որքան կկազմեն ընթացիկ ծախսերի ընդհանուր գումարը համայնքի այդ տարվա վարչական բյուջեում և որքան գումար կմնա ֆոնդային բյուջեում կապիտալ ծախսեր կատարելու համար:

5. ՀԱՄԱՅՆՔԻՈՒՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՑԱՆԿԻ ԿԱԶՄՈՒՄ ԵՎ ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄ, ՖԻՆԱՆՍԱՊԵՍ ԱՊԱՀՈՎՎԱԾ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՁԵՎԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՎ ԱՄՓՈՓՈՒՄ, ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀԱՅԹԱՅԹՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Ելնելով համայնքի իրավիճակի վերլուծության և գնահատման արդյունքներից, համայնքում ներկայում արձանագրված հիմնախնդիրներից, համայնքի զարգացման ՏԻՄ-երի կողմից ընտրված ռազմավարությունից, առաջիկա հինգ տարիների համար սահմանված հիմնական նպատակներից և ԲԱԽ-երի, ՀՈԱԿ-ների կողմից արված առաջարկություններից, համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶՀ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից քննարկվել և որոշվել է առաջարկվող ծրագրերի ցանկը (աղյուսակ 4)՝ ներառելու համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶՀ-ում:

Աղյուսակ 4. Համայնքի 2016-20թթ. ՀԶՀ-ում ներառելու համար առաջարկվող ծրագրերի ցանկը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի անառաջարկողը	Ծրագրի մտավոր արժեքը, ֆինանսավորման աղբյուրը, հազ. դրամ
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում, հանրային որակյալ ծառայություններ իմաստուցում	ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ 2016թ. – 58,095.0 2017թ. – 50,008.7 2018թ.– 52,509.1 2019թ.– 55,139.5 2020թ.–57,906.5 Ընդամենը՝ 273,658.8
2.	Համայնքապետարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացում	ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ 2016թ. – 1,891.7 2017թ. – 2,000.0 2018թ.–2,100.0 2019թ.–2,200.0 2020թ.–2,300.0 Ընդամենը՝ 10,491.7
3.	Համայնքում (Թումանյան, Լորուտ, Քարինջ, 2018թ.-ից՝ Մարց) նախադպրոցական կրթության ապահովում և ընդլայնում	Թումանյանի, Լորուտի, Քարինջի ԼՈՒՀ ՀՈԱԿ-ներ, Թումանյանի, Լորուտի, Քարինջի, Մարցի ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ 16թ. – 15,975.0 17թ. – 19,755.8 18թ. – 27,358.5 19թ. – 28,726.6 2020թ. – 30,162.6 Ընդամենը՝ 121,978.5 ՀՈԱԿ-ների բյուջեներ՝ 16թ. – 1,875.0 17թ.– 2,125.0 18թ.– 2,625.0 19թ.– 2,625.0 2020թ. –2,625.0 Ընդամենը՝ 11,875.0 Ընդամենը՝ 133,853.5
4.	Համայնքում արտադպրոցական	«Թումանյան	Համայնքի բյուջե՝

	դաստիարակության ծառայության մատուցում	քաղաքի մանկական արվեստի դպրոց» ՀՈԱԿ, Թումանյանի ԲԱԽ	2016թ. – 5,860.0 2017թ. – 5,943.0 2018թ. – 6,240.2 2019թ. – 6,552.2 2020թ. – 6,879.7 Ընդամենը՝ 31,475.1 ՀՈԱԿ- ի բյուջե՝ 450.0 (տարեկան) Ընդամենը՝ 2,250.0 Ընդհանուրը՝ 33,725.1
5.	Համայնքի բոլոր բնակավայրերում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցում	«Թումանյան համայնքի կոմունալ տնտեսություն» ՀՈԱԿ, ԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ 2016թ. – 6,580.0 2017թ. –15,000.0 2018թ. –15,750.0 2019թ. – 16,537.5 2020թ. –17,364.4 Ընդամենը՝ 71,231.9 ՀՈԱԿ- ի բյուջե՝ 2016թ. – 1,500.0 2017թ. – 15,062.0 2018թ. – 15,500.0 2019թ. – 16,000.0 2020թ. –16,500.0 Ընդամենը՝ 64,562.0 Ընդհանուրը՝ 135,793.9
6.	Համայնքային ենթակառուցվածքի սպասարկման և շահագործման ենթակառուցվածքի ստեղծում	ԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ 2016թ. –5,288.5 ԱՄՆ ՄԶԳ (ՀՏԶՀ)–83,695.3 Ընդամենը՝ 88,983.8
7.	Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների ենթակառուցվածքի ստեղծում	ԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ 2016թ. –900.0 ԱՄՆ ՄԶԳ (ՀՏԶՀ)–29,100.0 Ընդամենը՝ 30,000.0
8.	Համայնքային հասարակական տրանսպորտի ենթակառուցվածքների ստեղծում, կանգառ-շուկայի կառուցում	ԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ 2016թ. –1392.8 ԱՄՆ ՄԶԳ (ՀՏԶՀ)- 45,033.3 Ընդամենը՝ 46,426.1
9.	Համայնքի գյուղական բոլոր բնակավայրերի ջրամատակարարման ներքին համակարգերի նորոգում	Աթանի, Ահնիձորի, Լորուտի, Մարցի, Շամուտի, ՔարինջիԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ 2016թ. – 126.8 2017թ. – 2,100.0 2018թ. – 1,500.0 2019թ. – 1,500.0 2020թ. – 1,500.0 Ընդամենը՝ 6,726.8
10.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	ՀԶՃԾ-ի և բյուջեի գծով ԽՄ	Համայնքիբյուջե՝ 160.0(տարեկան) Ընդամենը՝ 800.0
11.	Աջակցություն սոցիալապես անապահով ընտանիքներին	ԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ 2016թ. -1,770.0 2017-20թթ. – 2000.0 (տարեկան) Ընդամենը՝ 9,770.0
12.	Լորուտի Ահնիձորի հանդիսությունների սրահների վերանորոգում, կոմունալ համակարգերի անցկացում	Լորուտի և ԱհնիձորիԲԱԽ-եր	Համայնքիբյուջե՝ Լորուտ 2017թ. -600.0 Ահնիձոր 2019թ. – 1,800.0

			Ընդամենը՝ 2,400.0
13.	Քարինջում գազամատակարարման ներքնակավայրային համակարգի անցկացում, Մարցի գազամատակարարման ներքնակավայրային համակարգի ընդլայնում	Քարինջի և Մարցի ԲԱԽ-եր	2019թ. պետբյուջե, «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ՝ Քարինջ՝ 18,000.0 Մարց՝ 5,000.0 Ընդամենը՝ 23,000.0
14.	Թումանյան քաղաքի միջնակարգ դպրոցի շենքի հիմնանորոգում	Թումանյանի ԲԱԽ	2017թ. պետբյուջե (հրատապծրագիր)՝ 110,000.0
15.	«Թումանյան քաղաքի ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ-ի շենքի վերանորոգում և ջեռուցում	Թումանյանի ԲԱԽ	2016թ. պետբյուջե՝ 11,000.0
16.	Թումանյան քաղաքի 3-րդ փողոցի 1-ին նրբանցքի N 4 բազմաբնակարան շենքի տանիքի վերանորոգում	Թումանյանի ԲԱԽ	2016թ. պետբյուջե՝ 12,000.0
17.	Թումանյան քաղաքի և Մարցի փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի ընդլայնում, հենասյունների ներկում	Թումանյանի և Մարցի ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ 2017-2020թթ.- 550.0 (տարեկան) Ընդամենը՝ 2,200.0
18.	Աթանի 2-րդ փողոցի բարեկարգում, Թումանյան քաղաքի փողոցների բարեկարգում և ասֆալտապատում	Աթանի և Թումանյանի ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ Աթան՝ 2016թ. – 250.0 Թումանյան՝ 2018- 2019թթ.- 1,300.0(տարեկան) Ընդամենը՝ 2,850.0
19.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ փողոցի 8-րդ շենքի տանիքի ներկում	Թումանյանի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2019թ.-900.0
20.	Թումանյան քաղաքի կամուրջների վերանորոգում	Թումանյանի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2019թ.-2,400.0
21.	Թումանյան քաղաքի հրապարակի բարեկարգում և ջրավազանի վերանորոգում	Թումանյանի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2018թ.-800.0
22.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ և 3-րդ թաղամասերում, համայնքի մյուս բնակավայրերում խաղահրապարակների կառուցում	ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ 2019թ.-500.0 2020թ.-500.0 Դոնոր կազմ.-եր՝ 2019թ. – 4,000.0 2020թ. – 5,000.0 Ընդամենը՝ 10,000.0
23.	Թումանյան քաղաքի մարզադաշտի վերանորոգում	Թումանյանի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2017թ.-960.0
24.	«Թումանյան քաղաքի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ շենքի հիմնանորոգում	Թումանյանի ԲԱԽ	Դոնոր կազմ.-եր՝ 2020թ. – 2,800.0
25.	Ահնիձորի բուժ կետի վերանորոգում	Ահնիձորի ԲԱԽ	2017թ. պետբյուջե (հրատապծրագիր)՝ 4,000.0
26.	Մարցի նախկին գյուղապետարանի շենքի կապիտալ վերանորոգում, ջրամատակարարման ապահովում, գազաֆիկացում, գույքի ձեռքբերում և բնակավայրային կենտրոնի ստեղծում	Մարցի ԲԱԽ	2017թ. պետբյուջե (հրատապծրագիր)՝ 12,000.0
27.	Մարցի վարչական ներկայացուցչին ստավայրի 2 սենյակների վերանորոգում մանկապարտեզի բացման համար	Մարցի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2017թ.- 900.0
28.	Մարցի և Լորուտի գերեզմանատներից անկապատերի վերանորոգում	Մարցի և Լորուտի ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ Մարց՝ 2019թ.- 500.0 Լորուտ՝ 2020թ. – 500.0

			Ընդամենը՝ 1,000.0
29.	Մարցի և Շամուտի դպրոցների համար լաբորատոր սարքավորումների և մարզագույքի ձեռքբերում	Մարցի և Շամուտի ԲԱԽ-եր	Մարց՝ 2019թ. պետբյուջե՝ 2,000.0 Շամուտ՝ 2020թ. համայնքի բյուջե՝ 300.0 Ընդամենը՝ 2,300.0
30.	Մարցում կաթի մթերման և վերամշակման կետի ստեղծում	Մարցի ԲԱԽ	2019թ. -մասնավոր հատված՝ 13,500.0
31.	Շամուտի դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում այն նաև բնակավայրի հանդիսությունների սրահ օգտագործելու համար	Շամուտի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2016թ.-2,467.0
32.	Աթանի նախկին մանկապարտեզի շենքի հիմնանորոգում վարչական ներկայացուցչի նստավայր, հանդիսությունների սրահ, բուժական և կաբարձական կետ օգտագործելու համար	Աթանի ԲԱԽ	2017թ. պետբյուջե (հրատապ ծրագիր)՝ 20,000.0
33.	Ահնիձորից Աթանիցարտավայրեր տանող հանդամիջյան ճանապարհների նորոգում	Ահնիձորի և Աթանի ԲԱԽ-եր	Համայնքի բյուջե՝ Ահնիձոր՝ 2016թ. – 200.0 Աթան՝ 2018թ.-500.0 Ընդամենը՝ 700.0
34.	Աթանի դպրոց տանող ճանապարհի կամրջի կառուցում	Աթանի ԲԱԽ	2020թ.պետբյուջե՝ 15,000.0
35.	Աթանի դպրոցի մարզահրապարակի կառուցում, դպրոցի տանիքի վերանորոգում	Աթանի ԲԱԽ	Համայնքիբյուջե՝ 2018թ.-500.0, դպրոցիբյուջե՝ 2,000.0 Ընդամենը՝ 2,500.0
36.	Քարինջի բնակավայրային նոր կենտրոնի կառուցում	Քարինջի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2017թ. – 1,000.0 Դոնոր կազմ.-եր՝ 19,000.0 Ընդամենը՝ 20,000.0
37.	Քարինջի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցման համակարգի անցկացում	Քարինջի ԲԱԽ	2018թ.պետբյուջե՝ 6,000.0
38.	Քարինջի վարչական ներկայացուցչի նստավայրի և մանկապարտեզի շենքի ջեռուցման համակարգի անցկացում	ՔարինջիԲԱԽ	Համայնքիբյուջե՝ 2018թ.–2,500.0 2019թ.–2,500.0 Ընդամենը՝ 5,000.0
39.	Մարցի խմելու ջրի արտաքին ջրագծերի վերանորոգում	Մարցի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2016թ.-600.0
40.	Լորուտի դպրոցի ուսուցչի տան վերակառուցում մարզադահլիճի և խաղասենյակի	Լորուտի ԲԱԽ	Համայնքի բյուջե՝ 2018-2019թթ.–1,500.0 Պետբյուջե/Դոնոր կազմ.-եր՝ 2018-2019թթ. - 13,500.0 Ընդամենը՝ 15,000.0
41.	Թումանյան քաղաքի Կենտրոնական փողոցի փոսային նորոգում	ԹումանյանիԲԱԽ	2016թ.պետբյուջե՝ 400.0
42.	Քարինջի կենտրոնից մինչև միջբնակավայրային ճանապարհի հատվածի վերանորոգում	ՔարինջիԲԱԽ	2016թ.պետբյուջե՝ 1,300.0

Առաջարկվող ծրագրերի առաջնահերթությունները որոշելու նպատակով, ՀԶՇԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի կողմից սահմանվել են ծրագրերի գնահատման հետևյալ չափանիշները՝

- հանրության աջակցությունը,
- ուղղակի և անուղղակի շահառուների թիվ,
- հարաստություն (կենսունակություն),
- ազդեցություն սոցիալական խոցելի խմբերի վրա, աղքատության նվազեցում,
- հիմնական միջոցների (ենթակառուցվածքների) պահպանում:

Կիրառելով ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման մասնակցային կառավարման մեթոդը և օգտագործելով ծրագրերի գնահատման սահմանված չափանիշները՝ ՀԶՔԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-նիքը նիստում քննարկել և որոշել է վերևում առաջարկված համայնքային ոլորտային ծրագրերի առաջնահերթությունները (աղյուսակ 5):

Աղյուսակ 5. Համայնքային ոլորտային ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշումը

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Ծրագրի մոտավոր արժեքը (հազ. դրամ)	Գնահատման չափանիշներ (0-10 բալ)						Ծրագրի առաջնահերթությունը (տեղը)
			Հանրության աջակցությունը	Ուղղակի և անուղղակի շահառուների թիվ	Հարաստություն (կենսունակություն)	Ազդեցություն սոցիալական խոցելի խմբերի վրա, աղքատության նվազեցում	Հիմնական միջոցների (ենթակառուցվածքների) պահպանում	Ընդամենը (բալ)	
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում, հանրային որակյալ ծառայությունների մատուցում	273,658.8	X	X	X	X	X	X	1
2.	Համայնքապետարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացում	10,491.7	X	X	X	X	X	X	2
3.	Համայնքում (Թումանյան, Լորուտ, Քարինջ, Մարց) նախադպրոցական կրթության ապահովում և ընդլայնում	133,853.5	X	X	X	X	X	X	3
4.	Համայնքում արտադպրոցական դաստիարակության ծառայության մատուցում	33,725.1	X	X	X	X	X	X	4
5.	Համայնքի բոլոր բնակավայրերում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների մատուցում	135,793.9	X	X	X	X	X	X	5

6.	Համայնքային ենթակայության ճանապարհների սպասարկման և շահագործման ենթակառուցվածքի ստեղծում	88,983.8	X	X	X	X	X	X	6
7.	Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայությունների ենթակառուցվածքի ստեղծում	30,000.0	X	X	X	X	X	X	7
8.	Համայնքային հասարակական տրանսպորտի ենթակառուցվածքների ստեղծում և կանգառ-շուկայի կառուցում	46,426.1	X	X	X	X	X	X	8
9.	Համայնքի գյուղական բուրբինակավայրերի ջրամատակարարման համակարգերի նորոգում	6,726.8	10	9	9	7	10	45	17
10.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	160.0(տարեկան)	X	X	X	X	X	X	9
11.	Աջակցություն սոցիալապես անապահով ընտանիքներին	9,770.0	X	X	X	X	X	X	10
12.	Լորուտիև Ահնիձորի հանդիսությունների սրահի վերանորոգում, կոմունալ համակարգերի անցկացում	2,400.0	10	9	7	4	10	40	25
13.	Քարինջում գազամատակարարման ներբնակավայրային համակարգի անցկացում, Մարցի գազամատակարարման ներբնակավայրային համակարգի ընդլայնում	23,000.0	8	9	6	7	9	39	27
14.	Թումանյան քաղաքի	110,000.0	10	9	9	6	10	44	18

	միջնակարգ դպրոցի շենքի հիմնանորոգում								
15.	«Թումանյան քաղաքի ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ -ի շենքի վերանորոգում և ջեռուցում	11,000.0	X	X	X	X	X	X	11
16.	Թումանյան քաղաքի 3-րդ փողոցի 1-ին նրբանցքի N 4 բազմաբնակարան շենքի տանիքի վերանորոգում	12,000.0	X	X	X	X	X	X	12
17.	Թումանյան քաղաքի և Մարցի փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի ընդլայնում, հենասյունների ներկում	2,200.0	8	9	9	0	9	35	32
18.	Աթանի 2-րդ փողոցի բարեկարգում, Թումանյան քաղաքի փողոցների բարեկարգումն առաջա լտապատում	2,850.0	7	6	7	0	9	29	40
19.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ փողոցի 8-րդ շենքի տանիքի ներկում	900.0	9	7	9	1	10	34	35
20.	Թումանյան քաղաքի կամուրջների վերանորոգում	2,400.0	10	8	9	0	10	37	30
21.	Թումանյան քաղաքի հրապարակի բարեկարգումն ջրավազանի վերանորոգում	800.0	9	9	8	2	10	38	28
22.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ և 3-րդ թաղամասերում, համայնքի մյուս բնակավայրերում խաղահրապարակների կառուցում	10,000.0	8	9	9	5	9	40	26
23.	Թումանյան քաղաքի մարզադաշտի վերանորոգում	960.0	9	9	9	4	10	41	24
24.	«Թումանյան քաղաքի առողջության	2,800.0	7	7	8	6	9	37	31

	կենտ-րոն»ՊՓԲԸ շենքի հիմնանորոգում								
25.	Ահնիձորի բուժկետի վերանորոգում	4,000.0	9	10	9	6	10	44	19
26.	Մարցի նախկին գյուղապետարանի շենքի կապիտալ վերանորոգում, ջրամատակարարման ապահովում, գազաֆիկացում, գույքի ձեռքբերում և բնակավայրային կենտրոնի ստեղծում	12,000.0	9	9	9	6	10	43	22
27.	Մարցի վարչական ներկայացուցչին ստավայրի 2 սեն-յակների վերանորոգում՝ մանկապարտեզի բացման համար	900.0	10	9	8	7	10	44	20
28.	Մարցի Լորուտի գերեզմանատներից անկապատերի վերանորոգում	1,000.0	9	6	0	0	9	24	42
29.	Մարցի և Շամուտի դպրոցների համար լաբորատոր սարքավորումների և մարզագույքի ձեռքբերում	2,300.0	8	7	6	0	8	29	39
30.	Մարցում կաթի մթեր-ման և վերամշակման կետի ստեղծում	13,500.0	9	9	8	9	0	35	34
31.	Շամուտի դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում՝ այն նաև բնակավայրի հանդիսությունների սրահ օգտագործելու համար	2,467.0	X	X	X	X	X	X	15
32.	Աթանի նախկին մանկապարտեզի շենքի հիմնանորոգում՝ վարչական ներկայացուցչին ստավայր, հանդիսությունների սրահ, բուժակման կաբարձական կետ օգտագործելու համար	20,000.0	10	10	8	5	10	43	21
33.	Ահնիձորից և	700.0	6	7	8	4	8	33	36

	Աթանից արոտավայրեր տանող հանդամիջյան ճանապարհների նորոգում								
34.	Աթանի դպրոց տանող ճանապարհի կամրջի վերակառուցում	15,000.0	5	7	5	0	10	27	41
35.	Աթանի դպրոցի մարզահրապարակի կառուցում, դպրոցի տանիքի վերանորոգում	2,500.0	8	7	7	0	9	31	38
36.	Քարինջի բնակավայրայիննոր կենտրոնի կառուցում	20,000.0	10	10	8	4	10	42	23
37.	Քարինջի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցման համակարգի անցկացում	6,000.0	9	7	9	0	10	35	33
38.	Քարինջի վարչական ներկայացուցչի նստավայրի նման կապարտեզի շենքի ջեռուցման համակարգի անցկացում	5,000.0	7	6	9	6	9	37	29
39.	Մարցի խմելու ջրի արտաքին ջրագծերի վերանորոգում	600.0	X	X	X	X	X	X	16
40.	Լորուտի դպրոցի ուսուցչի տան վերակառուցում մարզադահլիճի և խաղասենյակի	15,000.0	7	8	9	0	9	33	37
41.	Թումանյան քաղաքի Կենտրոնական փողոցի փոսային նորոգում	400.0	X	X	X	X	X	X	13
42.	Քարինջի կենտրոնից մինչև միջբնակավայրային ճանապարհի հատվածի վերանորոգում	1,300.0	X	X	X	X	X	X	14

Ինչպես երևում է ՀԶԾ-ի 4-րդ բաժնի աղյուսակ 3-ից, համայնքի բյուջեի ընդհանուր մուտքերը հնգամյա հատվածում կազմելու են 614,936.1 հազար դրամ: Դա նշանակում է, որ համայնքի բյուջեի ֆինանսավորմամբ ՀԶԾ-ում հնարավոր է ներառել ծրագրերմիայն նշված գումարի սահմաններում:

Ստորև ներկայացվում է համայնքի ղեկավարին կից գործող ՀԶԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի վերլուծությունը և մասնագիտական եզրակացությունը աղյուսակ 5-ում թվարկված բոլոր ծրագրերի իրականացման հնարավորությունների և ՀԶԾ-ում դրանց ձևակերպման անհրաժեշտության վերաբերյալ`

- Համայնքի աշխատակազմի պահպանման և ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացման ծրագրերը, ինչպես նաև գործող 3 ՀՈԱԿ-ների կողմից մատուցվող ծառայությունները նախկին տարիներին մշտապես իրականացվել են և գալիք հինգ տարիներին նույնպես շարունակվելու են, հետևաբար դրանք համարվում են համայնքի ամենաառաջնահերթ հինգ ծրագրերը և չեն գնահատվել ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման բալային համակարգով: Այդ ծրագրերը ձևակերպված են **Հավելված 6-ում**:
- Մինչև ՀԶԾ-ի կազմելը, 2016 թվականի կեսերին ԱՄՆ ՄԶԳ / ՀՏԶՀ-ի աջակցությամբ նախատեսվել և ընթացքի մեջ է «Համայնքի ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգման և սպասարկման, աղբահանության և սանամաքրման ծառայությունների ենթակառուցվածքների ստեղծում, ներհամայնքային հասարակական տրանսպորտի համակարգի ձևավորում, դպրոցականների ու երիտասարդության շրջանում բնապահպանական և ագրոբիզնեսի կառավարման գիտելիքների տարածում» ներդրումային ծրագիրը, որի բաղադրիչներով համայնքում պետք է իրականացվեն 3 ենթաօբյեկտներ, այդ իսկ պատճառով ՀԶԾ-ում ներառելու համար առաջարկված ծրագրերի ցանկում դրանք նույնպես համարվում են համայնքի առաջնահերթ ծրագրերից և չեն գնահատվել ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման բալային համակարգով: Այդ ծրագրերը ձևակերպված են **Հավելված 6-ում**:
- Շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին և լիքատվությունների և սոցիալապես անապահով ընտանիքներին օգնությունների տրամադրման ծրագրերը համարվում են յուրաքանչյուր տարի կրկնվող, նույն կերպ իրականացվող և ՀԶԾ-ում դրանց ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- «Քարինջում գազամատակարարման ենթակառուցվածքային համակարգի անցկացում, Մաքցի գազամատակարարման ենթակառուցվածքային համակարգի ընդլայնում» ծրագիրը մշակվելու, հաստատվելու և իրականացվելու է եռակողմ պետության, համայնքի և «Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ի համագործակցության շրջանակներում, այդ պատճառով ՀԶԾ-ում դրա մանրամասն ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- «Մաքցի և Շամուտի դպրոցների համար լաբորատոր սարքավորումների և մարզագույքի ձեռքբերում», «Քարինջի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցման համակարգի անցկացում», «Լորուտի դպրոցի ուսուցչի տան վերակառուցում մարզադահլիճի և խաղասենյակի», «Աթանի դպրոց տանող ճանապարհի կամրջի կառուցում» ծրագրերը մշակվելու, հաստատվելու և իրականացվելու են ՀՀ պետական բյուջեի շրջանակներում, այդ պատճառով ՀԶԾ-ում դրանց մանրամասն ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:

- «Թումանյան քաղաքառոջության կենտրոն» ՊՓԲԸ շենքի հիմնանորոգում» և «Մարցում կաթի մթերման և վերամշակման կետի ստեղծում» ծրագրերը մշակվելու, հաստատվելու և իրականացվելու ենդոնոր կազմակերպությունների հետ համագործակցության շրջանակներում, այդ պատճառով ՀԶՀԾ-ում դրանց մանրամասն ձևակերպման անհրաժեշտությունը չկա:
- ՀԶՀԾ-ի կազմման ընթացքում ՀՀ կառավարության կողմից «Թումանյան քաղաքի ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ-ի շենքի վերանորոգում և ջեռուցում», «Թումանյան քաղաքի 3-րդ փողոցի 1-ին բնակարանային N 4 բազմաբնակարան շենքի տանիքի վերանորոգում», «Թումանյան քաղաքի փողոցների փոսային նորոգում», «Քարինջի կենտրոնից մինչև միջբնակավայրային ճանապարհի հատվածի վերանորոգում» ծրագրերի իրականացման համար ՀՀ 2016թ. պետբյուջեից հատկացվել են նախատեսված միջոցները, այդ պատճառով ՀԶՀԾ-ում դրանք ևս չեն գնահատվել ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման բալային համակարգով: Այդ ծրագրերը ձևակերպված են **Հավելված 6-ում**:
- ՀԶՀԾ-ի կազմման ընթացքում «Շամուտի դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում՝ այն նաև բնակավայրի հանդիսությունների սրահ ոգտագործել ու համար», «Մարցի իմելու ջրի արտաքին ջրագծերի վերանորոգում» ծրագրերի իրականացումն արդեն սկսվել էր, այդ պատճառով ՀԶՀԾ-ում դրանք ևս չեն գնահատվել ծրագրերի առաջնահերթությունների որոշման բալային համակարգով: Այդ ծրագրերը ձևակերպված են **Հավելված 6-ում**:

Հավելված 6-ում ներկայացված են նաև ՀԶՀԾ-ում ներառվող ոլորտային մնացած ծրագրերի ձևակերպումներն՝ ըստ ոլորտային ծրագրի օրինակելի ձևի:

Հիմք ընդունելով վերևում կատարված վերլուծությունը և ամփոփելով ՀԶՀԾ-ում ներառվող համայնքի առաջնահերթ և ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը, դրանց ամփոփագիրը բերված է **աղյուսակ 6-ում**, որտեղ թվարկված են 2016-2020թթ. ընթացքում իրականացման ենթակա բոլոր ոլորտային ծրագրերի անվանումները, քանակական ծավալները, արժեքները (ծախսերը), կատարման տարիները և ֆինանսավորման աղբյուրներն՝ ըստ ծրագրերի որոշված առաջնահերթությունների:

Իսկ **Աղյուսակ 7-ում** բերված են համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶՀԾ-ում ներառված և համայնքի առանձին բնակավայրերում իրականացվելիք ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերը:

Ամփոփելով, աղյուսակ 6-ում և 7-ում կատարված հաշվարկներից երևում է, որ 2016-20թթ. ընթացքում համայնքում ծրագրվում է իրականացնել 1,074,206.7 հազ. դրամ ընդհանուր արժողությամբ ծրագրեր, որոնց ընդհանուր մուտքերից 223,450.0 հազ. դրամ միջոցներն ակնկալվում են ՀՀ պետական բյուջեից, 195,378.6 հազ. դրամ միջոցները՝ դոնոր կազմակերպությունների ներդրումներից, 561,191.1 հազ. դրամ միջոցները՝ համայնքի 2016-20թթ. տարեկան բյուջեների ընդհանուր մուտքերից, և 94,187.0 հազ. դրամ միջոցները՝ ֆինանսավորման այլ (այդ թվում՝ ՀՈԱԿ-ներ, ՊՈԱԿ-ներ, մասնավոր) աղբյուրներից:

Աղյուսակ 6. Համայնքի 2016-2020թթ. ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր՝ ըստ ծրագրերի առաջնահերթությունների

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Զափիմիավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը, հազ. դրամ	Ծրագրի կատարումը ըստ տարիների					Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները			
					2016	2017	2018	2019	2020	Համայնքի բյուջե	Ղեկավարության ֆոնդի օգնություն	Պետություն	ՀՈԱԿ-ի բյուջե, այլ
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում, հանրային որակյալ ծառայությունների մատուցում	աշխատող	28	273,658.8	58,095.0	50,008.7	52,509.1	55,139.5	57,906.5	273,658.8			
2.	Համայնքապետարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացում			10,491.7	1,891.7	2,000.0	2,100.0	200.0	2,300.0	10,491.7			
3.	Համայնքում (Թումանյան, Լորուտ, Քարինջ, 2018թ.-ից՝ Մարց) նախադպրոցական կրթության ապահովում և ընդլայնում	երեխա	65, 2018թ.-ից՝ 85	133,853.5	17,850.0	21,880.8	29,983.5	31,351.6	32,787.6	121,978.5			11,875.0
4.	Համայնքում արտադպրոցական դաստիարակության ծառայության մատուցում	երեխա	30	33,725.1	6,310.0	6,393.0	6,690.2	7,002.2	7,329.7	31,475.1			2,250.0
5.	Համայնքի բոլոր բնակավայրերում աղբահանության և սանմաքրման ծառայությունների մատուցում	աշխատող	9, 2017թ.-ից՝ 17	135,793.9	8,080.0	30,062.0	31,250.0	32,537.5	33,864.4	71,231.9			64,562.0
6.	Համայնքային ենթակառուցվածքի ճանապարհների սպասարկման շահագործման ենթակառուցվածքի ստեղծում			88,983.8	88,983.8					5,288.5	83,695.3		
7.	Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայության ենթակառուցվածքի ստեղծում			30,000.0	30,000.0					900.0	29,100.0		

8.	Համայնքային հասարակական տրանսպորտի ենթակառուցվածքների ստեղծում և կանգառ-շուկայի կառուցում			46,426.1	46,426.1					1,392.8	45,033.3		
9.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	կազմակ.	2-3	800.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	800.0			
10.	Աջակցություն սոցիալապես անապահով ընտանիքներին	ընտանիք	90 - 100 (տարեկան)	9,770.0	1,770.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	9,770.0			
11.	«Թումանյան քաղաքի ՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ-ի շենքի վերանորոգում և ջեռուցում	շենք	1	11,000.0	1,000.0								11,000.0
12.	Թումանյան քաղաքի 3-րդփողոցի 1-ին նրբանցքի N 4 բազմաբնակարան շենքի տանիքի վերանորոգում	շենք	1	12,000.0	12,000.0								12,000.0
13.	Թումանյան քաղաքի Կենտրոնական փողոցի փոսային նորոգում	քառ.մ	44	400.0	400.0								400.0
14.	Քարինջի կենտրոնից մինչև միջբնակավայրային ճանապարհի հատվածի վերանորոգում	կմ	3.7	1,300.0	1,300.0								1,300.0
15.	Շամուտի դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում այն նաև բնակավայրի հանդիսությունների սրահ օգտագործելու համար	քառ.մ	57	2,467.0	2,467.0					2,467.0			
16.	Մարցի խմելու ջրի արտաքին ջրազծերի վերանորոգում	կմ	1.5	600.0	600.0					600.0			
17.	Համայնքի գյուղական բոլոր բնակավայրերի ջրամատակարարման համակարգերի ընթացիկ նորոգում	կմ	55.2	6,726.8	126.8	2,100.0	1,500.0	1,500.0	1,500.0	6,726.8			
18.	Թումանյան քաղաքի միջնակարգ դպրոցի շենքի հիմնանորոգում (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	110,000.0		110,000.0							110,000.0
19.	Ահնիձորի բուժկետի վերանորոգում (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	4,000.0		4,000.0							4,000.0

20.	Մարցի վարչական ներկայացուցչի նստավայրի 2 սենյակների վերանորոգում՝ մանկապարտեզի բացման համար	քառ.մ	80	900.0		900.0				900.0		
21.	Աթանի նախկին մանկապարտեզի շենքի հիմնանորոգում՝ վարչական ներկայացուցչի նստավայր, հանդիսությունների սրահ, բուժակ մանկաբարձական կետ օգտագործելու համար (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	20,000.0		20,000.0						20,000.0
22.	Մարցի նախկին գյուղապետարանի շենքի կապիտալ վերանորոգում, ջրամատակարարման ապահովում, գազաֆիկացում, գույքի ձեռքբերում և բնակավայրային կենտրոնի ստեղծում (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	12,000.0		12,000.0						12,000.0
23.	Քարինջի բնակավայրային նոր կենտրոնի կառուցում	շենք	1	20,000.0		20,000.0				1,000.0	19,000.0	
24.	Թումանյան քաղաքի մարզադաշտի վերանորոգում	մետր	80	960.0		960.0				960.0		
25.	Լորուտիև Ահնիձորի հանդիսությունների սրահների վերանորոգում, կոմունալ համակարգերի անցկացում	շենք	2	2,400.0		600.0		1,800.0		2,400.0		
26.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ 3-րդ թաղամասերում, համայնքի մյուս բնակավայրերում խաղահրապարակների կառուցում	հատ	8	10,000.0				5,000.0	5,000.0	1,000.0	9,000.0	

27.	Քարինջում գազամատակարարման ներքնակավայրային համակարգի անցկացում, Մարցի գազամատակարարման ներքնակավայրային համակարգի ընդլայնում			23,000.0				23,000.0			23,000.0	
28.	Թումանյան քաղաքի հրապարակի բարեկարգում և ջրավազանի վերանորոգում	քառ.մ, ••••• •	14, 7	800.0			800.0			800.0		
29.	Քարինջի վարչական ներկայացուցչի նստավայրի և մանկապարտեզի շենքի ջեռուցման համակարգի անցկացում	շենք	1	5,000.0			2,500.0	2,500.0		5,000.0		
30.	Թումանյան քաղաքի կամուրջների վերանորոգում	հաստ	2	2,400.0				2,400.0		2,400.0		
31.	«Թումանյան քաղաքի առողջության կենտրոն» ՊԲԸ շենքի հիմնանորոգում	շենք	1	2,800.0					2,800.0		2,800.0	
32.	Թումանյան քաղաքի և Մարցի փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի ընդլայնում, հենասյունների ներկում	կմ	1.155	2,200.0		550.0	550.0	550.0	550.0	2,200.0		
33.	Քարինջի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցման համակարգի անցկացում			6,000.0			6,000.0				6,000.0	
34.	Մարցում կաթի մթերման և վերամշակման կետի ստեղծում			13,500.0				13,500.0				13,500.0
35.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ փողոցի 8-րդ շենքի տանիքի ներկում	քառ. մ	1050	900.0				900.0		900.0		
36.	Ահնիձորից և Աթանից արտավայրեր տանող հանդամիջյան ճանապարհների նորոգում	կմ	23	700.0	200.0		500.0			700.0		
37.	Լորուտի դպրոցի ուսուցչի տան վերակառուցում մարզադահլիճի և խաղասենյակի			15,000.0			7,500.0	7,500.0		1,500.0	6750.0	6750.0

38.	Աթանի դպրոցի մարզահրապարակի կառուցում, դպրոցի տանիքի վերանորոգում	քառ.մ	500	2,500.0			2,500.0			500.0			2,000.0
39.	Մարցի և Շամուտի դպրոցների համար լաբորատոր սարքավորումների և մարզագույքի ձեռքբերում			2,300.0				2,000.0	300.0	300.0			2,000.0
40.	Աթանի 2-րդ փողոցի բարեկարգում, Թումանյան քաղաքի փողոցների բարեկարգում և ասֆալտապատում	մ, քառ. մ	625 մ՝ բարեկարգում, 120 քառ. մ՝ ասֆալտապատում	2,850.0	250.0		1,300.0	1,300.0				2,850.0	
41.	Աթանի դպրոց տանող ճանապարհի կամրջի վերակառուցում	կամուրջ	1	15,000.0						15,000.0			15,000.0
42.	Մարցի և Լորուտի գերեզմանատների ցանկապատերի վերանորոգում	հատ	3	1,000.0				500.0	500.0	1,000.0			
Ընդամենը բոլոր ծրագրերը				1,074,206.7	87,910.4	283,614.5	47,842.8	192,840.8	161,998.2	561,191.1	95,378.6	223,450.0	94,187.0

Աղյուսակ 7. Համայնքի 2016-2020թթ. ֆինանսապես ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիր՝ ըստ առանձին բնակավայրերի

Հ/հ	Ծրագրի անվանումը	Չափիմիավորը	Ծրագրի քանակական ծավալը	Ծրագրի արժեքը, հազ. դրամ	Ծրագրի կատարումն արտատարիների					Ծրագրի ֆինանսավորման աղբյուրները			
					2016	2017	2018	2019	2020	Համայնքի բյուջե	Դոնորի ազմ.-եր	Պետբյուջե	ՀՈՍԿ-ի բյուջե, այլ
Ընդհանուր ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				780,229.7	259,693.4	114,604.5	126,192.8	136,890.8	142,848.2	534,714.1	66,828.6	0.0	78,687.0
1.	Համայնքի աշխատակազմի պահպանում, հանրային որակյալ ծառայությունների մատուցում	աշխատող	28	273,658.8	58,095.0	50,008.7	52,509.1	5,139.5	57,906.5	273,658.8			
2.	Համայնքապետարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների զարգացում			10,491.7	1,891.7	2,000.0	2,100.0	200.0	2,300.0	10,491.7			

3.	Համայնքում (Թումանյան, Լորուտ, Քարինջ, 2018թ.-ից՝ Մարց) նախադպրոցական կրթության ապահովում և ընդլայնում	երեխա	65, 2018թ.-ից՝ 85	133,853.5	17,850.0	21,880.8	29,983.5	31,351.6	32,787.6	121,978.5			11,875.0
4.	Համայնքում արտադպրոցական դաստիարակության ծառայության մատուցում	երեխա	30	33,725.1	6,310.0	6,393.0	6,690.2	7,002.2	7,329.7	31,475.1			2,250.0
5.	Համայնքի բոլոր բնակավայրերում աղբահանության և սանմաքրման ծառայությունների մատուցում	աշխատող	9, 2017թ.-ից՝ 17	135,793.9	8,080.0	30,062.0	31,250.0	32,537.5	33,864.4	71,231.9			64,562.0
6.	Համայնքային ենթակայության ճանապարհների սպասարկման. Շահագործման ենթակառուցվածքի ստեղծում			88,983.8	88,983.8					5,288.5		83,695.3	
7.	Համայնքում աղբահանության և սանիտարական մաքրման ծառայության ենթակառուցվածքի ստեղծում			30,000.0	30,000.0					900.0		29,100.0	
8.	Համայնքային հասարակական տրանսպորտի ենթակառուցվածքների ստեղծում և կանգառ-շուկայի կառուցում			46,426.1	46,426.1					1,392.8		45,033.3	
9.	Նվիրատվություններ շահույթ չհետապնդող կազմակերպություններին	կազմակ.	2-3	800.0	160.0	160.0	160.0	160.0	160.0	800.0			
10.	Աջակցություն սոցիալապես անապահով ընտանիքներին	ընտանիք	90– 100 (տարեկան)	9,770.0	1,770.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	2,000.0	9,770.0			
11.	Համայնքի գյուղական բոլոր բնակավայրերի ջրամատակարարման համակարգերի ընթացիկ նորոգում	կմ	55.2	6,726.8	126.8	2,100.0	1,500.0	1,500.0	1,500.0	6,726.8			
12.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ և 3-րդ թաղամասերում, համայնքի մյուս բնակավայրերում խաղահրապարակների կառուցում	հատ	8	10,000.0				5,000.0	5,000.0	1,000.0		9,000.0	

Թումանյան բնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				145,660.0	23,400.0	11,410.0	2,550.0	5,050.0	3,250.0	9,460.0	2,800.0	133,400.0	0.0
1.	«Թումանյան քաղաքիՆՈՒՀ» ՀՈԱԿ-ի շենքի վերանորոգում	շենք	1	11,000.0	1,000.0							11,000.0	
2.	Թումանյան քաղաքի 3-րդ փողոցի 1-ին նրբանցքի N 4 բազմաբնակարան շենքի տանիքի վերանորոգում	շենք	1	12,000.0	12,000.0							12,000.0	
3.	Թումանյան քաղաքի փողոցների փոսային նորոգում	քառ.մ	44	400.0	400.0							400.0	
4.	Թումանյան քաղաքի միջնակարգ դպրոցի շենքի հիմնանորոգում (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	110,000.0		110,000.0						110,000.0	
5.	Թումանյան քաղաքի մարզադաշտի վերանորոգում	մետր	80	960.0		960.0				960.0			
6.	Թումանյան քաղաքի հրապարակի բարեկարգում և ջրավազանի վերանորոգում	քառ.մ,	14, 7	800.0			800.0			800.0			
7.	Թումանյան քաղաքի կամուրջների վերանորոգում	հատ	2	2,400.0				2,400.0		2,400.0			
8.	«Թումանյան քաղաքի առողջության կենտրոն» ՊՓԲԸ շենքի հիմնանորոգում	շենք	1	2,800.0					2,800.0		2,800.0		
9.	Թումանյան քաղաքի փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգերի ընդլայնում, հենասյունների ներկում	կմ	0.63	1,800.0		450.0	450.0	450.0	450.0	1,800.0			
10.	Թումանյան քաղաքի 2-րդ փողոցի 8-րդ շենքի տանիքի ներկում	քառ. մ	1050	900.0				900.0		900.0			

11.	Թումանյան քաղաքի փողոցների բարեկարգում և ասֆալտապատում	մ, քառ. մ	400 մ՝ բարեկարգում, 120 քառ. մ՝ ասֆալտապատում	2,600.0			1,300.0	1,300.0		2,600.0			
Աթան բնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				38,250.0	250.0	20,000.0	3,000.0	0.0	15,000.0	1,250.0	0.0	35,000.0	2,000.0
1.	Աթանի նախկին մանկապարտեզի շենքի հիմնանորոգում՝ վարչական ներկայացուցչի նստավայր, հանդիսությունների սրահ, բուժակ մանկաբարձական կետ օգտագործելու համար (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	20,000.0		20,000.0						20,000.0	
2.	Աթանից արոտավայրեր տանող հանդամիջյան ճանապարհների նորոգում	կմ	10	500.0			500.0			500.0			
3.	Աթանի դպրոցի մարզահրապարակի կառուցում, դպրոցի տանիքի վերանորոգում	քառ.մ	500	2,500.0			2,500.0			500.0			2,000.0
4.	Աթանի 2-րդ փողոցի բարեկարգում	մ	225	250.0	250.0					250.0			
5.	Աթանի դպրոց տանող ճանապարհի կամրջի վերակառուցում	կամուրջ	1	15,000.0					15,000.0			15,000.0	
Ահնիձորբնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				6,000.0	200.0	4,000.0	0.0	1,800.0	0.0	2,000.0	0.0	4,000.0	0.0
1.	Ահնիձորի բուժկետի վերանորոգում (հրատապ ծրագիր)	շենք	1	4,000.0		4,000.0						4,000.0	
2.	Ահնիձորի հանդիսությունների սրահի վերանորոգում, կոմունալ համակարգի անցկացում	շենք	1	1,800.0				1,800.0		1,800.0			
3.	Ահնիձորից արոտավայրեր տանող հանդամիջյան ճանապարհների նորոգում	կմ	13	200.0	200.0					200.0			
Լորուտբնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				16,100.0	0.0	600.0	7,500.0	7,500.0	500.0	2,600.0	6750.0	6750.0	0.0

1.	Լորուտի հանդիսությունների սրահի վերանորոգում, կոմունալ համակարգի անցկացում	շենք	1	600.0		600.0				600.0			
2.	Լորուտի դպրոցի ուսուցչի տան վերակառուցում մարզադահլիճի և խաղասենյակի			15,000.0			7,500.0	7,500.0		1,500.0	6750.0	6750.0	
3.	Լորուտի գերեզմանատան ցանկապատի վերանորոգում	հատ	1	500.0					500.0	500.0			
Մարզնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				34,900.0	600.0	13,000.0	100.0	21,100.0	100.0	2,400.0	0.0	19,000.0	13,500.0
1.	Մարցի խմելու ջրի արտաքին ջրազծերի վերանորոգում	կմ	1.5	600.0	600.0					600.0			
2.	Մարցի վարչական ներկայացուցչի նստավայրի 2 սենյակների վերանորոգում՝ մանկապարտեզի բացման համար	քառ.մ	80	900.0		900.0				900.0			
3.	Մարցի նախկին գյուղապետարանի շենքի կապիտալ վերանորոգում, ջրամատակարարման ապահովում, գազաֆիկացում, գույքի ձեռքբերում և բնակավայրային կենտրոնի ստեղծում(հրատապ ծրագիր)	շենք	1	12,000.0		12,000.0						12,000.0	
4.	Մարցի գազամատակարարման ներբնակավայրային համակարգի ընդլայնում			5,000.0				5,000.0				5,000.0	
5.	Մարցի փողոցների արտաքին լուսավորության համակարգի ընդլայնում	կմ	0.525	400.0		100.0	100.0	100.0	100.0	400.0			
6.	Մարցում կաթի մթերման և վերամշակման կետի ստեղծում			13,500.0				13,500.0					13,500.0
7.	Մարցի դպրոցի համար լաբորատոր սարքավորումների և մարզագույքի ձեռքբերում			2,000.0				2,000.0				2,000.0	
8.	Մարցի գերեզմանատների ցանկապատերի վերանորոգում	հատ	2	500.0				500.0		500.0			

Շամուրնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				2,767.0	2,467.0	0.0	0.0	0.0	300.0	2,767.0	0.0	0.0	0.0
1.	Շամուտի դպրոցի մարզադահլիճի նորոգում՝ այն նաև բնակավայրի հանդիսությունների սրահ օգտագործելու համար	քառ.մ	57	2,467.0	2,467.0					2,467.0			
2.	Շամուտի դպրոցի համար մարզագույքի ձեռքբերում			300.0					300.0	300.0			
Քարինջբնակավայրի ոլորտային ծրագրերը, ընդամենը, այդ թվում՝				50,300.0	1,300.0	20,000.0	8,500.0	20,500.0	0.0	6,000.0	19,000.0	25,300.0	0.0
1.	Քարինջի կենտրոնից մինչև միջբնակավայրային ճանապարհի հատվածի վերանորոգում	կմ	3.7	1,300.0	1,300.0							1,300.0	
2.	Քարինջի բնակավայրային նոր կենտրոնի կառուցում	շենք	1	20,000.0		20,000.0				1,000.0	19,000.0		
3.	Քարինջում գազամատակարարման ներբնակավայրային համակարգի անցկացում			18,000.0				18,000.0				18,000.0	
4.	Քարինջի վարչական ներկայացուցչի նստավայրի և մանկապարտեզի շենքի ջեռուցման համակարգի անցկացում	շենք	1	5,000.0			2,500.0	2,500.0		5,000.0			
5.	Քարինջի միջնակարգ դպրոցի շենքի ընթացիկ նորոգում, ներքին հարդարում, դուռ-պատուհանների, սանհանգույցների փոխարինում և ջեռուցման համակարգի անցկացում			6,000.0			6,000.0					6,000.0	
Ընդամենը՝ բոլոր բնակավայրերի ծրագրերը				1,074,206.7	87,910.4	283,614.5	47,842.8	192,840.8	161,998.2	561,191.1	95,378.6	223,450.0	94,187.0

Համեմատելով և վերլուծելով աղյուսակ 3-ում բերված՝ համայնքի 2016-20թթ. բյուջեների ընդհանուր մուտքերի կանխատեսումների (այդ թվում՝ վարչական և ֆոնդային բյուջեների) և աղյուսակներ 4, 6 և 7-ում բերված՝ համայնքի 2016-20թթ. բյուջեների հաշվին կատարվող ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ծախսերի (այդ թվում՝ ընթացիկ և ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով) ցուցանիշները (աղյուսակ 8), տեսնում ենք, որ այդ ծախսերն ամբողջությամբ ապահովված են համապատասխան մուտքերով:

Աղյուսակ 8. Համայնքի 2016-2020 թ.թ. բյուջեների մուտքերի և դրանց հաշվին կատարվող ընդհանուր ու ոլորտային ծրագրերի ծախսերի ցուցանիշների համեմատությունը և վերլուծությունը

հազ. դրամ

Հ/հ	Ցուցանիշի անվանումը	2016	2017	2018	2019	2020
1.	Համայնքի բյուջեի ընդհանուր մուտքերը*, այդ թվում՝	10,594.2	120,022.0	124,082.2	128,413.1	132,199.7
1.1	Վարչական բյուջեի ընդհանուր մուտքերը	06,570.4	113,324.6	117,191.6	121,641.9	125,376.8
1.2	Ֆոնդային բյուջեի ընդհանուր մուտքերը, այդ թվում՝	2,990.0	11,947.6	12,140.6	15,200.0	12,072.9
	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջեի հատկացվող գումարը	8,966.2	5,250.0	5,250.0	8,428.8	5,250.0
2.	Համայնքի ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ծախսերը, այդ թվում՝	101,556.8	100,977.5	114,517.8	24,315.8	120,123.2
2.1	Ընթացիկ ծախսեր	88,566.8	94,967.5	105,517.8	109,115.8	115,973.2
2.2	Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	12,990.0	6,010.0	9,000.0	15,200.0	4,150.0
3.	Համայնքի բյուջեի պահուստային ֆոնդ*, այդ թվում՝	9,037.4	19,044.5	9,564.4	4,097.3	12,076.5
3.1	Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդ	18,003.6	18,357.1	11,673.8	2,526.1	9,403.6
3.2	Ֆոնդային բյուջեի պահուստային ֆոնդ	0.0	5,937.6	3,140.6	0.0	7,922.9

*Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջեի հատկացվող գումարը չի մտնում բյուջեի տային ընդհանուր մուտքերի մեջ

Համայնքի 2016-20թթ. ՀԶԲԾ-ում ներառված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ֆինանսական ամբողջական ապահովվածությունը և իրատեսականությունը մեծապես կախված է նաև համայնքի արդյունավետ համագործակցությունից պետական կառավարման մարմինների, դոնոր կազմակերպությունների և մասնավոր հատվածի հետ՝ ապահովելու վերջիններիս կողմից ակնկալվող ֆինանսական ներդրումները ՀԶԲԾ-ում ներառված համապատասխան ոլորտային ծրագրերում:

6. ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ (ՇԵՆՔԵՐԻ, ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՀՈՂԱՄԱՍԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼՆ)ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ (ՕՏԱՐՄԱՆ,ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ) ՀՆԳԱՄՅԱ ԾՐԱԳԻՐԸ

Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի վիճակի վերլուծությունից երևում է, որ դրանց մի մասը պիտանի չեն հետագա շահագործման համար, այդ պատճառով դրանք նախատեսվում է ընդգրկել համայնքի սեփականություն համարվող գույքի 2016-2020թթ. Օտարման հնգամյա ծրագրում (աղյուսակ8): Այդ նպատակով, մինչև 2016թ. Տարեվերջը կգնահատվեն դրանց շուկայական արժեքները և կներկայացվեն համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը՝ աճուրդային եղանակով օտարելու համար: Բացի այդ, նախատեսվում է տարեցտարի բարձրացնել համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձակալության տրամադրման մակարդակը:

Աղյուսակ8.Համայնքի սեփականություն համարվող գույքի (շենքերի, շինությունների, հողամասերի և այլն) կառավարման (օտարման, վարձակալության տրամադրման) 2016-2020 թթ.հնգամյածրագիր

Հ/հ	Գույքի անվանումը	Հասցեն	Տարածքը/ մակերեսը / քանակը (մ²/ հատ)	Վիճակի գնահատականը	Այլ բնութագրի չներ	2016	2017	2018	2019	2020	Ենթակառ օտարման, վարձակալության տրամադրման
1.	Ավտոպարկ (գարաժ)	գ. Քարինջ 8-րդ փող.,2 շենք	1684,0	ավերված	Գործել է խորհրդային տարիներին		+				Օտարում
2.	Ավտոմեքենա ՈՒԱՁ 469	գ. Քարինջ	1 հատ	շատ վատ	Չի շահագործվում		+				Օտարում
3.	Մանկապարտեզ N 3	ք.Թումանյան, 11-րդ փողոց,շենք 6	250,0	բավարար	Տրված է վարձով, օտարվելու է բնակիչներին		91,0	76,52	51,03	31,45	Օտարում
4.	Բազմաբն. շենք 6, բն.1	ք.Թումանյան,2-րդ փողոց,	138,0	բավարար				138,0	-		Օտարում
5.	Բազմաբն. շենք 6, բն.11	ք.Թումանյան,2-րդ փողոց	46,0	բավարար			46,0	-	-		Օտարում
6.	Բազմաբն. շենք 6, բն.19	ք.Թումանյան,2-րդ փողոց	34,4	բավարար			34,4	-	-		Օտարում
7.	Բնակելի տուն 15/1	ք.Թումանյան,2-րդ փողոց	140,0	բավարար			140,0	-	-		Օտարում
8.	Բնակելի տուն 19/2	ք.Թումանյան,2-րդ փողոց	39,0	բավարար				-	39,0		Օտարում
9.	Բազմաբն. շենք 11, բն.2	ք.Թումանյան,3-րդ փողոց	16,0	բավարար		16,0		-	-		Օտարում
10.	Բնակելի տուն 8/1	ք.Թումանյան,4-րդ փողոց	37,0	բավարար				-	-	37,0	Օտարում

11.	Բազմաբն.2 ենք 7, բն.2	ք.Թումանյան,5 -րդփողոց	20,0	բավար ար			20,0			Օտարում
12.	Բազմաբն.2 ենք 9, բն.8	ք.Թումանյան,5 -րդփողոց	18,5	բավար ար		18,5				Օտարում
13.	Բազմաբն.2 ենք 13, բն.8	ք.Թումանյան,6 -րդփողոց	20,0	բավար ար				20,0		Օտարում
14.	Բազմաբն.2 ենք 13, բն.16	ք.Թումանյան,6 -րդփողոց	41,0	բավար ար			41,0			Օտարում
15.	Բազմաբն.2 ենք 13, բն.22	ք.Թումանյան,6 -րդփողոց	18,5	բավար ար		18,5				Օտարում
16.	Բազմաբն.2 ենք 14, բն.7	ք.Թումանյան,6 -րդփողոց	30,7	բավար ար				30,7		Օտարում
17.	Բազմաբն.2 ենք 15, բն.14	ք.Թումանյան,6- րդփողոց	54,8	բավար ար		54,8				Օտարում
18.	Բնակելիտո ուն 6	ք. Թումանյան,8- րդփողոց	165,8	բավար ար			165,8			Օտարում
19.	Բնակելի տուն 9/1	ք.Թումանյան,8 -րդ փողոց	41,0	բավար ար				41,0		Օտարում
20.	Բնակելի տուն 11	ք.Թումանյան,8 -րդ փողոց	41,0	բավար ար			41,0			Օտարում
21.	Բազմաբն.2 ենք 2, բն.2/3 ^ա	ք.Թումանյան,1 1-րդփողոց	18,6	բավար ար		18,6				Օտարում
22.	Բնակելիտո ուն 2	ք. Թումանյան,12 -րդփողոց	28,3	բավար ար					28,3	Օտարում
23.	Բազմաբն.2 ենք 8, բն.5	ք. Թումանյան,13 -րդփողոց	18,5	բավար ար		18,5				Օտարում
24.	Բազմաբն.2 ենք 8, բն.10	ք.Թումանյան,1 3-րդփողոց	37,4	բավար ար				37,4		Օտարում
25.	Բնակելիտո ուն 3/1	ք.Թումանյան,1 4-րդփողոց	36,0	բավար ար		36,0				Օտարում
26.	Բազմաբն.2 ենք 13, բն.2	ք.Թումանյան,1 5-րդփողոց	53,0	բավար ար			53,0			Օտարում
27.	Բնակելիտո ուն 3/1	ք.Թումանյան,1 7-րդփողոց	24,0	բավար ար				24,0		Օտարում
28.	Բազմաբն.2 ենք 1	ք.Թումանյան,Ե րևանյանխձ.	111,7	բավար ար		111,7				Օտարում
29.	Բազմաբն.2 ենք 2	ք.Թումանյան,Ե րևանյանխձ.	71,9	բավար ար			71,9			Օտարում
30.	Բազմաբն.2 ենք 3	ք.Թումանյան,Ե րևանյանխձ.	123,8	բավար ար				123,8		Օտարում
31.	Բնակելիտո ուն 5	ք.Թումանյան,Ե րևանյանխձ.	29,3	բավար ար					29,3	Օտարում
32.	Բազմաբն.2 ենք 6	ք.Թումանյան,Ե րևանյանխձ.	154,0	բավար ար					154,0	Օտարում
33.	Բնակելիտո ուն 7	ք.Թումանյան,Ե րևանյանխձ.	50,0	բավար ար				50,0		Օտարում

34.	Բնակելի տուն 8	ք.Թումանյան,Երևանյան խճ.	68,1	բավարար					68,1		Օտարում
35.	Բնակելի տուն 6	գ. Քոբեր	28,0	բավարար					28,0		Օտարում
36.	Բնակելի տուն 7/2	գ. Քոբեր	16,6	բավարար				16,6			Օտարում
37.	Բնակելի տուն 10/2	գ. Քոբեր	71,4	բավարար			71,4				Օտարում
38.	Բնակելի տուն 14/1	գ. Քոբեր	41,6	բավարար					41,6		Օտարում
39.	Բնակելի տուն 14/2	գ. Քոբեր	41,6	բավարար					41,6		Օտարում
40.	Հողամաս	ք.Թումանյան,Երևանյան խճ.	1960.0		Գյուղ. նշան. հողատեսք		1960.0				Օտարում
41.	Անգար	գ.Ահնիձոր	1 հատ	վատ		++	+				Օտարում
42.	Ավտոմեքենա «ՈՒԱՋ 469»	գ.Ահնիձոր	1 հատ	վատ		+					Օտարում
43.	Անասնագում	գ.Լորուտ	0.04հա	բավարար			+				Օտարում
44.	Անասնագում	գ.Լորուտ	0.04հա	բավարար			+				Օտարում
45.	Անասնագում	գ.Լորուտ	0.11հա	բավարար			+				Օտարում
46.	Անասնագում	գ.Լորուտ	0.1հա	բավարար			+				Օտարում
47.	Անասնագում	գ.Լորուտ	0.04հա	բավարար			+				Օտարում
48.	Նորավտոպարկ /կիսակառույց/	գ.Լորուտ	0.25հա	վատ			+				Օտարում
49.	Հին ավտոպարկ	գ.Լորուտ	-	վատ			+				Օտարում
50.	Ճաշարան	գ.Լորուտ	0.2հա	բավարար			+				Օտարում
51.	Սղոցարան	գ.Լորուտ	0.01հա	վատ			+				Օտարում
52.	Հացի փուռ	գ.Լորուտ	0.07հա	վատ			+				Օտարում
53.	Պահեստի շենք	գ.Լորուտ	157քմ	բավարար			+				Օտարում
54.	Հողամասեր	Բոլոր նակավայրերում միասին	3.0հա		Նպատ. նշան. հողատեսքեր		0.75	0.75	0.75	0.75	Օտարում
55.	Էներգետ., կապի և տրանսպորտի	գ.Աթան	300.0 հազ.դրամ			300.0	300.0	300.0	300.0	300.0	Վարձակալություն
56.	Վարելահող	գ.Աթան	55.9հա			50.0	53.0.	55.9	55.9	55.9	Վարձակալություն
57.	Խոտհարքներ	գ.Աթան	91.9հա			60.0	65.0	75.0	80.0	85	Վարձակալություն
58.	Արոտներ	գ.Աթան	378.1հա			57.0	70.0	78.0	90.0	100.0	Վարձակալություն
59.	Վարելահողեր	գ. Ահնիձոր	30.0հա								Վարձակալություն
60.	Խոտհարքներ	գ. Ահնիձոր	107.3հա			49.0	55.0	60.0	68.0	75.0	Վարձակալություն
61.	Արոտներ	գ. Ահնիձոր	682.5հա			123.0	135.0	150.0	165.0	180.0	Վարձակալություն

62.	Էներգետ.,կապի և տրանսպորտի	գ. Ահնիձոր	240.0 հազ.դրամ			240.0	240.0	240.0	240.0	240.0	Վարձակալություն
63.	Վարելահողեր	գ. Լորուտ	76.27հա			32.0	38.0	42.0	46.0	53.0	Վարձակալություն
64.	Խոտհարքներ	գ. Լորուտ	7.62հա			7.62	7.62	7.62	7.62	7.62	Վարձակալություն
65.	Արոտներ	գ. Լորուտ	599.5հա			67.0	74.0	82.0	90.0	98.0	Վարձակալություն
66.	Վարելահողեր	գ. Մարց	12.9հա			12.9	12.9	12.9	12.9	12.9	Վարձակալություն
67.	Խոտհարքներ	գ. Մարց	32.7հա			32.7	32.7	32.7	32.7	32.7	Վարձակալություն
68.	Արոտներ	գ. Մարց	410.8հա			88.0	95.0	110.0	120.0	130.0	Վարձակալություն
69.	Էներգետ.,կապի և տրանսպորտի	գ. Մարց	210.0 հազ.դրամ			210.0	210.0	210.0	210.0	210.0	Վարձակալություն
70.	Վարելահողեր	գ. Շամուտ	57.8հա			57.8	57.8	57.8	57.8	57.8	Վարձակալություն
71.	Խոտհարքներ	գ. Շամուտ	3.59հա			3.59	3.59	3.59	3.59	3.59	Վարձակալություն
72.	Արոտներ	գ. Շամուտ	149.6հա			149.6	149.6	149.6	149.6	149.6	Վարձակալություն
73.	Վարելահողեր	գ. Քարինջ	19.6հա				3.5	4.2	5.5	6.2	Վարձակալություն
74.	Խոտհարքներ	գ. Քարինջ	39,7հա			39,7	39,7	39,7	39,7	39,7	Վարձակալություն

7. ՀԶՀԾ-Ի ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ, ՄՇՏԱԴԻՏԱՐԿՈՒՄԸ (ՄՈՆԻԹՈՐԻՆԳԸ) ԵՎ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ, ՎԵՐԱՀՄԿՈՒՄԸ, ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄՈՒՄԸ, ՎԵՐԱՆԱՑՈՒՄԸ

ՀԶՀԾ-ի իրականացումը

Համայնքի յուրաքանչյուր տարվա բյուջեի նախագծի կազմման ծրագրային նիւթը ՀԶՀԾ-ում համապատասխան տարվա համար նախատեսված ոլորտային և բնակավայրային ծրագրերը և միջոցառումներն են, որոնց իրականացման համար հաշվարկվել են համապատասխան եկամուտներ և ծախսեր: Գործնականում, ՀԶՀԾ-ի իրականացումը հանգում է հիմնականում (չհաշված ֆինանսավորման այլ աղբյուրների հաշվին նախատեսված ծրագրերը և միջոցառումները) համայնքի գալիք հինգ տարիների բյուջեների կատարմանը:

ՀԶՀԾ-ում ներառված յուրաքանչյուր ոլորտային կամ բնակավայրային ծրագրի ղեկավարն անձնական պատասխանատվություն է կրում ծրագրով նախատեսված աշխատանքների համակարգման, համապատասխան ծախսերի կատարման, արդյունքների ստացման, հաշվետվությունների պատրաստման և համայնքի ղեկավարին ներկայացման համար:

Հիմք ընդունելով համայնքի 2016-2020թթ. ֆինանսապետ ապահովված ընդհանուր և ոլորտային ծրագրերի ամփոփագիրը (աղյուսակ 6) և հավելված 6-ում բերված համայնքի ոլորտային ծրագրերի նկարագրերը, **Հավելված 7-ում** ներկայացվում է ՀԶՀԾ-ի իրականացման տեղեկատվությունն ըստ ՏԻՄ-երի գործունեության առանձին ոլորտների: Բերված ձևաչափում սահմանվել են նաև ՀԶՀԾ-ի ոլորտային ծրագրերի միջոցառումներով նախատեսված աշխատանքների կատարման ցուցանիշները, որոնք հնարավորություն են տալիս համեմատել ՏԻՄ-երի ընթացիկ գործունեությունը նախկինում կատարվածի հետ և կանխատեսումներ անել նրանց ապագա գործունեության վերաբերյալ:

ՀԶՀԾ-ի մշտադիտարկումը (մոնիթորինգը)

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգն իրականացվելու է ՀԶՀԾ և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ի և ԲԱԽ-երի կողմից կիսամյակը մեկ անգամ:

ՀԶՀԾ-ի մոնիթորինգն իրականացվելու է ըստ ոլորտային նբնակավայրային ծրագրերի ու միջոցառումների աշխատանքների կատարման ցուցանիշների:

Հիմնվելով Հավելված 7-ում ըստ ոլորտների բերված ՀԶՀԾ-ի իրականացման տեղեկատվության վրա, **Աղյուսակ 9-ում** բերվում է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը:

ՀԶՀԾ-ի ներքին մոնիթորինգի արդյունքները փաստաթղթի տեսքով ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն կներկայացնի համայնքի ղեկավարին, վերջինս էլ օրենքով սահմանված կարգով այն կներկայացնի համայնքի ավագանուն՝ ի գիտություն:

Աղյուսակ 9. ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվության ներկայացման ձևանմուշը

Ոլորտ.					
Ծրագիր.					
Միջոցառում.					
Արդյունքային ցուցանիշները			2016 թ., 1-ին կիսամյակ / տարեկան		
տեսակը	անվանումը	պլան.	փաստ.	շեղում	մեկնաբանություն
Մուտքային					
Ելքային (քանակական)					
Ելքային (որակական)					
Ելքային (ժամկետայնության)					
Արդյունավետության					
Ծախսեր, հազ. դրամ					

ՀԶՀԾ-ի վերահսկումը

ՀԶՀԾ-ի վերահսկողությունն ապահովում է ՀԶՀԾ-ում ներառված ծրագրերի ամբողջական իրականացումը, ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործումն առաջադրված խնդիրները կատարելու, ակնկալվող արդյունքները ձեռք բերելու և սահմանված նպատակներին հասնելու համար, ծրագրերի պաշտպանվածությունը սխալներից ու ձախողումներից, ժամանակին ու ճշգրիտ տեղեկատվության ստացումը ՏԻՄ-երի ավելի հիմնավորված որոշումների կայացման համար: ՀԶՀԾ-ի վերահսկողությունը ենթադրում է`

- ՀԶՀԾ-ի մշակման, քննարկման և իրականացման ընթացակարգերի հստակ պահպանում,
- ոլորտային ծրագրերով առաջադրված խնդիրների կատարման արդյունքների ստուգում,
- ոլորտային ծրագրերի պահանջներից շեղումների պարզաբանում և պատճառների բացահայտում,
- ՀԶՀԾ-ի ծրագրերի իրականացումից ստացված արդյունքների ամփոփում և համադրում ծրագրերի նպատակների, միջոցառումների և նախատեսված արդյունքների հետ:

ՀԶՀԾ-ի վերահսկողության արդյունքները ներկայացվում են համայնքի ավագանուն` ի գիտություն:

ՀԶՀԾ-ի տարեկան և հնգամյա գնահատումը

ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան կամ հնգամյա գնահատումը կատարում են համատեղ ՀԶՀԾ-ի և տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն և ԲԱԽ-երը՝ հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի կիսամյակային մոնիթորինգների արդյունքների վրա:

ՀԶԲԾ-ում ներառված ծրագրերի միջոցառումների մոնիթորինգի և նախատեսված աշխատանքների կատարման ցուցանիշների գնահատման ձևանմուշը բերված է **Աղյուսակ 9-ում**:

Համայնքի ղեկավարը կազմակերպում և անցկացնում է ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության աշխատանքային քննարկումներ, այնուհետև՝ համայնքի կազմում ընդգրկված բոլոր բնակավայրերում կազմակերպում և անցկացնում է ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագծի հանրային բաց լսումներ և (կամ) քննարկումներ՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով տվյալ բնակավայրին վերաբերող ծրագրերի ու միջոցառումների իրականացման հարցերին:

Բոլոր բնակավայրերում անցկացված հանրային քննարկումների արդյունքներով, ՀԶՀԾ-ին տարեկան բյուջեի կառավարման գծով ԽՄ-ն լրամշակում է ՀԶԲԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագիծը, պատրաստում է դրանց վերաբերյալ ավագանու տրամադրվող տեղեկատվությունը (ամփոփաթերթը և տեղեկանքը) և ներկայացնում համայնքի ղեկավարին: Համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության լրամշակված նախագիծը և դրան կից փաստաթղթերը ներկայացնում է համայնքի ավագանու քննարկմանը և որոշման կայացմանը:

ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության նախագծի կազմման, քննարկման և որոշման կայացման վերաբերյալ ընթացակարգերը նույնությամբ վերաբերում են նաև ՀԶՀԾ-ի իրականացման հնգամյա հաշվետվության նախագծի կազմմանը, քննարկմանը և որոշման կայացմանը:

ՀԶՀԾ-ի վերանայումը

Հիմնվելով ՀԶՀԾ-ի իրականացման տարեկան հաշվետվության վերաբերյալ համայնքի ավագանու կայացրած որոշման վրա, ՀԶՀԾ-ի վերանայման անհրաժեշտության դեպքում, համայնքի ղեկավարը ՀԶՀԾ-ում փոփոխություններ ու լրացումներ կատարելու վերաբերյալ իր և/կամ համայնքի ավագանու անդամներից ստացված բոլոր առաջարկությունները կներկայացնի համայնքի ավագանու քննարկմանը և հաստատմանը:

Համայնքի ավագանու անդամների առաջարկված այնփոփոխությունները և (կամ) լրացումները, որոնք ավելացնում են ՀԶՀԾ-ի իրականացման ծախսերը, համայնքի ավագանու որոշումն ընդունվում է միայն համայնքի ղեկավարի եզրակացության առկայությամբ և ավագանու նիստի ներկա անդամների ձայների երկու երրորդով:

ՀԶՀԾ-ի փոփոխությունները և (կամ) լրացումները, ավագանու հաստատումից հետո, հրապարակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

ԵԶՐԱՓՈՒՄ

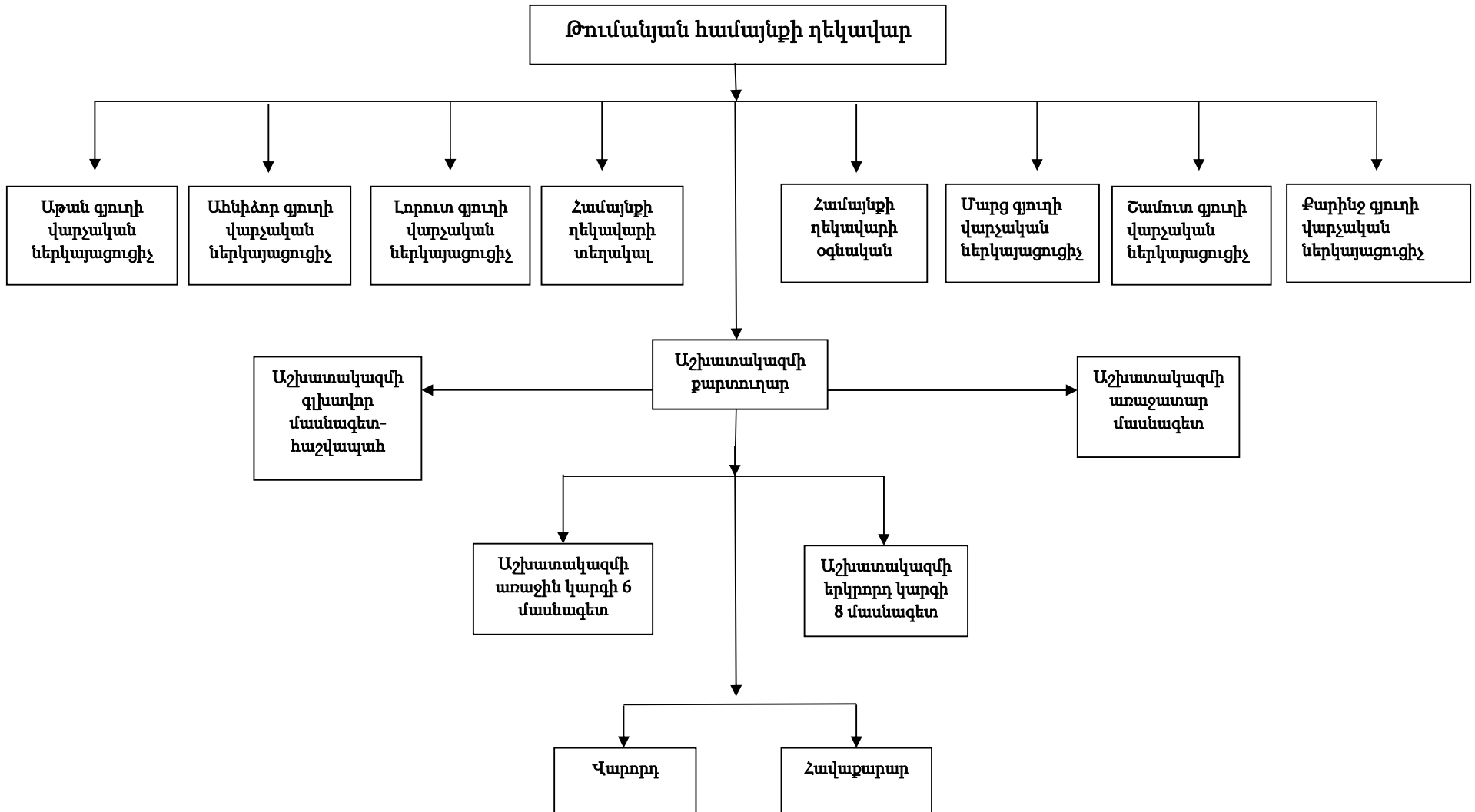
Թումանյան համայնքի սույն զարգացման հնգամյա ծրագիրը իրականացվելու է համայնքի ՏԻՄ-երի, աշխատակազմի, համայնքային ենթակայության կազմակերպությունների կողմից՝ համայնքի ՔՀՄՀ-ի կազմակերպությունների և խմբերի, բնակիչների մասնակցությամբ:

Համայնքի 2016-2020թթ. ՀԶԾ-ն ամբողջական ծավալով իրականացնելու հարցը մեծապես կախված կլինի համայնքի առաջիկա հինգ տարիների բյուջեներում նախատեսվող մուտքերի (հատկապես՝ սեփական) փաստացի կատարման մակարդակից, ինչպես նաև դրանց խնայողաբար ու արդյունավետ ծախսումից:

ՀԶԾ-ի իրականացումը շատ բանով պայմանավորված կլինի նաև այն բանից, թե համայնքի ՏԻՄ-երին ինչքանով կհաջողվի նպատակային և արդյունավետ համագործակցություն ծավալել ՀՀ պետական կառավարման համապատասխան մարմինների (հատկապես՝ ՀՀ Լոռու մարզպետարանի), ՀՀ-ում (մասնավորապես՝ ՀՀ Լոռու մարզում) գործող միջազգային և տեղական դոնոր, ՔՀՄՀ կազմակերպությունների և խմբերի, գործարարների հետ՝ համայնքային տնտեսությունում ապահովելու ՀԶԾ-ով պլանավորված ներդրումները և միջոցները:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1

Թումանյան համայնքի աշխատակազմի կառավարման կազմակերպական կառուցվածքը

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2

ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԱՐՎՈՂ ԳՈՒՅՔԻ ՑԱՆԿԸ ԵՎ ՎԻՃԱԿԸ՝

ՔԱՂԱՔ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆ, ՔՈԲԵՐ ԿԱՅԱՐԱՆԻ ԳՅՈՒՂ

- համայնքապետարանի վարչական շենք, որտեղ տեղակայված են նաև քաղաքի գրադարանը, բնակչության սպասարկման գրասենյակը¹,
- քաղաքի N 2 նախադպրոցական ուսումնական հաստատության (մանկապարտեզի) շենք, այն վերանորոգման կարիք ունի, ՀՀ կառավարության 2016 թվականի մայիսի 26-ի թիվ 527 – Նորոշմամբ այդ նպատակով արդեն իսկ հատկացվել է 12,0 մլն դրամ,
- քաղաքի N 3 նախադպրոցական ուսումնական հաստատության (մանկապարտեզի) շենք, որը տրվել է վարձակալության,
- համայնքի մշակույթի տուն, որի շենքում գործում են թանգարանը և մանկական արվեստի դպրոցը, շենքը վերանորոգվել է 2008թ.-ին ՀՄՆՀ-ի միջոցներով,
- քաղաքի 2-րդ և 3-րդ թաղամասերի խմելու ջրի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներբնակավայրային համակարգեր, կարգավորիչ ջրամբարներ, որոնք ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք, առաջիկայում սեփականության իրավունքով հանձնվելու է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ին,
- ներբնակավայրայիննշանակությանփողոցներնճանապարհներ, որոնքունենբարեկարգմաննասֆալտապատմանկարիք,
- քաղաքային մարզադաշտ, որն ունի վերանորոգման կարիք,
- քաղաքի խմելուջրիմաքրման կայան, որնունիփոխարինմանկարիք,
- բազմաբնակարան շենքեր, որոնք ունեն նորոգման և հատկապես՝ տանիքների փոխարինման կարիք,
- քաղաքի 2 կամուրջներ, որոնք ունեն ընթացիկ նորոգման կարիք,
- քաղաքի 2 կիսակառույց շենքեր, որոնք ունեն վերակառուցման կարիք,
- քաղաքի գերեզմանատներ՝ 6 հատ, որոնք ունեն ցանկապատման կարիք,
- համայնքի աղբավայր, որը շահագործվել է դեռևս խորհրդային տարիներից, այժմ անմխիթար վիճակում է,
- աղբատար ավտոմեքենա «ՄԿԶ ԶԻԼ- 43362», լավ վիճակում է,
- ավտոմեքենա «Նիվա- 21214», սարքին վիճակում, ենթակա է հիմնանորոգման:

¹2015թ. համայնքապետարանի 1-ին հարկումիջազգայինկազմակերպությունների (USAID, GIZ, SDC) միջոցներով գրադարանից առանձնացվել, հիմնանորոգվել և բացվել է քաղաքացիների սպասարկման գրասենյակը, որտեղ կատարվում է բնակչության սպասարկման աշխատանքները մեկ պատուհանի սկզբունքով:

Հավելված 2.1. Թումանյան քաղաքի և Քոբեր կայարանի գյուղի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/Հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Համայնքապետարանի վարչական շենք	ք. Թումանյան	1984	432 քմ	լավ	դռների և պատուհանների փոխարինման, տանիքի նորոգման	վերանորոգվել է 2009թ.-ին
2.	Սշակույթի տուն (Արվեստի դպրոց)	ք. Թումանյան, 3-րդ փողոց	1950	650,0 քմ	գերազանց		վերանորոգվել է 2008թ.-ին
3.	Մանկապարտեզ N 2	ք. Թումանյան, 2-րդ փողոց	1960	380,0 քմ	բավարար	վերանորոգման	վերանորոգվել է 2006թ.-ին
4.	Մանկապարտեզ N 3	ք. Թումանյան, 11-րդ փողոց	1978	210,0 քմ	բավարար	-	փակվել է և տրվել վարձակալության, օտարվելու էշենքում բնակվող 4 ընտանիքներին
5.	Քաղաքի 2-րդ և 3-րդ թաղամասերի խմելու ջրի ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքնակավայրային համակարգեր, կարգավորիչ ջրամբարներ	ք. Թումանյան	1950	11,9 կմ 2,35 կմ 2 հատ	բավարար	վերանորոգման	ավագանու որոշմամբ սեփականության իրավունքով հանձնվելու է «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ին
6.	Ներքնակավայրային շանակության փողոցներ և ճանապարհներ	ք. Թումանյան		27,5 կմ	բավարար	վերանորոգման և ասֆալտապատման	600 մետրը ասֆալտապատման
7.	Մաքրման կայան	ք. Թումանյան, 1-ին փողոց	1952	1 հատ	շատ վատ	փոխարինման	
8.	Մարզադաշտ	ք. Թումանյան, կենտրոնական փողոց	1977	6000,0 քմ	բավարար	նորոգման	
9.	Բազմաբնակարան շենք 6, բն.1,	ք. Թումանյան, 2-րդ	1952	138,0 քմ	բավարար	նորոգման	

		փողոց					
10	Բազմաբնակարան շենք 6, բն.11	ք. Թումանյան,2-րդ փողոց,	1952	46,0 քմ	բավարար	նորոգման	
11.	Բազմաբնակարան շենք 6, բն.19	ք. Թումանյան,2-րդ փողոց	1952	34,4 քմ	բավարար	նորոգման	
12	Բնակելի տուն 15/1	ք. Թումանյան,2-րդ փողոց	1961	37,0 քմ	բավարար	նորոգման	
13	Բնակելի տուն 19/2	ք. Թումանյան,2-րդ փողոց	1961	39,0 քմ	բավարար	նորոգման	
14	Բազմաբնակարան շենք 11, բն.2	ք. Թումանյան,3-րդ փողոց	1960	16,0 քմ	բավարար	նորոգման	
15	Բնակելի տուն 8/1	ք. Թումանյան,4-րդ փողոց	1962	37,0 քմ	բավարար	նորոգման	
16	Բազմաբնակարան շենք 7, բն.2	ք. Թումանյան,5-րդ փողոց	1961	20,0 քմ	բավարար	նորոգման	
17	Բազմաբնակարան շենք 7/17, սրահ	ք. Թումանյան,5-րդ փողոց	1961	83,56 քմ	բավարար	նորոգման	
18	Բազմաբնակարան շենք 9, բն.8	ք. Թումանյան,5-րդ փողոց	1962	18,5 քմ	բավարար	նորոգման	
19	Բազմաբնակարան շենք 13, բն.8	ք. Թումանյան,6-րդ փողոց	1963	20,0 քմ	բավարար	նորոգման	
20	Բազմաբնակարան շենք 13, բն.16	ք. Թումանյան,6-րդ փողոց	1963	41,0 քմ	բավարար	նորոգման	
21	Բազմաբնակարան շենք 13, բն.22	ք. Թումանյան,6-րդ փողոց	1963	18,5 քմ	բավարար	նորոգման	
22	Բազմաբնակարան շենք 14, բն.7	ք. Թումանյան,6-րդ փողոց	1962	17,3 քմ	բավարար	նորոգման	
23	Բազմաբնակարան շենք 15, բն.14	ք. Թումանյան,6-րդ փողոց	1962	54,8 քմ	բավարար	նորոգման	
24	Բնակելի տուն 6	ք. Թումանյան,8-րդ փողոց	1960	41,0 քմ	բավարար	նորոգման	
25	Բնակելի տուն 9/1	ք. Թումանյան,8-րդ փողոց	1960	41,0 քմ	բավարար	նորոգման	
26	Բնակելի տուն 11	ք. Թումանյան,8-րդ փողոց	1960	41,0 քմ	բավարար	նորոգման	
27	Բազմաբնակարան շենք 2, բն.2/3 ^ա	ք. Թումանյան,11-րդ	1990	18,6 քմ	բավարար	նորոգման	

		փողոց					
28	Բնակելի տուն 2	ք. Թումանյան,12-րդ փողոց	1961	28,3 քմ	բավարար	նորոգման	
29	Բազմաբնակարան շենք 8, բն.5	ք. Թումանյան,13-րդ փողոց	1961	18,5 քմ	բավարար	նորոգման	
30	Բազմաբնակարան շենք 8, բն.10	ք. Թումանյան,13-րդ փողոց	1960	37,4 քմ	բավարար	նորոգման	
31	Բնակելի տուն 3/1	ք. Թումանյան,14-րդ փողոց	1962	360 քմ	բավարար	նորոգման	
32	Բազմաբնակարան շենք 13, բն.2	ք. Թումանյան,15-րդ փողոց	1960	53,0 քմ	բավարար	նորոգման	
33	Բնակելի տուն 3/1	ք. Թումանյան,17-րդ փողոց	1962	24,0 քմ	բավարար	նորոգման	
34	Բազմաբնակարան շենք 1	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1954	111,7 քմ	բավարար	նորոգման	
35	Բազմաբնակարան շենք 2	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1954	71,9 քմ	բավարար	նորոգման	
36	Բազմաբնակարան շենք 3	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1954	123,8 քմ	բավարար	նորոգման	
37	Կամուրջ, 1-ին թաղ.	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1954	40,0 մ	բավարար	նորոգման	
38	Բնակելի տուն 5	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1900	29,3 քմ	բավարար	նորոգման	
39	Կամուրջ, 2-րդ թաղ.	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1962	59,0 մ	բավարար	նորոգման	
40	Բազմաբնակարան շենք 6	ք. Թումանյան,Երևանյան խճուղի	1899	154,0 քմ	բավարար	նորոգման	
41	Բնակելի տուն 7	ք. Թումանյան,Երևանյան	1900	50,0 քմ	բավարար	նորոգման	

		ն խճուղի					
42	Բնակելի տուն 8	ք. Թումանյան, Երևանյա ն խճ.	1952	68,1 քմ	բավարար	նորոգման	
43	Բնակելի տուն 6	գ. Քոբեր	1958	28,0 քմ	բավարար	նորոգման	
44	Բնակելի տուն 7/2	գ. Քոբեր	1952	16,6 քմ	բավարար	նորոգման	
45	Բնակելի տուն 10/2	գ. Քոբեր	1934	42,0 քմ	բավարար	նորոգման	
46	Բնակելի տուն 14/1	գ. Քոբեր	1963	41,6 քմ	բավարար	նորոգման	
47	Բնակելի տուն 14/2	գ. Քոբեր	1958	41,6 քմ	բավարար	նորոգման	
48	Կիսակառույց շենք	ք. Թումանյան, 3-րդ փողոց	1990	179,6 քմ		վերակառուցման	
49	Կիսակառույց շենք	ք. Թումանյան, 3-րդ փողոց	1990	180,1քմ		վերակառուցման	
50	Աղբավայր	ք. Թումանյան, 3-րդ փողոց	1950	2000 քմ	շատ վատ	ենթակա է փակման	
51	Գերեզմանատներ	ք. Թումանյան, 6-րդփողոց	1950	6հատ	բավարար	ցանկապատման	
52	Աղբատարավտոմեքենա «ՄԿԶ ՋԻԼ 43362»		2011	1 հատ	լավ		
53	Ավտոմեքենա«Նիվա»21214		2004	1 հատ	բավարար	հիմնանորոգման	

ԳՅՈՒՂ ԱԹԱՆ

- նախկին գյուղապետարանի վարչական շենք (ներկայումս վարչական ներկայացուցչին ստավայր), որտեղ տեղակայված է նաև բնակավայրի գրադարանը, որը չի գործում, վերանորոգման կարիք ունի,
- ակումբ, չի գործում, անմխիթար վիճակում է,
- նախկին մանկապարտեզ, որի շենքում տեղակայված են բուժկետը և հանդիսությունների սրահը, հիմնանորոգման կարիք ունի,
- ջրամատակարարման ներբնակավայրային արտաքին համակարգ՝ խմելու ջրի ջրագծեր, որոնց որոշակի հատվածներում են ընթացիկ նորոգման կամ հիմնանորոգման կարիք,
- միջբնակավայրային նշանակության ճանապարհներ, որոնք ունեն նորոգման կարիք,
- ներբնակավայրային փողոցներ, որոնք ունեն նորոգման և բարեկարգման կարիք,
- գերեզմանատներ՝ 2 հատ, որոնցից 1- նունիցանկապատման կարիք:

Հավելված 2.2. Աթան բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլնշումներ
1.	Նախկին գյուղապետարանի շենք (վարչական ներկայացուցչին ստավալալը)	գ. Աթան	1957	80 քմ	բավարար	վերանորոգման	
2.	Ակումբի շենք	գ. Աթան	1950	150 քմ	վատ	հիմնանորոգման	
3.	Նախկին մանկապարտեզ	գ. Աթան	1961	360,1 քմ	բավարար	հիմնանորոգման	
4.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման արտաքին համակարգ	գ. Աթան	2007	3 կմ 1 կմ	բավարար վատ	նորոգման, հիմնանորոգման	2-կմը
5.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներբնակավայրային համակարգ	գ. Աթան	1966-67թթ.	3 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
6.	Միջբնակավայրային նշանակության ճանապարհներ	գ. Աթան		6,0 կմ	վատ	նորոգման, բարեկարգման	
7.	Ներբնակավայրային փողոցներ	գ. Աթան		7,0 կմ	վատ	նորոգման, բարեկարգման	
8.	Գերեզմանատուն	գ. Աթան		2 հատ	բավարար	ցանկապատման	1-ը

ԳՅՈՒՂ ԱՀՆԻՉՈՐ

- նախկին գյուղապետարանի վարչական շենք (ներկայումս վարչական ներկայացուցչի նստավայր), լավ վիճակում է,
- ակումբի շենք, որն ունի հիմնանորոգման կարիք,
- դպրոցի հին շենք, անմխիթար վիճակում է, չի ծառայում որևէ նպատակի,
- բուժկետի շենք, վերանորոգման, հատկապես՝ տանիքի փոխման կարիք ունի,
- անգար, ենթակա է օտարման,
- գերեզմանատուն, լավ վիճակում է,
- ներբնակավայրային փողոցներ, միջբնակավայրային ճանապարհներ, ունեն նորոգման և բարեկարգման կարիք,
- խմելու ջրամատակարարման ներքին և արտաքին համակարգեր, ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք,
- հանդիսությունների սրահ, գերազանց վիճակում է, կառուցվել է 2014 թվականին ՀՀ պետական բյուջեի միջոցներով,
- ավտոմեքենա «ՈՒԱԶ», հիմնանորոգման կարիք ունի:

Հավելված 2.3. Ահնիձոր բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Նախկին գյուղապետարանի շենք(վարչական ներկայացուցչի նստավայր)	գ. Ահնիձոր, 2-րդ փող, շենք 2	1979	72 քմ	լավ	-	-
2.	Ակումբի շենք	գ. Ահնիձոր, 2-րդ փող, շենք 3	1951	120 քմ	վատ	հիմնանորոգման	-
3.	Դպրոցի հին շենք	գ. Ահնիձոր, 1-ին փող, շենք 6	1973	82 քմ	վատ		պետք է օտարել
4.	Դպրոցի նոր շենք	գ. Ահնիձոր, 1-ին փող, շենք 27	1989	390 քմ	լավ	-	-
5.	Բուժկետի շենք	գ. Ահնիձոր, 1-ին փող, շենք 8/1	1994	25 քմ	բավարար	վերանորոգման	-
6.	Անգար	գ. Ահնիձոր	1989	350 քմ	շատ վատ	-	պետք է օտարել
7.	Գերեզմանատուն	գ. Ահնիձոր	-	1 հատ	լավ	-	-
8.	Ներբնակավայրային փողոցներ	գ. Ահնիձոր	-	3,5 կմ	վատ	նորոգման և բարեկարգման	-
9.	Միջբնակավայրային ճանապարհներ			3,5 կմ	վատ	նորոգման	-

10.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներքին ցանց	գ. Ահնիձոր	2002	2,5 կմ	վատ	նորոգման	
11.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներքին ցանց	գ. Ահնիձոր	2001	3,5 կմ	բավարար	նորոգման	
12.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման արտաքին ցանց	գ. Ահնիձոր	2001	2,5 կմ	բավարար	նորոգման	
13.	Հանդիսությունների սրահ	գ. Ահնիձոր	2014	120 ք.մ	գերազանց	-	
14.	Ավտոմեքենա «ՌԻԱԶ»		2008	1 հատ	վատ	հիմնանորոգման	

ԳՅՈՒՂ ԼՈՐՈՒՑ

- նախկին գյուղապետարանի վարչական շենք (ներկայումս վարչական ներկայացուցչի նստավայր), լավ վիճակում է, շենքում ոստիկանության տեղամասային տեսուչի համար սենյակ է հատկացվել,
- մանկապարտեզի շենք, պատերից 1-ը ենթակա է կապիտալ նորոգման, սենյակներից 1-ը և տանիքը վերանորոգման կարիք ունեն,
- բաղնիքի շենք, 25 տարով անվարձահատույց տրվել է «Արոտ օգտագործողների սպառողական կոոպերատիվ»-ին՝ որպես կաթի հավաքման կետ օգտագործելու համար,
- հացի փոխ և պահեստի շենքեր, կիսաքանդ վիճակում են,
- խմելու ջրի ջրամատակարարման արտաքին ցանցի՝ «Մարի», «Վարար աղբյուրի» 20 կիլոմետրանոց ընդհանուր ջրագծեր, որոնցից 3 կիլոմետրը 2012թ.-ին վերանորոգվել է ՀՀ կառավարության աշխատակազմի «Գյուղականտարածքների տնտեսական զարգացման ծրագրերի իրականացման գրասենյակ»-ի միջոցներով, մնացած 17 կիլոմետրն ունի վերանորոգման կարիք,

- խմելու ջրի ջրամատակարարման ներբնակավայրային ներքին ցանց՝ 10 կիլոմետր երկարությամբ, ունի վերանորոգման կարիք,
- ճաշարանի շենք, որի մի մասն օգտագործվում է որպես մարզադահլիճ, մյուս մասում բնակվում են 4 ընտանիքներ, մարզադահլիճի հատակը վերանորոգման կարիք ունի,
- արհեստանոցի շենք, կիսաքանդ վիճակում է,
- մշակույթի տան և ավտոպարկի անավարտ շենքեր, կառուցվել են 1988 թվականի երկրաշարժից հետո,
- 4 անասնագույն, որոնցից 2-ը նորմալ վիճակում են, 2-ը տանիք չունեն,
- ներբնակավայրային փողոցներ՝ 10 կմ երկարությամբ, և միջբնակավայրային ճանապարհներ՝ 2 կմ երկարությամբ, ունեն նորոգման և բարեկարգման կարիք,
- գերեզմանատուն, ցանկապատը մասնակի վերանորոգման կարիք ունի:

Հավելված 2.4. Լորուտ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Օավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման /փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Նախկին գյուղապետարանի շենք(վարչական ներկայացուցչի նստավայր)	գ.Լորուտ,1-ինփող.,շենք 6	1980	120 քմ	լավ		
2.	Մանկապարտեզ	գ.Լորուտ 1-ին փող.,շենք12	1960	400 քմ	բավարար	նորոգման	1 պատը
3.	Բաղնիքի շենք	գ.Լորուտ 4-րդփող.,շենք 45	1967	280 քմ	բավարար	նորոգման	
4.	Հացի փռի շենք	գ.Լորուտ 1-ին փող., շենք 38	1967	280 քմ	շատ վատ	քանդման կամ օտարման ենթակա	
5.	Պահեստի շենք	գ.Լորուտ 4-րդ փող.,շենք8	1976	380 քմ	շատ վատ	քանդման կամ օտարման ենթակա	
6.	Ճաշարանի շենք	գ.Լորուտ4-րդփող., շենք 28	1980	420քմ	վատ	նորոգման	հատակը

7.	Արհեստանոցի շենք	գ.Լորուտ 4-րդ փող., շենք 14	1994	250քմ	վատ	նորոգման	
8.	Ավտոպարկ	գ.Լորուտ 3-րդփող.,շենք 18	1992	1050քմ	վատ	քանդման կամ օտարման ենթակա	
9.	Մշակույթի տանանավարտշենք	գ.Լորուտ 1-ին փող., շենք5	1989	970քմ	շատ վատ	քանդման կամ օտարման ենթակա	պետք է քանդել
10.	Անասնագուներ	գ.Լորուտ	1991	4 հատ	2-ընորմավիճակումեն	2-ը տանիքի հիմնանորոգման	
11.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման արտաքին համակարգեր՝ «Մարի», «Վարար աղբյուրի»	գ.Լորուտ	1983	15 կմ 5 կմ	բավարար	նորոգման	
12.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներքնակավայրային համակարգ	գ. Լորուտ	1995	10 կմ	բավարար	նորոգման	
13.	Միջբնակավայրային նշանակության ճանապարհներ	գ. Լորուտ		2 կմ	բավարար	նորոգման	
14.	Ներքնակավայրային փողոցներ	գ. Լորուտ		10 կմ	բավարար	նորոգման	
15.	Գերեզմանատուն	գ. Լորուտ		1 հատ	բավարար	ցանկապատի վերանորոգման	

ա

խկին գյուղապետարանի վարչական շենք (ներկայումս վարչական ներկայացուցչի նստավայր), որտեղ տեղակայված են նաև բնակավայրի գրադարանը, «Հայփոստի» բաժանմունքը և հանդիսությունների սրահը, ունի վերակառուցման կարիք,

- խմելու ջրի ջրամատակարարման ներքին և արտաքին ցանցեր, ունեն ընթացիկ վերանորոգման կարիք,
- միջբնակավայրային նշանակության ճանապարհներ, ունեն բարեկարգման և/կամ ասֆալտապատման կարիք,
- ներքնակավայրային փողոցներ, ունեն նորոգման և բարեկարգման կարիք,
- գերեզմանատունը՝ 2 հատ, որոնց ցանկապատերն ունեն վերանորոգման կարիք:

Հավելված 2.5. Մարց բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Գառույցը	Հասցեն	Գառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման /	Այլնշումներ

						փոխարինման կարիքը	
1.	Նախկին գյուղապետարանի շենք (վարչական ներկայացուցչի նստավայր)	գ. Մարց 2-րդ փ. 182.	1975	240 քմ	բավարար	վերակառուցման	
2.	Խմելու ջրի արտաքին և ներքին ջրամատակարարման համակարգեր	գ. Մարց	1968	6 կմ, 5 կմ	շատ վատ	փոխարինման	
3.	Միջբնակավայրային նշանակության ճանապարհներ	գ. Մարց		8,0 կմ	վատ	Բարեկարգման, ասֆալտապատման	
4.	Ներբնակավայրային փողոցներ	գ. Մարց		6,0 կմ	շատ վատ	նորոգման, բարեկարգման	
5.	Գերեզմանատուն	գ. Մարց		2 հատ	բավարար	ցանկապատերի վերանորոգում	2-ը

- ն

ախկին գյուղապետարանի վարչական շենք (ներկայումս վարչական ներկայացուցչի նստավայր), որտեղ տեղակայված են բնակավայրի գրադարանը, բուժկետը և «Հայփոստի» բաժանմունքը,

- ջրամատակարարման ներբնակավայրային համակարգ՝ խմելու ջրի ջրագծեր, ունի ընթացիկ վերանորոգման կարիք,
- ներբնակավայրային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, ունեն վերանորոգման և ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատներ՝ 2 հատ, ունեն ցանկապատի վերանորոգման կարիք,
- տրակտոր «Բելառուս T 82-10», ունի ընթացիկ նորոգման կարիք:

Հավելված 2.6. Շամուտ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլնշումներ
1.	Նախկին գյուղապետարանի շենք (վարչական ներկայացուցչի նստավայր)	Գ. Շամուտ, 11 փող., շենք 1	1985	300քմ	բավարար	նորոգման	
2.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման արտաքին ջրագիծ	գ. Շամուտ	1975	4,5 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
3.	Խմելու ջրի ջրամատակարարման ներբնակավայրային համակարգ	գ. Շամուտ	1979-80	3 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
4.	Ներբնակավայրային	գ. Շամուտ		3 կմ	անբավարար	ասֆալտապատման	

	նշանակության ճանապարհներ						
5.	Գերեզմանատուն	գ.Շամուտ		2 հատ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
6.	Տրակտոր «Բելոռուս T 82-10»	գ.Շամուտ	2008	1 հատ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	

ԳՅՈՒՂ ՔԱՐԻՆՁ

- մանկապարտեզի շենք, որտեղ տեղակայված են նաև բնակավայրի վարչական ներկայացուցչի նստավայրը, գրադարանը, բուժկետը, «Հայփոստի»բաժանմունքը և հանդիսությունների սրահը,
- նախադպրոցական ուսումնական հաստատության (մանկապարտեզի) անավարտ շենք, որն ունի վերականգնման և վերակառուցման կարիք,
- ջրամատակարարման ներբնակավայրային համակարգ՝ խմելու ջրի և տեխնիկական ջրի ջրագծեր, որոնք ունեն ընթացիկ նորոգման կարիք,
- ներբնակավայրային նշանակության փողոցներ և ճանապարհներ, որոնք ունեն բարեկարգման և/կամ ասֆալտապատման կարիք,
- գերեզմանատուն՝ 3 հատ, որոնցից 2- ը՝ «Ներքևի թաղի» և «Վերևի թաղի» գերեզմանատներն ունեն ցանկապատման կարիք,
- ավտոպարկ, որը շահագործվել է խորհրդային տարիներին, այժմ անմխիթար վիճակում է,
- ավտոմեքենա «ՎԱԶ -2110», որը ձեռք է բերվել 2015թվականին, սարքին վիճակում է,
- ավտոմեքենա «ՈւԱԶ 469», որը գտնվում է անսարք վիճակում:

Հավելված 2.7. Քարինջ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական ենթակառուցվածքների վիճակի գնահատում

Հ/հ	Կառույցը	Հասցեն	Կառուցման տարեթիվը	Ծավալը	Ընդհանուր վիճակի գնահատականը	Նորոգման / վերականգնման / փոխարինման կարիքը	Այլ նշումներ
1.	Մանկապարտեզ	գ. Քարինջ	1961	312 քմ	բավարար	պատուհանների փոխարինման	17 պատ.
2.	Անավարտ մանկապարտեզ	գ. Քարինջ 7-րդ փ. 17շ.	1990	11264 քմ	վատ	վերականգնման, վերակառուցման	
3.	Խմելու և տեխնիկական ջրի ջրամատակարարման ներհամայնքային համակարգ	գ. Քարինջ	1970-73թթ.	2,2 կմ, 4,5 կմ	բավարար	ընթացիկ նորոգման	
4.	Միջբնակավայրային	գ. Քարինջ		3,0 կմ	բավարար	ասֆալտապատման	

	նշանակության ճանապարհներ						
5.	Ներքնակավայրային փողոցներ	գ. Քարինջ		6,0 կմ	շատ վատ	նորոգման, բարեկարգման	
6.	Գերեզմանատուն	գ. Քարինջ		3 հատ	բավարար	ցանկապատման	2-ը
7.	Ավտոպարկ	գ. Քարինջ 8-րդ փ. 2շ.	1978	1684 քմ	անմխիթար	փոխարինման	
8.	Ավտոմեքենա «ՈւԱԶ 469»	գ. Քարինջ	1974	1 հատ	անսարք	փոխարինման	
9.	Ավտոմեքենա «ՎԱԶ 2110»	գ. Քարինջ	2000	1 հատ	լավ		ձեռքբերվել 2015 թ.

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐՈՒՄ ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔՆԵՐԻ ԱՌԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԻՃԱԿԸ

Հ/հ	Ենթակառուցվածքի անվանումը	ք. Թումանյան, գ. Քոբերկայարանի		գ. Աթան		գ. Անիձոր		գ. Լորուտ		գ. Մարց		գ. Շամուտ		գ. Քարինջ	
		Առկա	Վիճակը	Առկա	Վիճակը	Առկա	Վիճակը	Առկա	Վիճակը	Առկա	Վիճակը	Առկա	Վիճակը	Առկա	Վիճակը
1	Աշխատակազմի վարչական շենք	+	քերականց	+	բավարար	+	լավ	+	լավ	+	բավարար	+	բավարար	-	
2	Ներքնակավայրային փողոցներ	+	բավարար	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ
3	Միջբնակավայրային ճանապարհներ	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ	+	վատ
4	Ոռոգման համակարգ	-		-		-		-		-		-		-	
5	Աղբավայր	+	շատ վատ	-		-		-		-		-		-	
6	Աղբատար մեքենա	+	բավարար	-		-		-		-		-		-	
7	Ջրամատակարարման համակարգ	+	բավարար	+	բավարար	+	բավարար	+	բավարար	+	շատ վատ	+	բավարար	+	բավարար
8	Ջրահեռացման համակարգ	+	բավարար	-		-		-		-		-		-	
9	Փողոցների լուսավորման համակարգ	+	լավ	-		-		-		+	բավարար	-		-	
10	Բուժկետ, ամբուլատորիա	+	լավ	+	բավարար	+	բավարար	+	լավ	+	շատ վատ	+	բավարար	+	բավարար
11	Մարզադպրոց	-		-		-		-		-		-		-	
12	Գրադարան	+	քերականց	+	վատ	+	բավարար	-		+	բավարար	+	վատ	+	վատ
13	Մշակույթի տուն/կենտրոն, սկումբ	+	քերականց	+	վատ	+	բավարար	-		+	բավարար	-		-	

14	Արվեստի, գեղարվեստի դպրոց	+	ընթացակետ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Երաժշտական դպրոց	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	Մանկապարտեզ	+	լավ	-	-	+	բավարար	-	-	-	-	+	բավարար
17	Արտադպրոցական այլ հիմնարկ	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	Մոցիպական տուն/կենտրոն	-		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Թանգարան	+	բավարար	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԱՅԻՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌՆԸՍ ԱՌԱՆՁԻՆԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում	ք.Թումանյան, գ.Քոբեր կայարանի	գ.Աթան	գ.Անիծոր	գ.Լորուտ	գ.Մարց	գ.Շամուտ	գ.Քարինջ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Համայնքի վարչական տարածքը (հա), այդ թվում՝	29905,31	1096,68	2609,0	6036,76	7648,38	7117,34	1796,07	3601,08
	Համայնքային	6016,27	79,69	1138	1087,77	1802,16	606,28	361,29	941,08
	Պետական	20985,13	959,36	910,7	4581,69	4997,44	6154,03	952,11	2429,8
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	2904,01	57,73	560,3	367,3	848,78	357,03	482,67	230,2
2.	Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր, այդ թվում՝	13839,46	29,64	1614,34	3161,69	4957,49	2220,02	776,12	1080,16
	Համայնքային	5740,26	28,84	1094,84	1039,2	1769,75	571,71	328,21	907,71
	Պետական	5552,71	0,8	0	1787,87	2427,87	1336,17	0	0
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	2546,49	0	519,5	334,62	759,87	312,14	447,91	172,45
3.	Բնակելի շինությունների տակի հողեր, այդ թվում՝	350,48	59,44	40,8	26,57	87,88	43,04	35,72	57,03
	Համայնքային	8,19	4,69	0	0	0	1	1	1,5
	Պետական	0	0	0	0	0	0	0	0
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	342,29	54,75	40,8	26,57	87,88	42,04	34,72	55,53
4.	Արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակի հողեր, այդ թվում՝	69,94	9,18	13,37	8,96	6,32	11,61	8,4	12,1
	Համայնքային	49,19	3,06	13,37	0,92	3,39	10,13	8,4	9,92
	Պետական	8,95	3,47	0	1,98	2,17	1,33	0	0
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	11,80	2,65	0	6,06	0,76	0,15	0	2,18
5.	Ընդերքօգտագործման հողեր, այդ թվում՝	6,65	0	4,63	0	0	0,87	0	1,15
	Համայնքային	0	0	0	0	0	0	0	0

	Պետական	6,65	0	4,63	0	0	0,87	0	1,15
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Ճանապարհների տակ հողեր, այդ թվում՝	20,85	0	0,35	1,52	4,1	7,07	3,29	4,52
	Համայնքային	0	0	0	0	0	0	0	0
	Պետական	20,85	0	0,35	1,52	4,1	7,07	3,29	4,52
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	Առողջապահական, հանգստավայրերի, մարզական ու պատմամշակութային նշանակության հողեր, այդ թվում՝	77,12	0,69	0,52	2,97	7,11	41,18	7,35	17,3
	Համայնքային	9,46	0,69	0,52	0,01	3,21	1,22	0	3,81
	Պետական	67,66	0	0	2,96	3,9	39,96	7,35	13,49
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Անտառային ֆոնդի հողեր, այդ թվում՝	15208,52	953,73	898,75	2780,76	2543,64	4755,03	871,9	2404,71
	Համայնքային	0	0	0	0	0	0	0	0
	Պետական	15208,52	953,73	898,75	2780,76	2543,64	4755,03	871,9	2404,71
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	Ջրային ֆոնդի հողեր, այդ թվում՝	115,37	0,51	6,41	6,28	13,5	14,54	69,3	4,83
	Համայնքային	2,97	0,51	0,79	0,53	0	0	0,07	1,07
	Պետական	111,02	0	5,62	5,75	13,5	13,16	69,23	3,76
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	1,38	0	0	0	0	1,38	0	0
10.	Հատուկ պահպանվող տարածքներ, արգելոցներ, այդ թվում՝	0	0	0	0	0	0	0	0
	Համայնքային	0	0	0	0	0	0	0	0
	Պետական	0	0	0	0	0	0	0	0
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	Համայնքի այլ հողեր, այդ թվում՝	216,92	43,49	29,83	48,01	28,34	23,98	23,99	19,28
	Համայնքային	206,1	41,8	28,48	47,11	25,81	22,22	23,61	17,07
	Պետական	8,77	1,36	1,35	0,85	2,26	0,44	0,34	2,17
	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն	2,05	0,33	0	0,05	0,27	1,32	0,04	0,04
12.	Վարելահողեր, այդ թվում՝	990,77	0	60,18	93,73	434,6	95,27	207,25	99,74
	Սեփականաշնորհված	722,29	0	0	63,72	358	81,93	149,38	69,26
13.	Խոտհարքեր, այդ թվում՝	2710,89	0	698,49	454,93	638,8	374,69	401,02	142,96
	Սեփականաշնորհված	1827,14	0	519,5	270,9	404,88	230,09	298,58	103,19
14.	Արոտներ, այդ թվում՝	8802,24	0	778,09	2480,13	3076,3	1544,34	149,6	775,78
	Սեփականաշնորհված	0,4	0	0	0	0,4	0	0	0
15.	Այլ գյուղատնտեսական հողեր, այդ թվում՝	1333,57	29,64	77,58	132,9	807,8	205,72	18,25	61,68
	Սեփականաշնորհված	0,12	0	0	0	0	0,12	0	0

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4

ՀԱՄԱՅՆՔՈՒՄ ԱՌԿԱ ԱՆԱՄՆԱԳԼԽԱՔԱՆԱԿԻ ՏՎՑԱԼՆԵՐՆ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐԵՐԻ (01.01.2016 թ. դրությամբ)

Հ/հ	Ցուցանիշները	Ընդամենը համայնքում	ք.Թումանյան, գ. Քոբեր կայարանի	գ.Աթան	գ.Անիձոր	գ.Լորուտ	գ.Մարց	գ.Շամուտ	գ.Քարինջ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Խոշոր եղջերավոր անասունների գլխաքանակը, այդ թվում՝	6674	180	1420	591	2425	818	770	470
	Կովեր	2852	97	609	229	991	352	307	267
2.	Խոզերի գլխաքանակը	1356	107	225	162	218	246	93	305
3.	Ոչխարների և այծերի գլխաքանակը	2537	61	343	321	659	294	429	430
4.	Ավանակների և ջորիների գլխաքանակը	54	0	0	0	20	10	11	13
5	Ձիերի գլխաքանակը	626	19	70	52	320	45	60	60
6.	Հավերի և այլ թռչունների գլխաքանակը	4258	239	375	389	1420	832	520	483
7.	Նապաստակների և ճագարների գլխաքանակը	110	15	0	0	45	0	50	0
8.	Մեղվարնտանիքների քանակը	1775	661	51	393	18	406	84	162

ՀԱՎԵԼՎԱԾ5

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՎ ԿԱՆԽԱՏԵՍՈՒՄ

Հ/հ	Ցուցանիշներ	Չափիմի ավոր	2014թ. փաստ.	2015թ. փաստ.	2016թ. կանխ.	2017թ. կանխ.	2018թ. կանխ.	2019թ. կանխ.	2020թ. կանխ.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Համայնքի վարչական տարածքը	հա	29905,3	29905,3	29905,3	29905,3	29905,3	29905,3	29905,3
2.	Բնակչության թիվը	հազ. մ.	4619	4587	4535	4545	4557	4602	4654
3.	Բնակելի շենքերի ընդհանուր թիվը	շենք	99	99	99	99	99	99	99
	Ընդհանուր մակերեսը	հազ.քմ	34.2	34.2	34.2	34.2	34.2	34.2	34.2
	Բնակարանների թիվը	բնակար.	476	476	476	476	476	476	476
	Անհատական բնակելի տների թիվը	տուն	1040	1038	1037	1034	1038	1041	1045
	Անհատական բնակելի տների մակերեսը	քմ	104600	104420	104320	104500	105000	105500	106000
4.	Վթարային շենքերի թիվը, այդք վում՝	շենք	1	1	1	1	0	0	0
	II աստիճանիվ նասվածության շենքեր	- // -	0	0	0	0	0	0	0
	III աստիճանի վնասվածության շենքեր	- // -	0	0	0	0	0	0	0
	IV աստիճանի վնասվածության շենքեր	- // -	1	1	1	1	0	0	0
	Վթարային տների թիվը, այդ թվում՝	տուն	0	0	0	0	0	0	0
	II աստիճանի վնասվածության տներ	- // -	0	0	0	0	0	0	0
	III աստիճանի վնասվածության տներ	- // -	0	0	0	0	0	0	0
	IV աստիճանի վնասվածության տներ	- // -	0	0	0	0	0	0	0
5.	Վերելակային տնտեսություն		0	0	0	0	0	0	0
	Վերելակով շենքերի թիվը	շենք	0	0	0	0	0	0	0
	Վերելակների ընդհանուր թիվը	վերել.	0	0	0	0	0	0	0
	Գործող վերելակների թիվը	- // -	0	0	0	0	0	0	0
6.	Ավտոտնակների թիվը	հատ	362	365	369	376	383	390	400
7.	Համատիրությունների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
8.	Տեղափոխվող աղբի քանակը	տոննա	60	60	70	90	95	100	110
	այդքվում բնակչությունից		48	48	58	76	80	84	95
	Աղբավայրի առկայությունը և զբաղեցրած տարածքը	հազ.քմ	2.0	2.0	2.0	0	0	0	0
9.	Սանիտարական մաքրման և աղբահանության մեքենայական պարկի մեքենա-մեխանիզմների քանակը	միավոր	1	1	3	3	3	3	3
10.	Սանիտարական մաքրման տարածքը	հա	178.7	178.7	190	210	215	220	225
11.	Ոռոգման ցանցի երկարությունը	կմ	0	0	0	0	0	0	0
12.	Ոռոգելի տարածքի մակերեսը	հա	0	0	0	0	0	0	0
13.	Միջբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների երկարությունը	կմ	40	40	40	40	40	40	40
14.	Միջբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	280.0	280.0	280.0	280.0	280.0	280.0	280.0
15.	Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհներ իերկարությունը	կմ	63	63	63	63	63	63	63
16.	Ներբնակավայրային փողոցների և ճանապարհների մակերեսը	հազ.քմ	378.0	378.0	378.0	378.0	378.0	378.0	378.0
17.	Առևտրի ծառայությունների օբյեկտների թիվը, այդքվում՝	հատ	17	17	16	17	18	18	18
	առևտրի օբյեկտներ	հատ	16	16	15	16	17	17	17
	ժ. 24-ից հետո աշխատող օբյեկտներ	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	Բենզինի լիցքավորման կետեր	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	Գազի լիցքավորման կետեր	հատ	1	1	1	1	1	1	1
18.	Համայնքի սեփականություն համարվող	հա	6016,3	6016,3	6016,3	6016,3	6016,3	6016,3	6016,3

	հողերի մակերեսը								
19.	Պետական պահուստային հողերի մակերեսը	հա	20985,1	20985,1	20985,1	20985,1	20985,1	20985,1	20985,1
20.	Բնակարանի կարիքավոր ընտանիք. թիվը	ընտ.	45	50	55	60	65	70	75
21.	Բնակարանային պայմանների բարելավման կարիքավոր ընտանիքներ	- // -	90	95	106	115	125	135	145
22.	Նախադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	3	3	3	3	4	4	4
	զբաղեցրած հողատարածքը	հազ.քմ	0,93	0,93	0,93	0,93	0,95	0,95	0,95
	շենքերի տարածքը	քմ	1003,5	1003,5	1003,5	1003,5	1153,5	1153,5	1153,5
	Երեխաների թիվը	մարդ	72	68	66	71	90	93	100
	Խմբերի թիվը	խումբ	3	3	3	3	4	4	4
23.	Հանրակրթական դպրոցների թիվը	հատ	7	7	7	7	7	7	7
	Աշակերտների թիվը	մարդ	460	444	446	447	460	470	485
24.	Երաժշտական դպրոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	Սովորողների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0	0
	Բաժինների թիվը	բաժին	0	0	0	0	0	0	0
	Խմբերի թիվը	խումբ	0	0	0	0	0	0	0
25.	Մարզադպրոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	Երեխաների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0	0
	մարզաձևների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	Խմբերի թիվը	խումբ	0	0	0	0	0	0	0
26.	Արտադպրոցական հիմնարկների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	Երեխաների թիվը	մարդ	30	30	30	45	45	55	55
	Խմբերի թիվը	խումբ	2	2	2	3	3	4	4
27.	Ակումբների թիվը	հատ	3	3	3	3	4	4	4
28.	Հիվանդանոցների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
	Մահճակալների թիվը	հատ	0	0	0	0	0	0	0
29.	Պոլիկլինիկա-ամբուլատորիաների թիվը	հատ	1	1	1	1	1	1	1
	այցելուների թիվը	մարդ	2578	2555	2541	2560	2570	2575	2800
30.	Բուժական կաբարձական կետերի թիվը	հատ	6	6	6	6	6	6	6
31.	Կենսաթոշակառուների թիվը	մարդ	776	790	782	785	780	775	770
32.	Հաշմանդամների թիվը	մարդ	155	152	148	146	146	143	140
33.	Արտագնա/սեզոնային/ աշխատանքի մեկնողների թիվը	մարդ	225	230	238	230	225	220	210
34.	Գործազուրկների թիվը	մարդ	1520	1525	1539	1530	1525	1515	1500
35.	Փախստականների թիվը	մարդ	0	0	0	0	0	0	0
36.	Ընտանեկան նպաստ ստացող ընտանիքների թիվը	ընտ.	119	128	139	130	125	120	115
37.	Համայնքի գերեզմանատների զբաղեցրած տարածքների մակերեսը	քմ	161500	161500	161500	161500	161500	161500	161500
38.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային եկամուտը	հազ. դրամ	21,3	26,7	24,3	26,4	27,2	27,9	28,4
39.	Բնակչության մեկ շնչին ընկնող բյուջետային ծախսը	հազ. դրամ	20,5	27,2	25,5	27,6	28,4	29,0	29,5
40.	Սեփական եկամուտների տեսակարար կշիռը համայնքի բյուջեի ընդհանուր եկամուտների մեջ	%	26.7	32.3	23.8	27,5	27,3	27,2	26,7
41.	Կապիտալ ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	2.2	12.4	3.2	9,9	9.7	9,3	9.1
42.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	99.6	112.8	108.1	105.5	100.2	104.3	106.4
43.	Համայնքի բյուջեի եկամուտների փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	98.9	98.2	99.0	100.1	102.0	99.4	100.8

44.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը հաստատված պլանի նկատմամբ	%	97.6	111.7	104.9	104.4	104.3	104.1	104.0
45.	Համայնքի բյուջեի ծախսերի փաստացի կատարումը ճշտված պլանի նկատմամբ	%	95.7	96.7	98.1	98.8	100.0	99.2	97.0
46.	Համայնքի աշխատողների աշխատանքի վարձատրության ծախսերի տեսակարար կշիռը բյուջեի ընդհանուր ծախսերի մեջ	%	49.9	43.9	46.3	46.0	45.5	45.0	44.5

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ 2016-2020թթ. ՀԶՀԾ-ՈՒՄ ՆԵՐԱՌՎԱԾ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԵՐԸ

(Տե՛ս կից ֆայլը, 87 էջ)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 7. ՀԶՀԾ-Ի ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆ՝ ԸՍՏ ԱՌԱՆՁԻՆ ՈԼՈՐՏՆԵՐԻ

(Տե՛ս կից ֆայլը, 32 էջ)